សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Université Royale de Droit et des Sciences Économiques

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

វិធានការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២០ ដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០២០

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ ក. **អាំង ខួចឡាង**

យ៉េង សេរីរ័ត្ន

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក **ហោ សុភ័ណ្ឌ**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**

ជំនាន់ទី ២០

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៦

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២០

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ **អាំង ឡួចឡាង** និង **យ៉េង សេរីរ័ត្ន** ជានិស្សិត **ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ផ្នែកនីតិសាស្ត្រ** ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី២០ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៦-២០២០ សូមថ្លែងនូវកតញ្ញូនិងដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅមិនអាចកាត់ថ្លៃបានដល់លោកអ្នកមានគុណរបស់យើងខ្ញុំទាំងពីរ ដែលបានផ្តល់កំណើត លះបង់នូវកម្លាំងកាយចិត្ត ពុះពារគ្រប់ឧបសគ្គ ដល់រូបយើងខ្ញុំ និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា ព្រមទាំងបានផ្គត់ផ្គង់ចំពោះការស្នាក់នៅ ការរៀនសូត្រតាំងពីថ្នាក់មតេយ្យសិក្សារហូតដល់កម្រិតបរិញ្ញាបត្រ និងបានរួមចំណែកនូវការផ្តល់កម្លាំងកាយចិត្ត ការអប់រំ ប្រៀនប្រដៅ ព្រមទាំងផ្តល់នូវព្រហ្មវិហារធម៌ ពីសំណាក់បុព្វញាតិ និងសាខាញាតិ។ សេចក្តីដឹងគុណទាំងអស់ពុំអាចកាត់ថ្លៃបាន មិនអាចរៀបរាប់អស់ នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងអំណរគុណនេះអស់បានឡើយ។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ដែលបានផ្តល់នៅកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹង និងបណ្តុះនូវស្មារតីការស្រាវជ្រាវ និងការបង្កើនចំណេះវិជ្ជាផ្នែកនីតិសាស្ត្រ(ច្បាប់)រហូតដល់ការបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រ ប្រកបដោយភាពជោគជ័យ និងចំណេះដឹងពិតប្រាកដ។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះ **ឯកឧត្តម លុយ ចណ្ណា សាកលវិទ្យាធិការ និង លោក-លោកស្រី សាកលវិទ្យាធិការរង ថ្នាក់ដឹកនាំ** ព្រមទាំងលោក-លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ នៃ **សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ដែលបានផ្តល់នូវការអប់រំ ព្រមទាំងចំណេះដឹង និងក្រមសីលធម៌ដល់យើងខ្ញុំក្នុងអំឡុងពេល០៤ឆ្នាំនេះ។

ជាងនេះទៅទៀតក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់គណៈគ្រប់គ្រងនៃ **បណ្ណាល័យនីតិសាស្ត្រ** បានរៀបចំនិងគ្រប់គ្រងឯកសារ ព្រមទាំងសៀវភៅដែលបង្កជាលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការស្រាវជ្រាវ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការរៀបចំ តាក់តែងជាសារណានេះឡើង។

ជាពិសេសយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះ លោកសាស្ត្រាចារ្យ **ហោ សុភ័ណ្ឌា** ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំក្នុងការសរសេរសារណានេះ ដែលលោកបានខិតខំចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃផ្តល់នូវគំនិតយោបល់ក្នុងការកែសម្រួល និងតម្រង់ផ្លូវដល់យើងខ្ញុំកន្លងមករហូតបានសម្រេចនូវស្នាដៃមួយនេះ។

ជាចុងក្រោយយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ បងប្អូនមិត្តៗនិស្សិតដែលបានស្គាល់ និងបានផ្តល់កម្លាំងចិត្តជំរុញការសរសេរ និងតាក់តែងសារណានេះឡើង ដោយផ្តល់នូវគុណតម្លៃទទួលទុកជាឯកសារស្រាវជ្រាវ ជាបណ្តោះអាសន្ននិងរួមចំណែកជាការផ្តល់នូវគំនិតបន្តិចបន្តួចគ្រាន់ជាការស្រាវជ្រាវបន្ថែមក្នុងថ្នាក់នីតិសាស្ត្រ និងបង្ហាញបទពិសោធន៍ ចំពោះការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅសាលាដំបូង ដើម្បីយកមកប្រៀបធៀបនិងទ្រឹស្តីដែលបានផ្តល់ដោយសាស្ត្រាចារ្យ។

អារម្ភកថា

ក្នុងរយៈពេលដែលបានឆ្លងកាត់ការសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច ផ្នែកនីតិសាស្រ្ត និងចូលមកដល់ឆ្នាំទី៣ យើងបានផ្ដោតទៅលើមុខវិជ្ជានីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌតាមកម្មវិធីសិក្សារបស់សាកលវិទ្យាល័យ និងការខិតខំប្រឹងប្រែងស្រាវជ្រាវ រួមទាំងបានរួមចំណែកអនុវត្តជាក់ស្ដែងនៅសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាលក្នុងនាមជាជំនួយការចៅក្រម អស់រយៈពេលជិត០១ ឆ្នាំ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏បានចាប់អារម្មណ៍នឹងមានគោលបំណងចងក្រងចេញជាឯកសារបង្ហាញនូវពិសោធន៍ជាក់ស្ដែងសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវទើបស្រលាញ់នឹងជ្រើសយកប្រធានបទ **»វិធានការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ»** ដែលជាវិធានការសំខាន់ក្នុងដំណើរការរឿងក្ដីសម្រាប់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលតំណាងអយ្យការបានសម្រេចប្ដឹងមកចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកកិច្ចស៊ើបសួរ នៅលើរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌនីមួយៗ។

កន្លងមកប្រធានបទមួយនេះទោះបីមានការស្រាវជ្រាវជាបន្តបន្ទាប់ និងមានការតាក់តែងជាសារណាច្រើនក៏ពិតមែន ក៏ប៉ុន្តែបែបផែនស្រាវជ្រាវនិងការផ្ដល់ជាគំនិតមិនដូចគ្នាទាំងស្រុងឡើយ ជាពិសេសគឺការពន្យល់ ជាមួយនិងការអនុវត្តជាក់ស្ដែង។ ដោយឃើញថាមានការខ្វះខាត ខ្វះចន្លោះលើចំណុចមួយចំនួនទើបសម្រេចចិត្តចងក្រងនូវខ្លឹមសារនៃសារណានេះឲ្យមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ច្បាស់លាស់ ស៊ីជម្រៅទៅលើប្រធានបទនេះឱ្យងាយស្រួលយល់ថែមទាំងទំនើបជាងមុនផងដែរ។ ក្រោយពេលដែលយើងខ្ញុំបានចូលរួមអនុវត្តជាក់ស្ដែងបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា មានការលំបាកក្នុងការយកទ្រឹស្ដីទៅអនុវត្តទាំងស្រុងជាមួយនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលតែងតែកើតឡើងក្នុងសង្គមខ្មែរ ក៏ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គ្រប់ការអនុវត្តដំណោះស្រាយលើដំណើររឿងក្ដីទាំងអស់ សុទ្ធតែមានគោលបំណងការពារយុត្តិធម៌ក្នុងសង្គមនិងបង្ការឲ្យបាននូវការប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាថ្មីរបស់ជនត្រូវចោទ ឬដើម្បីការពារសុវត្ថិភាពរបស់ជនត្រូវចោទ ការពារផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះឬដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានរងគ្រោះពីអំពើរបស់អ្នកផ្ដើមគំនិតចារី សហចារី ឬអ្នកសមគំនិត។

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា មានភាពស្មុគស្មាញបន្តិចដោយសារតែវាជាវិធានចាប់បង្ខំឲ្យបុគ្គលដែលបានទទួលនូវសិទ្ធិអំណាច ត្រូវតែអនុលោមតាមគ្រប់កាលៈទេសៈ លើកលែងតែបញ្ញត្តិជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់អាជ្ញាធរតុលាការ ក្រៅពីនេះមិនអាចធ្វើបានតាមតែអំពើចិត្តរបស់ខ្លួនបានឡើយ។ កាលណាមានអំពើណាមួយដែលធ្វើឡើងដោយផ្ទុយពីអ្វីដែល ក្រមនីតិវិធីបានចាប់បង្ខំកិច្ចទាំងនោះ នឹងត្រូវបានបុគ្គលមានផលប្រយោជន៍ជាភាគីព្រហ្មទណ្ឌអាចប្ដឹងសុំមោឃៈភាពកិច្ចទាំងនោះ ទៅស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច។

ជាចុងក្រោយយើងខ្ញុំ សង្ឃឹមថាកិច្ចការស្រាវជ្រាវរួមទាំងឯកសារយោងដែលមកតាំងបង្ហាញក្នុងស្នាដៃនេះ គ្រាន់តែមានគោលបំណងសិក្សាតែប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះជៀសមិនផុតពីការធ្វេសប្រហែសបង្កើតឲ្យមាន

នូវកំហុសដោយប្រការណាមួយឡើយ ហេតុដូចនេះសូមខន្តីអភ័យទោសជាមុន និងជួយកែលម្អនូវកំហុសទាំងឡាយដែលកើតមាននៅក្នុងស្នាដៃមួយនេះ។

យើងខ្ញុំសូមទទួលការរិះគន់ពីសំណាក់ លោក លោកស្រីសាស្រ្តាចារ្យ បងប្អូនមិត្តៗនិស្សិតទាំងអស់ដែលបានអានស្នាដៃមួយ និងរីករាយទទួលយកនូវកំហុសដែលកើតមានដោយអចេតនា។

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម...១

ជំពូកទី១
មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១៖ទំនាក់ទំនងរវាងចៅក្រមស៊ើបសួរ និងការស៊ើបសួរ...៣

កថាខណ្ឌទី១៖ សញ្ញាណទូទៅរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ..៤

១.១.១ តើចៅក្រមស៊ើបសួរជាអ្នកណា?...៥

១.១.២ គោលបំណងនៃការបង្កើតចៅក្រមស៊ើបសួរ...៥

កថាខណ្ឌទី២៖ ភាពដែលអាចបំពេញមុខការបាន ៦

១.២.១ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ៦

១.២.២ វិសមិតភាពមុខងារ..៨

កថាខណ្ឌទី៣៖ ឧទ្រម្ម់ការដាច់ខាតដែលត្រូវគោរព...៨

១.៣.១ ការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ ៩

១.៣.២ការធ្វើកំណត់ហេតុដែលធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ...១០

ផ្នែកទី២៖ប្រភពដែលនាំឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ...............១០

កថាខណ្ឌទី១៖ ការដាក់ពាក្យប្តឹង...១១

២.១.១ បណ្តឹងបរិហារ..១១

២.១.២ ពាក្យប្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី..១៥

កថាខណ្ឌទី២៖ អធិបញ្ជារបស់នាយឋានានុក្រម ២០

២.២.១ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍...២០

២.២.២ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ២០

ផ្នែកទី៣៖ សិទ្ធិអំណាចនៃការប្រើប្រាស់វិធាននិរន្តរាយ ២១

កថាខណ្ឌទី១៖ វិធានការបង្ខំរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ..២១

៣.១.១ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ២២

៣.១.២ ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន...២២

៣.១.៣ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន...២៣

កថាខណ្ឌទី២៖ វិធានការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ... ២៤
៣.២.១ ដីកាសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ... ២៤
៣.២.២ ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន... ២៥
៣.២.៣ ដីកាបង្គាប់ដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ... ២៥
កថាខណ្ឌទី៣៖ លក្ខខណ្ឌ និងរយៈពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន... ២៦
៣.៣.១ លក្ខខណ្ឌនៃបុគ្គលដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់... ២៦
៣.៣.២ មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន... ២៧
៣.៣.៣ រយៈពេល និងការពន្យាពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន... ២៧
ជំពូកទី២
អំណាចសំខាន់ៗលើការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ
ផ្នែកទី១៖ អំណាចស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់... ២៩
កថាខណ្ឌទី១៖ អង្គហេតុដែលមានសញ្ញាណធាតុផ្សំបទល្មើស... ២៩
១.១.១ អង្គហេតុក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ... ៣០
១.១.២ ការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ... ៣១
១.១.៣ ការសួរចម្លើយ និងស្ដាប់ចម្លើយរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ... ៣២
កថាខណ្ឌទី២៖ ការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង... ៣៣
១.២.១ ការធ្វើកោសលវិច័យ... ៣៤
១.២.២ ដីកាសម្រេចចាត់តាំងអ្នកជំនាញ... ៣៥
១.២.៣ លទ្ធផលនៃការធ្វើកោសលវិច័យ... ៣៥
ផ្នែកទី២៖ អំណាចស្រាវជ្រាវតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស... ៣៦
កថាខណ្ឌទី១៖ ការចាត់តាំងចៅក្រមផ្សេងឱ្យស៊ើបសួរជំនួស... ៣៦
២.១.១ ការចាត់តាំងចៅក្រមនៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ច... ៣៧
២.១.២ ការចាត់តាំងចៅក្រមសាលាដំបូងផ្សេងទៀត... ៣៨
កថាខណ្ឌទី២៖ ការចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស... ៣៨
២.២.១ ការចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាល ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌... ៣៩
២.២.២ ប្រតិបត្តិការតាមការចង្អុលបង្ហាញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ... ៣៩

ជំពូកទី៣
ការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១៖ នីតិវិធីដើម្បីបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើស........ ៤១
កថាខណ្ឌទី១៖ ដីកាបញ្ជូនពត៌មាន និងលិខិតជូនដំណឹងបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវ........ ៤២
១.១.១ ដីកាបញ្ជូនពត៌មានទៅអយ្យការ........ ៤២
១.១.២.លិខិតជូនដំណឹងដល់ភាគីក្នុងរឿងក្ដី........ ៤២
១.១.៣ ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យពិនិត្យ........ ៤៣
១.១.៤ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់តំណាងអយ្យការ........ ៤៣
កថាខណ្ឌទី២៖ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ........ ៤៤
១.២.១ ដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ........ ៤៥
១.២.២ ការសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់........ ៤៥
១.២.៣ ការសម្រេចអំពីសិទ្ធិជនត្រូវចោទក្នុងឃុំ និងវត្ថុតាង........ ៤៦
សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន........ ៤៧
អនុសាសន៍........ ៤៨
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្ដីផ្ដើម

សេចក្តីផ្តើម

នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង បច្ចុប្បន្នកំពុងប្រើប្រាស់នូវក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលបានប្រកាសដាក់ឲ្យប្រើនៅថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ដែលក្រមនីតិវិធីនេះបានកំណត់អំពីបែបបទ និងរបៀបរបប ដើម្បីធ្វើចំណាត់ការលើបណ្តឹងជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ។ នៅដែលពេលមានបណ្តឹងដាក់មកកាន់ស្ថាប័នតុលាការនៅសាលាជម្រះក្តីជាន់ទាប ដែលមានសាលាដំបូងរាជធានីខេត្ត ជាស្ថាប័នដំបូងដែលទទួលគ្រប់ពាក្យបណ្តឹងទាំងឡាយ ដែលជាជំហានក្នុងការដំណើរការបណ្តឹង និងទាមទារតុលាការឲ្យចេញសាលក្រម ទោះបីជាបណ្តឹងនោះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបុគ្គលដែលជាជនរងគ្រោះក្តីដោយតតិយជនក្តី ឬដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្តី។ ដោយក្នុងនោះគេឃើញថា ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ បានបង្ហាញឲ្យយើងឃើញនូវដំណាក់កាលដាច់ដោយឡែកពីគ្នា គឺដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត ដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដំណាក់កាលនៃការចោទប្រកាន់ធ្វើឡើងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ដំណាក់កាលស៊ើបសួរធ្វើឡើងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងដំណាក់កាលចុងក្រោយ គឺដំណាក់កាលជំនុំជម្រះរហូតដល់ប្រកាសសាលក្រម។

ក្រោយពីបានពិនិត្យទៅលើដំណាក់ទាំងអស់នេះ បានបង្ហាញឲ្យយើងឃើញថា ដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរនេះជាដំណាក់កាលមួយដែលស្ថិតនៅចន្លោះនៃកិច្ចនីតិវិធីរវាងអយ្យការ និងដំណាក់កាលចៅក្រមជម្រះផងដែរ។ មុននឹងឈានដល់ការស៊ើបសួរនេះ លុះត្រាតែព្រះរាជអាជ្ញាសម្រេចធ្វើការចោទប្រកាន់ឲ្យបើកការស៊ើបសួរ តាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ។ ការបើកការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ជាកិច្ចនីតិវិធីសំខាន់ណាស់ដែលទាក់ទងទៅនឹងការស្វែងរកនូវភាពពិត នៃអង្គហេតុជារឿងព្រហ្មទណ្ឌ ដែលបង្ហាញអំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃបទល្មើសទៅលើបុគ្គល ដែលបានចោទប្រកាន់ដោយព្រះរាជអាជ្ញា តាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរដោយក្នុងនោះផងដែរចៅក្រមស៊ើបសួរ មានកាតព្វកិច្ចស្វែងរកភស្តុតាងទាំងដោះបន្ទុកនិងដាក់បន្ទុក។ អំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលបានផ្តល់ដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ មានអំណាចក្នុងការស្រាវជ្រាវបទល្មើស និងបង្ហាញនូវការពិតនៃរឿងហេតុដែលទាក់ទិននឹងបទល្មើស ដែលតំណាងអយ្យការបានប្តឹងមកខ្លួន រួមទាំងវិធានមួយចំនួន ដែលផ្តល់ឲ្យចៅក្រមដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងមុខងាររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរផងដែរម្យ៉ាងទៀតក៏ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងការឃុំខ្លួន ក្នុងករណីមានការសង្ស័យទៅលើជនត្រូវចោទផងដែរ ដោយអំណាចនេះផ្តល់ដោយវិធានការនិរន្តរាយ ក្នុងនោះរួមមាន ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន និងការដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ។ ដោយសារយើងមិនអាចធ្វើការបកស្រាយទៅលើ ដំណាក់កាលទាំងអស់ ដែលបានចែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានទេដូច្នេះយើងសូមធ្វើការពន្យល់ និងបកស្រាយត្រឹមដំណាក់កាល នៃកិច្ចបើកការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើប

សួរក្នុងទំហំនៃប្រធានបទខាងលើគឺ ៖ **វិធានការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ** យកមកធ្វើការបកស្រាយតែប៉ុណ្ណោះ។

ការស្រាវជ្រាវនេះ គឺមានគោលបំណងបង្ហាញឲ្យឃើញកាន់តែច្បាស់ និងកាន់តែស៊ីជម្រៅលើតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការប្រើប្រាស់វិធានការស្រាវជ្រាវបទល្មើសនេះ ដើម្បីស្វែងរកការពិតនៅក្នុងអង្គហេតុ។ ទាំងអស់នេះយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយថា ចៅក្រមស៊ើបសួរមានវិធានការអ្វីខ្លះទៅលើការស្វែងរកនូវការពិតនោះ ដែលរួមមានការដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង ការធ្វើកោសលវិច័យ និងការស្ដាប់ទូរស័ព្ទជាអាទិ៍ ដែលសុទ្ធសឹងតែជាវិធានដែលបានកំណត់ នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌយ៉ាងតឹងរឹងក្នុងការប្រើប្រាស់វិធានការនីមួយៗនេះផងដែរ។

ចំពោះសម្មទ្ធិផលនៃការស្រាវជ្រាវមួយនេះ នឹងរំពឹងថាអាចចងក្រងជាសៀវភៅ ក៏ដូចជាឯកសារទុកក្នុងបណ្ណាល័យច្បាប់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចដើម្បីរក្សាទុកជាទស្សនៈទាន ជាគំនិតជូនដល់ប្អូនៗជំនាន់ក្រោយក្នុងការបំពេញនូវចំណេះដឹង ក្នុងនាមជាអ្នកកំពុងសិក្សាអនុវត្តទ្រឹស្តី ដែលអាចឲ្យយើងផ្សារភ្ជាប់គ្នា ទៅនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងលើក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចំពោះផ្នែកចៅក្រមស៊ើបសួរ ទៅលើដំណាក់កាលនៃការដំណើរការរឿងក្តីនៅក្នុងសាលាដំបូងនីមួយៗ ជាជំនួយដល់ការស្វែងរកនូវការពិត ដែលនឹងមានរៀបរាប់នៅក្នុងសារណានេះ ចាប់តាំងពីកិច្ចដំបូងនៃការប្រើវិធានការស្រាវជ្រាវបទល្មើស រហូតដល់កិច្ចបញ្ចប់ការស្រាវជ្រាវ។ តើមុននឹងចាប់ផ្តើមចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើកិច្ចណាខ្លះ? ហើយក្នុងអំឡុងពេលស្រាវជ្រាវបទល្មើសត្រូវធ្វើដូចម្តេចខ្លះ? បន្ទាប់មកត្រូវមានឯកសារណាខ្លះ? ហើយនីតិវិធីបន្តទៅណាទៀតរហូតដល់ពេលបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដើម្បីធ្វើការបកស្រាយទៅលើប្រធានបទ **"វិធានការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ"** នេះឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងការបន្ថែមឲ្យយល់កាន់តែទៀតនោះយើងបានធ្វើការបែងចែកជាបីជំពូករួមមាន៖

ជំពូកទី១៖ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការស៊ើបសួរ។

ជំពូកទី២៖ អំណាចសំខាន់ៗលើការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ជំពូកទី៣៖ ការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ជំពូកទី១
មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការស៊ើបសួរ

ជំពូកទី១

មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការស៊ើបសួរ

ដើម្បីជាភាពងាយស្រួលដល់អ្នកសិក្សា ក៏ដូចជាធ្វើការស្វែងយល់ពីអំណាចរបស់ចៅក្រមដែលមានក្នុងកិច្ចនីតិវិធីស្រាវជ្រាវរកបទល្មើសនេះឱ្យកាន់តែច្បាស់ គឺគប្បីយល់ដឹងផងដែលថា ចៅក្រមដែលអាចបើកការស៊ើបសួរនេះបាន គាត់ជាចៅក្រមអសនៈដែលស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការស៊ើបសួរ។ បើយោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានរំលេចយ៉ាងលម្អិតអំពីមូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរនេះផងដែរ។ ដោយសារតែក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ ជាបទប្បញ្ញត្តិដែលចែងពីកិច្ចនីតិវិធី ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងការស្វែងរកបទល្មើស ឬភាពពិតក្នុងអង្គហេតុជារឿងព្រហ្មទណ្ឌ។ នៅពេលដែលមានអង្គហេតុមានសញ្ញាណបទល្មើសមួយត្រូវបានលេចឡើងនោះ ប្រាកដណាស់ គេសង្កេតឃើញតែងមានវត្តមានរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ការធ្វើការចោទប្រកាន់របស់អយ្យការ ក៏ដូចជាការស៊ើបសួរដែលច្បាប់តម្រូវដែលមានចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរនេះដែលអមដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ជាសេនាធិការ។ បើពិនិត្យទៅលើក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានឱ្យដឹងថាការស៊ើបសួរនៅក្នុងដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺជាដំណាក់កាលមួយដែលស្ថិតនៅចន្លោះកណ្ដាលនៃដំណាក់កាលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងដំណាក់កាលអយ្យការ ហើយដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ គឺបានផ្ដល់នូវសិទ្ធិដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរយ៉ាងធំធេង និងឯករាជ្យចំពោះការស្វែងរកការពិតនៃអង្គហេតុនិងរកភស្តុតាង ទៅលើភាពសមហេតុផលទាំងដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុកផងដែរ ។[1]

ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការបកស្រាយ ដោយអាចធ្វើការចោទជាសំណួរបានថា៉តើទំនាក់ទំនងអ្វីខ្លះដែលធ្វើឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវមានអំណាចក្នុងការបើកការស៊ើបសួរ? តាមរយៈការចោទសួរនេះ នឹងធ្វើការបកស្រាយក៏ដូចជាបង្ហាញជូននៅក្នុងផ្នែកខាងក្រោមនេះ។

ផ្នែកទី១៖ ទំនាក់ទំនងរវាងចៅក្រមស៊ើបសួរ និងការស៊ើបសួរ

ចំពោះទំនាក់ទំនងរវាងចៅក្រមស៊ើបសួរ និងការស៊ើបសួរនេះដែរ នឹងបង្ហាញឱ្យកាន់តែច្បាស់ថា ចៅក្រមស៊ើបសួរជាតួអង្គសំខាន់ដែលមានភារៈកិច្ច ក៏ដូចជាសិទ្ធិអំណាចក្នុងកិច្ចដំណើរការបើកការស៊ើបសួរនេះ។ ត្រង់ចំណុចនេះមានន័យថា មានតែចៅក្រមដែលស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការស៊ើបសួរប៉ុណ្ណោះ ទើបមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការដំណើរការ ក៏ដូចជាប្រតិបត្តិនូវនីតិវិធីស៊ើបសួរនេះបានដោយ អំណាចនេះត្រូវផ្ដល់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧។ ជារួមមកវិញអាចនិយាយបានថា ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងការស៊ើបសួរនេះ គឺជាទំនាក់ទំនងមួយដែលមិនអាចកាត់ផ្ដាច់បាន។ ជាមូលដ្ឋានចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចបើកការស៊ើបសួរតាមរយៈពីរ

[1] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៧ ។

របៀប៖ គឺតាមការប្ដឹងសុំឱ្យបើកការស៊ើបសួរពីព្រះរាជអាជ្ញា **(ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ)**[2] ប្រសិនបើបទល្មើសជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈឹម[3] និងម្យ៉ាងទៀត ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចបើកការស៊ើបសួរបានដែរ ក្រោយពីព្រះរាជអាជ្ញាដែលធានាផលប្រយោជន៍សង្គមធ្វើការតំកល់រឿងទុកឥតចាត់ការ[4] ក៏អាចធ្វើឱ្យភាគីខ្លួនឯងផ្ទាល់ ធ្វើការប្ដឹងសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបើកការស៊ើបសួរបានផងដែរតាមរយៈការប្ដឹងសុំពីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះបាន **(ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមផ្លូវអន្តរាគមន៍នៅមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ)**[5] គឺមានន័យថាការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីនេះ គឺអាចធ្វើបាននៅពេលដែលមានការបើកការស៊ើបសួរ ហើយម្យ៉ាងទៀតក៏អាចតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីបានផងដែរនៅពេលដែលពុំទាន់មានចំណាត់ការបើកការស៊ើបសួរ ។

ចំពោះការបើកការស៊ើបសួរ គឺជាសមត្ថភាពផ្ដាច់មុខរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ហើយនៅក្នុងវិធានការនៃកិច្ចបើកការស៊ើបសួរនេះគឺជាអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលតែងតែមានការប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍មួយចំនួនទៅលើជនជាប់ចោទ ដែលជាការបំពានទៅលើសិទ្ធិបុគ្គលផងដែរ។ ការប៉ះពាល់ទាំងនេះ ដែលចេញមកពីវិធានការស៊ើបសួរដោយទាមទារចាំបាច់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវប្រើប្រាស់នូវវិធានការនិរន្តរាយ(ជាអំណាចបង្ខំ) ឬការប្រើប្រាស់នូវវិធានការស្រាវជ្រាវបទល្មើស (ដែលប៉ះពាល់ទៅលើសិទ្ធិឯកជន)។ យ៉ាងណាមិញបើយើងក្រឡេកពិចារណាឡើងវិញយើងអាចចោទជាសំណួរបានថា តើចៅក្រមស៊ើបសួរជាអ្នកណា? ហើយបែបបទនៃការចាត់តាំងនៃការស៊ើបសួរមានដំណើរការយ៉ាងដូចម្ដេច? តើការបង្កើតឱ្យមានចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងគោលបំណងអ្វី?

កថាខណ្ឌទី១៖ សញ្ញាណទូទៅរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានស្ថាប័នតុលាការដែលបម្រើឱ្យពលរដ្ឋក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ដែលមាននៅតាមមូលដ្ឋាន ដោយនៅគ្រប់រាជធានី-ខេត្ត ត្រូវបែងចែកជាសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត។ ចំពោះអ្នកដែលមានអំណាចក្នុងការសម្រេចសេចក្ដី ឬហៅថាជាចៅក្រមនោះ គឺត្រូវបានបែងចែកជាពីរដាច់ដោយឡែករួមមានចៅក្រមអសនៈ និងចៅក្រមអយ្យការ។ ក្នុងនោះផងដែរ ចំពោះចៅក្រមអសនៈក៏ត្រូវបានចែកមុខងារជាពីរ គឺតួអង្គដែលមានទាំងចៅក្រមជំនុំជម្រះ និងចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដោយតួអង្គទាំងពីរនេះស្ថិតនៅក្នុងស្ថាប័នយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ និងយុត្តាធិការស៊ើបសួរ។ ដោយឡែកចៅក្រមអយ្យការវិញ គឺស្ថិតនៅក្នុងស្ថាប័នអយ្យការដែលនៅអមសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត ដែលមានតួអង្គព្រះរាជអាជ្ញា ព្រះរាជអាជ្ញារងជាអ្នកទាមទារឱ្យតុលាការអនុវត្តច្បាប់ និងតំណាងអយ្យការឱ្យផលប្រយោជន៍សាធារណៈក្នុងសង្គម ។

---

[2] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៤៤ កថាខណ្ឌទី២។

[3] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២២។

[4] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៤១។

[5]ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៥ កថាខណ្ឌ១។

១.១.១ តើចៅក្រមស៊ើបសួរជាអ្នកណា?

ចៅក្រមស៊ើបសួរមានអត្ថន័យថា សំដៅលើចៅក្រមដែលមានតួនាទីស្វែងរកនូវភស្តុតាងដើម្បីសម្តែងឱ្យឃើញនូវភាពពិតនិងផ្តល់យុត្តិធម៌ទៅឱ្យគូភាគីដែលគាត់មានអំណាចបើកស៊ើបសួរ បានតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាឬតាមរយៈការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺជាចៅក្រមអសនៈដែលបំពេញមុខងារស៊ើបសួរនៅតាមបណ្តាលសាលាដំបូងដែលហៅថាមន្ទីរស៊ើបសួរ ឬនៅសាលាឧទ្ធរណ៍ជាតុលាការជាន់ខ្ពស់ ហៅថា សភាស៊ើបសួរ។[6]

នៅក្នុងសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺចាំបាច់ត្រូវបានចាត់តាំងដោយប្រធានតុលាការ។ នៅក្នុងនោះការបំពេញភារកិច្ចក៏ដូចជាតួនាទីនៃការស៊ើបសួរគឺចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចបំពេញមុខងារជំនួសគ្នាបាន ប្រសិនបើមានចៅក្រមណាម្នាក់មិនអាចបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនបានដោយសារមូលហេតុនៃជំងឺ ឬបញ្ហាផ្សេងៗទៀត ក្នុងនោះដែលការចាត់តាំងចៅក្រមជំនួសនេះមិនមែនមានតែចៅក្រមស៊ើបសួរទេ ដែលអាចបំពេញមុខងារជំនួសនេះគឺអាចចាត់តាំងចៅក្រមផ្សេងទៀតនោះតុលាការដដែលត្រូវបានចាត់តាំងជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយប្រធានតុលាការដើម្បីបំពេញមុខងារស៊ើបសួរ ។[7]

១.១.២ គោលបំណងនៃការបង្កើតចៅក្រមស៊ើបសួរ

កាលយល់ដឹងពីគោលការណ៍ក្នុងការបង្កើតនេះជារឿងសំខាន់ ព្រោះប្រវត្តិសាស្ត្រ ធ្វើឱ្យយើងស្គាល់ខ្លួនឯងស្គាល់ពីព្រឹត្តិការណ៍ពីអតីតកាលក៏ដូចជាបុព្វបទសង្គមពីអតីតកាលទុកដល់បច្ចុប្បន្ន។ ចំពោះការបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរនេះ ក៏មិនខុសគ្នាទៅនឹងការសិក្សាប្រវត្តិសាស្ត្រដែរចំពោះកម្ពុជាចាប់តាំងពីសម័យមុនរហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះតើប្រព័ន្ធស៊ើបសួរកើតឡើងដោយសារអ្វី? ជាចម្លើយ ប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរកម្ពុជា គឺបង្កើតដោយសារតែកម្ពុជា ពីអតីតកាលស្ថិតក្រោមរបបអាណានិគមនិយមបារាំងដោយពេលនោះកម្ពុជាក៏បានទទួលឥទ្ធិពលទាំងស្រុង ពីក្រមពិភាក្សាព្រហ្មទណ្ឌបារាំងឆ្នាំ១៨០៨ និងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបារាំងក្រោយៗមកទៀត។ ហេតុនេះការឈ្វេងយល់ពីគោលគំនិតដើមនៃប្រព័ន្ធចៅក្រមកម្ពុជា គឺត្រូវពឹងពាក់អាស្រ័យជាសំខាន់ទៅលើវិធានគតិយុត្តរបស់បារាំង។ ក្រៅពីច្បាប់បារាំង នៅមានសេចក្តីសម្រេចរបស់សាលាក្តីខ្មែរក្រហមក៏ជាវិភាគទានមួយធំធេង ក្នុងការសិក្សាឈ្វេងយល់អំពីប្រព័ន្ធស៊ើបសួរ បើទោះបីសាលាក្តីកូនកាត់មួយនេះបាន

[6] ឯកសារជំនួយស្មារតីផ្សព្វផ្សាយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ កើត រិទ្ធ ។

[7] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៥១ ។

ធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរមានដំណើរការក៏ដោយ ក៏នៅមាននីតិវិធីមួយចំនួនមិនត្រូវគន្លងខ្លះក៏ដោយសារវត្តមានច្បាប់អន្តរជាតិ និងអ្នកច្បាប់មកពីបណ្តាប្រទេសដែលមិនប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរ ។[8]

ដើម្បីជាគោលបំណងក្នុងការបង្កើតឱ្យមានចៅក្រមស៊ើបសួរនេះ គឺដើម្បីជួយសម្រួលទៅលើវិស័យយុត្តិធម៌ ក្នុងការស្វែងរកនូវភស្តុតាងទៅលើអង្គហេតុមួយដើម្បីបញ្ជាក់ពីភាពពិតឬជាការស្វែងរកពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃបទល្មើសទៅលើបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តពិតប្រាកដ ដើម្បីជៀសវាងការមានការសង្ស័យការខ្វះខាតទៅលើបន្ទុកនៃភស្តុតាងដែលបានបញ្ជូនពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មក មុននឹងបញ្ជូនទៅយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតក្នុងការស្វែងរកការពិតនេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវមានករណីកិច្ចស៊ើបសួរ ទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុកនិងភស្តុតាងដោះបន្ទុក។ វត្តមានរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលច្បាប់បានកំណត់ត្រូវបានធ្វើការបើកការស៊ើបសួរ[9] គឺចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចនៃការបើកការស៊ើបសួរ ដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍។ ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងពេលដំណើរការរឿងក្តីរបស់ខ្លួនគឺត្រូវតែមានភាពយុត្តិធម៌ និងឈរនៅ កណ្តាលគ្រប់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ ម្យ៉ាងទៀតស្របនឹងគោលបំណងដែលបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរនេះដែរ គឺសម្រាប់ស្វែងរកភស្តុតាងមកបញ្ជាក់ថាការប្តឹងសុំបើកការស៊ើបសួរដែលតំណាងអយ្យការបានចោទប្រកាន់នោះ វាគឺជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ឬមិនមែនជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

កថាខណ្ឌទី២៖ ភាពដែលអាចបំពេញមុខការបាន

បន្ទាប់ពីបានដឹងពីសញ្ញាណទូទៅរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួររួចមក គឺគប្បីដឹងផងដែរពីមុខការរបស់គាត់វិញម្តង។ នៅក្នុងស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏បានកំណត់អំពីមុខការរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចស៊ើបសួរនេះដែរ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបំពេញមុខការរបស់ខ្លួនដោយសន្ទត់ទៅលើសមត្ថកិច្ចដែលខ្លួនមាន (សមត្ថកិច្ចដែនដី និងសមត្ថកិច្ចសម្ភារៈ)។ មួយវិញទៀតចៅក្រមដែលមានតួនាទីក្នុងការស៊ើបសួរហើយនោះ គឺមិនអាចចាត់តាំងជាចៅក្រមជំនុំជម្រះទៀតឡើយ (វិសមិតភាពមុខងារ) ។

១.២.១ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

នៅក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនេះ ត្រូវបានបែងចែកជាពីរគឺ៖ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរតាមដែនដី និងសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរតាមសម្ភារៈ ។

---

[8] ចក សម្បត្តិ "ការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យ៖ ខ្លឹមសារនៃប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរ", ការផ្សព្វផ្សាយរបស់សមាគមន៍សាលាត្រាជូ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧,<http://salatraju.com/post/332>, ២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៩។

[9] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២២។

ក. សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរតាមដែនដីមាន៖

ចៅក្រមដែលមានសមត្ថកិច្ចគឺ[10]៖

- ចៅក្រមស៊ើបសួរនាទីកន្លែងបទល្មើស
- ចៅក្រមស៊ើបសួរនាទីលំនៅឋាន ឬទីសំណាក់របស់បុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស
- ចៅក្រមស៊ើបសួរនាទីកន្លែងចាប់ខ្លួនបុគ្គលដែលសង្ស័យថា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើស។

ក្នុងករណីដែលមានទំនាស់រវាងចៅក្រមស៊ើបសួរច្រើនរូប នៅសាលាដំបូងខុសៗគ្នា ហើយទទួលបណ្តឹងទាំងអស់គ្នា អំពីរឿងព្រហ្មទណ្ឌតែមួយដូចគ្នា ទំនាស់នេះត្រូវបញ្ជូនទៅប្រធានសភាស៊ើបសួរដើម្បីសម្រេច។

វិវាទសមត្ថកិច្ចដែនដីរវាងសភាស៊ើបសួរច្រើនត្រូវសម្រេចដោយប្រធានតុលាការកំពូល។ ការសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា។ បទប្បញ្ញត្តិនេះចែងអំពីសមត្ថកិច្ចដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមានសមត្ថកិច្ចហើយនឹងកំណត់អំពីបញ្ហាក្នុងការដោះស្រាយ នៅពេលដែលទំនាស់រវាងចៅក្រមស៊ើបសួរច្រើនទៅលើបណ្តឹងតែមួយក៏ដូចជាវិវាទចំពោះសមត្ថកិច្ចសាលាដំបូងជាន់គ្នាផងដែរ។ បញ្ហាត្រង់ថា **"តើចៅក្រមស៊ើបសួរអាចប្រើប្រាស់អំណាចស្រាវជ្រាវបទល្មើសបានទេ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទមិនមានវត្តមានក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន?**

មិនតែប៉ុណ្ណោះក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏បានផ្តល់នូវសិទ្ធិពន្លាតសមត្ថកិច្ចជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរបន្ថែមទៀត។ ចំពោះសមត្ថកិច្ចនេះដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏អាចប្រើប្រាស់អំណាចទៅលើសមត្ថកិច្ចដែនដីដទៃទៀតបានដែរប្រសិនបើជនត្រូវចោទមិនមានវត្តមាននៅលើដែនដីរបស់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់អំណាចនេះ ដោយចេញដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសចំពោះដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះ គឺត្រូវបានបែងចែកជាពីរ គឺដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសចាត់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរផ្សេង និងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរដែលចាត់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។

ខ. សមត្ថកិច្ចតាមសាច់រឿងរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ពុំទទួលស្គាល់ថា តុលាការទាំងឡាយអាចប្តឹងមកខ្លួន ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ដើម្បីស៊ើបសួរ ឬវិនិច្ឆ័យបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌឡើយ បើទោះជាតុលាការទាំងនោះបានដឹងដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់នូវបទល្មើសក៏ដោយ។ ដូច្នេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស៊ើបសួរបាន លុះត្រាតែត្រូវបានប្តឹងពីរឿងមួយដោយព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោយជនរងគ្រោះ ដែលអាចបើកការស៊ើបសួរ ដោយការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ចំពោះសមត្ថកិច្ចនេះដែល គឺសំដៅទៅលើការទទួលបាននូវភារៈកិច្ចក៏ដូចជាមុខការដែលទទួលបានដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរដែលប្តឹងសុំដោយព្រះរាជអាជ្ញា។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចទទួលបណ្តឹង

---

[10] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៣ ។

អំពីអង្គហេតុដែលបញ្ជូនមក ដែលមាននៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។[11] ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវស៊ើបសួរអំពីអង្គហេតុនោះប៉ុណ្ណោះ។ បើពិនិត្យទៅលើមាត្រា១២៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺបង្ហាញឱ្យឃើញកាន់តែច្បាស់ថាចៅ ក្រមស៊ើបសួរដោយផ្អែកទៅតាមអង្គហេតុជាសម្ភារៈពិតៗ ដែលបានប្តឹងសុំពីព្រះរាជអាជ្ញាចង្អុលនូវឈ្មោះបទល្មើសនិងអំពីឈ្មោះបុគ្គលដែលតម្រូវឱ្យស៊ើបសួរ។ ក្នុងន័យនេះក៏ចង់បញ្ជាក់ថាចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែស៊ើបសួរតាមអ្វីដែលកំណត់ក្នុងដីកានេះតែប៉ុណ្ណោះ ។

១.២.២ វិសមិតភាពមុខងារ

ដោយស្ថិតក្រោមឈ្មោះរួមជាចៅក្រម គឺគេប្រមូលផ្តុំជនទាំងអស់ ដែលមានលក្ខន្តិកៈជាចៅក្រមដែលបំពេញមុខងារផ្សេងៗគ្នាក្នុងប្រព័ន្ធយុត្តាធិការ។ ភាពខុសគ្នានូវតួនាទីទាំងនេះនាំឱ្យមានបុព្វសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនៅពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន។ ក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានចែងថាចៅក្រមណាដែលបានបំពេញមុខងារក្នុងឋានៈជាព្រះរាជអាជ្ញា ជាព្រះរាជអាជ្ញារង ឬចៅក្រមស៊ើបសួរលើរឿងណាមួយមិនអាចចូលរួមក្នុងការជំនុំជម្រះរឿងនោះបានទេ បើមិនដូច្នេះទេសាលក្រមនឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។[12] ក្នុងន័យនេះដែរ ព្រះរាជអាជ្ញា ជាមជ្ឈដ្ឋានកណ្តាលក្នុងការទទួលនៅរាល់គ្រប់ព័ត៌មានទាំងអស់ តាមគ្រប់មធ្យោបាយដែលបង្កើតបានជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទោះបីជាព្រះរាជអាជ្ញាពុំមានសិទ្ធអំណាចក្នុងការស៊ើបសួរក៏ដោយ ប៉ុន្តែក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់អំណាចដល់ព្រះរាជអាជ្ញានូវសិទ្ធិក្នុងការស៊ើបអង្កេត ដោយមានជំនួយពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផងដែរ។ ក្នុងស្មារតីនៃមាត្រានេះដែរ គឺចង់បង្ហាញថាប្រសិនបើ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលនូវសំណុំរឿង ឬចាត់ការលើសំណុំរឿងហើយជាការស្វែងរកនូវភស្តុតាងចំពោះព្រះរាជអាជ្ញា គឺស្វែងរកតែភស្តុតាងដាក់បន្ទុក ខុសពីចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺស្វែងរកទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុក ដូចនេះហើយប្រសិនជាព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរទៅធ្វើជាចៅក្រមជំនុំជម្រះទៀតនោះច្បាស់ណាស់ប្រាកដជាមានបុរេនិច្ឆ័យ ដែលធ្វើឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌ទៅលើជនល្មើស ហើយសាលក្រមនោះ គឺចាត់ទុកជាគ្មានបានការគឺគ្មានអានុភាពទៅតាមផ្លូវច្បាប់ឡើយ។ ដូច្នេះដើម្បីជាការធានានូវសេចក្តីសម្រេចប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ និងការស្វែងរកការពិត កាន់តែមានភាពសុក្រឹត្យភាព។

កថាខណ្ឌទី៣៖ ទម្រង់ការដាច់ខាតដែលត្រូវគោរព

ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ដែលចេញដោយព្រះរាជអាជ្ញាទៅឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនចងកាតព្វកិច្ចឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរទេ។ ទោះបីជាចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលបានមុខការដាច់ខាតនៅពេលដែលមានដីកា

[11] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៥ ។

[12] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៨ ។

សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរក៏ដោយ ក៏ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែបំពេញ និងគោរពនូវទម្រង់ការមួយចំនួនដែលមានកំណត់ដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលជាគោលការណ៍មួយសម្រាប់ដំណើរការស៊ើបសួរឱ្យមានភាពយុត្តិធម៌ និងជៀសវាងនូវការបំពេញនូវកាតព្វកិច្ចតាមចិត្តរបស់ខ្លួន។ ក្នុងនោះដែលយើងឃើញថាចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវគោរពនូវ ការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ និងការធ្វើកំណត់ហេតុដែលធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរផងដែរ។

១.៣.១ ការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ

ដូចដែលបានរៀបរាប់នូវមុននេះហើយថា ការត្រូវតែគោរពនូវគោលការណ៍មួយចំនួនផងដែរ ក្នុងនោះក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏បានចែងអំពីគោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ។ បុគ្គលដែលចូលរួមក្នុងការស៊ើបសួរជាពិសេសចៅក្រម មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ មន្ត្រីរាជការ អ្នកជំនាញ អ្នកបកប្រែ គ្រូពេទ្យ និងបុគ្គលដែលមានសមត្ថកិច្ចដូចចែងក្នុងមាត្រា៨៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវរក្សាការសម្ងាត់នៃវិជ្ជាជីវៈ។[13] ប៉ុន្តែការគោរពនូវការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈមិនអាចជាឧបសគ្គដល់ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនៃការការពារខ្លួនឡើយ។

ម្យ៉ាងទៀត ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈកាលណាខ្លួនយល់ឃើញថា ព័ត៌មានដែលផ្សព្វផ្សាយពីរឿងណាមួយនោះ ជាព័ត៌មានមិនពិត។ ការបំពាននៃការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ គឺជាបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន។[14] បើពិនិត្យទៅលើមាត្រា១២១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌគឺបង្ហាញឱ្យឃើញនូវស្មារតីនៃមាត្រានេះថា ការបើកការស៊ើបសួរជាសម្ងាត់ គឺវាអាចផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកតម្រុយនៃភស្តុតាង ក៏ដូចជាអ្នកដែលបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្សេងទៀតផង។ ក្នុងបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះទៀតសោតក៏បានដាក់កាតព្វកិច្ចដែលមានសិទ្ធិក្នុងការចូលរួមការស៊ើបសួរ ដោយតម្រូវឱ្យបុគ្គលទាំងនោះរក្សានូវការសម្ងាត់នៅពេលកំពុងស៊ើបសួរ គឺក្នុងគោលបំណងដើម្បីដំណើរការប្រព្រឹត្តទៅជៀសវាងការលេចលឺទៅខាងក្រៅ ដែលអាចបណ្តាលឱ្យជនល្មើសដឹងខ្លួនជាមុន ឬញុះញង់ឱ្យជនល្មើសនោះលុបបំបាត់នូវភស្តុតាងដែលពាក់ព័ន្ធ ឬក៏អាចឱ្យជនល្មើសដឹងអំពីសាក្សីហើយអាចទៅសម្លុតគម្រាមសាក្សីដើម្បីកុំឱ្យឆ្លើយដាក់បន្ទុកលើខ្លួនដែលអាចធ្វើឱ្យការស៊ើបសួរពិបាកក្នុងការស្វែងរកការពិត។ ប៉ុន្តែការរក្សានូវការសម្ងាត់នេះ ក៏បង្កើតឱ្យមានអញ្ញត្រកម្មដែរ គឺថាប្រសិនជាមានឧបសគ្គដល់ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួន គឺបុគ្គលដែរមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការស៊ើបសួរទាំងនេះអាចមិនរក្សាការសម្ងាត់នេះបានហើយក៏មិនអាចបង្ខំឱ្យទទួលនូវទណ្ឌកម្ម ឬបទល្មើសដែលអាចនឹងផ្តន្ទាទោសផងដែរ ប្រសិនជាការរក្សាការសម្ងាត់នេះអាចនឹងប៉ះពាល់ ឬអាចមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ខ្លួន។

[13] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៨៣។

[14] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២១។

១.៣.២ ការធ្វើកំណត់ហេតុដែលធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

ជាគោលការណ៍រាល់កិច្ចនីតិវិធីស៊ើបសួរ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរហេតុដូចនេះហើយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវមានក្រឡាបញ្ជីអមជានិច្ច។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយក្រឡាបញ្ជី មិនអាចបំពេញកិច្ចដែលជាសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរទេ។[15] វត្តមានរបស់ក្រឡាបញ្ជីគឺ ខានមិនបានចំពោះគ្រប់កិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់។ វត្តមាននេះត្រូវចុះក្នុងលិខិតដែលត្រូវមានចុះហត្ថលេខារបស់ក្រឡាបញ្ជី។ សំណុំរឿងស៊ើបសួរត្រូវរក្សាទុកដោយក្រឡាបញ្ជី។ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវចម្លងលិខិតនីមួយៗនៃសំណុំរឿង តាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន។ លិខិតចម្លងនេះត្រូវតែបង់លេខដោយក្រឡាបញ្ជីតាមលំដាប់នៃកាលប្បវត្តិ។[16] ដូចនេះមានន័យថាទាក់ទងនឹងការធ្វើកំណត់ហេតុនេះ គឺគេផ្តោតសំខាន់ទៅលើក្រឡាបញ្ជី ដែលអាចនិយាយបានថាជាកិច្ចការក្រឡាបញ្ជីត្រូវតែធ្វើដោយខានពុំបាន។

ផ្នែកទី២៖ ប្រភពដែលនាំឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ

យើងដឹងហើយថា នៅពេលដែលមានអង្គហេតុជាបទល្មើសណាមួយ យើងសង្កេតឃើញថាគឺមែងមានភាគីពីរ ដោយភាគីម្ខាងជាជនរងគ្រោះ និងភាគីម្ខាងទៀតជាជនបង្ក ឬជនល្មើសជាដើម។ ចំពោះអំពើដែលមានការបំពារបំពាន ឬបង្កឱ្យកើតឡើងនូវព្យសនកម្ម និងផលវិបាកដែលបង្កឡើងដោយបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។ ដូចនេះសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះត្រូវបានធានាដោយច្បាប់។ នៅក្នុងន័យនេះក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ បានផ្តល់នូវសិទ្ធិឱ្យជនរងគ្រោះក្នុងការធ្វើបណ្តឹងទាំងឡាយដែលចាំបាច់ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ខ្លួនតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងនោះដែររួមមានបណ្តឹងទាមទារសំណងនិងបណ្តឹងបរិហារចំពោះបទល្មើស។ ដោយតាមរយៈការទាមទារនេះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈនីតិវិធីមួយដែលភាគីនៃបណ្តឹងដែលត្រូវគោរពតាមគឺនីតិវិធីនៃការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដើម្បីអាចដាក់ពាក្យប្តឹងនេះបាន ភាគីនៃបណ្តឹងត្រូវធ្វើឡើងជាទម្រង់ដែលច្បាប់កំណត់ក៏ដូចជាបែបបទនៃលិខិតជាពាក្យប្តឹងនោះ។ មួយវិញដើម្បីអាចឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាចេញដីកាសន្និដ្ឋានឱ្យស៊ើបសួរបាននោះ ក៏មានចំណែកកើតចេញពីនាយហានានុក្រម ដែលមានអំណាចក្នុងការធ្វើអធិបញ្ញាឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការចោទប្រកាន់បាន ហើយក្នុងករណីនេះក៏អាចឱ្យ ព្រះរាជអាជ្ញាបើកការស៊ើបសួរផងដែរ គឺតាមរយៈការស្នើសុំឱ្យស៊ើបសួរដោយយុត្តាធិការព្រហ្មទណ្ឌបានផងដែរ។ មួយវិញទៀតព្រះរាជអាជ្ញាជាអ្នកតំណាងឱ្យផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ និងជាអ្នកទាមទារឱ្យតុលាការអនុវត្តតាមច្បាប់ចំពោះអង្គហេតុជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ក្នុងករណីនេះ មិនចាំបាច់ទាល់តែមានការដាក់ពាក្យសុំដោយភាគី ដែលជាជនរងគ្រោះប្តឹងមក ឬក៏អ្នកដែលយល់ថាខ្លួនបាត់បង់នូវប្រយោជន៍ដែលកើតចេញពីអំពីនោះទេ គឺព្រះរាជអាជ្ញាមានកាតព្វកិច្ចចម្បងក្នុងរឿងនេះ ក្នុងការផ្តើមធ្វើការចោទ

---

[15] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៨។

[16] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៩,កថាខណ្ឌទី១ និងទី២ ។

ប្រកាន់។ យ៉ាងណាមិញសំណុំរឿងនីតិវិធី គឺត្រូវទាមទារដោយការស៊ើបអង្កេតដែលមានភាពឆាប់រហ័សនិងមានប្រសិទ្ធិភាព។ ភាគីនៃនីតិវិធីនេះរួមមានដូចជាព្រះរាជអាជ្ញា ដែលមានតួនាទីចម្បង និងជនរងគ្រោះដែលមានតួនាទីបន្ទាប់បន្សំត្រូវសម្រេចថា និងធ្វើដូចម្តេចបន្តទៅមុខទៀតដោយយោងទៅលើភាពជាក់លាក់ និងស្ថានភាពភស្តុតាងដែលប្រមូលបាន។ ត្រង់ចំណុចនេះហើយជាភាពចាំបាច់ដែលភាគីរងគ្រោះ ឬភាគីបណ្តឹងត្រូវធ្វើពាក្យបណ្តឹងរបស់ខ្លួនឱ្យមានភាពត្រឹមត្រូវជៀសវាងការលើកចោលនូវពាក្យបណ្តឹងរបស់តុលាការនេះ ។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការដាក់ពាក្យប្តឹង

ចំពោះការដាក់ពាក្យប្តឹងនេះ គឺត្រូវធ្វើតាមទម្រង់ជាបណ្តឹងបរិហារ និងទម្រង់ជាពាក្យប្តឹង ដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ យ៉ាងណាមិញ បណ្តឹងទាំងពីរនេះ ជាប្រភេទបណ្តឹងដែលអាចធ្វើឱ្យបណ្តឹងអាជ្ញាមានចលនា។ នៅក្នុងករណីមានការតំកល់រឿងទុកឥតចាត់ការពីព្រះរាជអាជ្ញា ភ្លាមនោះគេអាចផ្តល់ជម្រើសដល់ជនរងគ្រោះក្នុងការដាក់ពាក្យប្តឹងដូចបានជំរាបជូនខាងលើថា នៅពេលមានការមិនសុខចិត្តទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញានោះ ជនរងគ្រោះខ្លួនឯងអាចធ្វើបណ្តឹងតាមរយៈការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដែលច្បាប់បានតម្រូវ ហើយក៏មានការធ្វើការបកស្រាយជូនដូចខាងក្រោម ។

២.១.១ បណ្តឹងបរិហារ

បើមើលនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលទាក់ទងទៅនឹងបេសកម្មរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ក៏មានចែងដែលថាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាអ្នកទទួលពាក្យបណ្តឹងទាមទារ និងបណ្តឹងបរិហារ។[17] ដោយបណ្តឹងទាមទារនេះជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដោយមានការទាមទារសំណងរដ្ឋប្បវេណីបានដោយផ្អែកលើព្យសនកម្មដែលខ្លួនទទួលរង។ ចំណែកឯបណ្តឹងបរិហារ គឺសំដៅទៅលើបណ្តឹងវែកមុខបទល្មើសដែលមានបំណងបង្ហាញ ឬបកអាក្រាតនូវបទល្មើស ដើម្បីឱ្យសមត្ថកិច្ចធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងស្វែងរកភស្តុតាងនៅក្នុងបទល្មើស ដោយចាប់ជនល្មើសបានប្រព្រឹត្តយកមកផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់។ **ឧទាហរណ៍៖** ក្នុងករណីមានចោរឆក់ ឬលួចទ្រព្យសម្បត្តិជាដើម។ បណ្តឹងបរិហារនេះអាចធ្វើឡើងតាមរយៈភាគីរងគ្រោះផ្ទាល់ និងតតិយជន ឬដោយមន្ត្រីសាធារណៈដែលគាត់បានឃើញ ឬបានដឹងពីបទល្មើសនោះ។ **ឧទាហរណ៍៖** យើងដើរទៅកន្លែងមួយស្រាប់តែឃើញមនុស្សស្លាប់ហើយក៏មិនដឹងថានរណាជាអ្នកសម្លាប់ជនរងគ្រោះនោះដែរ ប៉ុន្តែជាគោលការណ៍យើងដែលជាអ្នកឃើញមនុស្សស្លាប់នោះ ក៏មានសិទ្ធិប្តឹងទៅកាន់នគរបាលយុត្តិធម៌ ឬទៅព្រះរាជអាជ្ញាបានដូចគ្នាដែរ ដើម្បីឱ្យមានការចុះស៊ើបអង្កេត។ បណ្តឹងនេះគ្រាន់ជាសេចក្តីរាយការណ៍អំពីបទល្មើសតែប៉ុណ្ណោះ ពីព្រោះអ្នកប្តឹងនោះមិនមែនជាម្ចាស់បណ្តឹងទេ រីឯម្ចាស់បណ្តឹង គឺព្រះរាជអាជ្ញាជាម្ចាស់នៃបណ្តឹងអាជ្ញា ។

[17] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៥០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៧១។

ចំពោះបណ្តឹងបរិហារនេះផងដែរ នៅពេលដែលដាក់ទៅកាន់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌រួចមក មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើការស៊ើបអង្កេតដើម្បីប្រមូលភស្តុតាងបញ្ជូនទៅកាន់អយ្យការ ឬតាមរយៈពាក្យប្តឹងបរិហារផ្ទាល់មកកាន់អយ្យការ ដោយមានគោលបំណងដើម្បីឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការសម្រេច ថាតើត្រូវធ្វើការចោទប្រកាន់ ឬតម្កល់ទុកតាមរយៈការថ្លឹងថ្លែងរបស់ខ្លួន។[18] ត្រង់ចំណុចនេះ មិនមែនសុទ្ធតែបណ្តឹងមកកាន់ព្រះរាជអាជ្ញាសុទ្ធតែព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការចោទប្រកាន់ ឬបណ្តឹងអាជ្ញាមានចេតនានោះទេ។ ពាក្យថាបណ្តឹងអាជ្ញា គឺជាបណ្តឹងពិនិត្យអំពីបទល្មើស បង្ហាញឱ្យឃើញពីពិរុទ្ធភាពនៃជនល្មើស និងផ្តន្ទាទោសជននោះដោយដាក់ពន្ធនាគារមានកាលកំណត់ ឬដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត ចំពោះជនដែលប្រព្រឹត្តអំពើដែលបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់សង្គម ឬប្រឆាំងនឹងវិធានច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាដើម។ បច្ចុប្បន្នគេឃើញថា ព្រះរាជអាជ្ញា ជាបណ្តឹងប្រឆាំងនឹងជនល្មើសដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយ ដោយទាមទារឱ្យតុលាការធ្វើការផ្តន្ទាទោសជននោះ។ បណ្តឹងអាជ្ញានេះដែរ ត្រូវបានអនុវត្តដោយអយ្យការក្នុងនាមជាអ្នកការពារផលប្រយោជន៍ ក៏ដូចជាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។ ការចាប់ផ្តើមនៃបណ្តឹងអាជ្ញាមានន័យថា ព្រះរាជអាជ្ញា ផ្តើមធ្វើការចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ (អាចជាបទឧក្រិដ្ឋ មជ្ឈិម ឬលហុ) និងសុំឱ្យអនុវត្តច្បាប់នៅចំពោះមុខយុត្តាធិការស៊ើបសួរ និងយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ ។

បណ្តឹងអាជ្ញា មានអានុភាពលើគ្រប់បុគ្គលទាំងរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលដោយឥតប្រកាន់ពូជសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា ជំនឿ សាសនា និន្នាការនយោបាយដើមកំណើត ជាតិ ឋានៈសង្គម ធនធាន ឬស្ថានភាពទៀតឡើយ។[19] ចំពោះការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌអាចជានីតិបុគ្គល ថ្វីត្បិតតែជាបុគ្គលសិប្បនិម្មិត ដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ក៏ត្រូវតែទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌដែរ នីតិបុគ្គលនោះអាចទទួលរងនូវការផាកពិន័យជាប្រាក់ ឬទទួលរងនូវទោសបន្ថែមណាមួយដូចជាការរំលាយនីតិបុគ្គលជាដើម។ នៅក្នុងការចោទប្រកាន់នេះ ជាតួនាទីរបស់អយ្យការតាមរយៈបណ្តឹងអាជ្ញា។ នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចែងថាមានតែអង្គការអយ្យការទេដែលមានសិទ្ធិធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញា។[20] ករណីនេះព្រះរាជអាជ្ញាមានភារកិច្ចដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលសកម្មភាពរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ទាំងអស់នៅក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន។[21] ក្រៅពីអំណាចដឹកនាំសម្របសម្រួលសកម្មភាពនគរបាលយុត្តិធម៌អំណាចបើកការស៊ើបអង្កេតព្រះរាជអាជ្ញាផងដែល មានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការធ្វើឱ្យបណ្តឹងអាជ្ញាមានចលនា មានន័យថាតាមរយៈការចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសណាមួយ។ ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់នេះដែរ គឺក្រៅពីទទួលបានបណ្តឹងទាមទារឬបណ្តឹង

[18] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៤០។

[19] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៣។

[20] មាត្រា១៣១ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

[21] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៣៧,កថាខណ្ឌទី១។

បរិហារពីជនណាម្នាក់ ឬទទួលរបាយការណ៍ពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក៏ដោយ អយ្យការអាចមិនទាន់ធ្វើការចោទប្រកាន់ប្រសិនបើយល់ថាពុំទាន់មានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់នៅឡើយ។ អយ្យការអាចឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្វែងរកភស្តុតាងបន្ថែម ឬបើកការស៊ើបអង្កេតបឋមបាន។[22] ចំពោះពាក្យប្តឹងនេះដែរ អាចធ្វើឡើងតាមរយៈជនរងគ្រោះ ឬសាច់ញាតិរបស់ជនរងគ្រោះ ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផ្សេងទៀត ដែលមានសមត្ថកិច្ចចាត់ការរឿងព្រហ្មទណ្ឌដូចជា មន្ត្រីគយជាដើម ឬតតិយជនដែលដឹងពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមណាមួយ។ មុននឹងធ្វើសេចក្តីសម្រេច ព្រះរាជអាជ្ញាក៏ត្រូវធ្វើការ ពិនិត្យទៅលើកត្តាជាច្រើនដូចជា៖[23]

- តើអំពើនោះមានធាតុផ្សំបទល្មើសគ្រប់គ្រាន់ហើយឬនៅ? ហើយត្រូវវាយតម្លៃកំណត់បទល្មើសឱ្យសមស្របទៅនិងអំពើដែលបានប្រព្រឹត្ត ។ **ឧទាហរណ៍៖** ជនម្នាក់បានឆក់យកទូរស័ព្ទអ្នកដទៃ ត្រង់ចំណុចនេះនឹងត្រូវវាយតម្លៃអំពើប្រព្រឹត្តនោះថាជាបទលួច ។
- ពិនិត្យថាតើជនសង្ស័យមានអភ័យឯកសិទ្ធិឬទេ? **ឧទាហរណ៍៖** អភ័យឯកសិទ្ធិគ្រួសារ[24] ឬអភ័យឯកសិទ្ធិការទូត ។
- តើជនសសង្ស័យត្រូវចោទប្រកាន់ក្នុងនាមជាអ្វីឱ្យសមស្របទៅនឹងអំពើដែលបានប្រព្រឹត្តរបស់ជននោះ? **ឧទាហរណ៍៖** ចោទប្រកាន់ក្នុងនាមជាចារី សហចារី ឬអ្នកសមគំនិត ឬអ្នកផ្តើមគំនិតជាដើម ។
- ត្រូវពិនិត្យថាស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចដែរឬទេ? ព្រះរាជអាជ្ញានៃទីកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ **ឧទាហរណ៍៖** បទល្មើសកើតឡើងនៅខេត្តសៀមរាប នោះសមត្ថកិច្ចរបស់អយ្យការសាលាដំបូងខេត្តសៀមរាប ។
- ព្រះរាជអាជ្ញានៃទីលំនៅជនសង្ស័យបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ **ឧទាហរណ៍៖** ជនល្មើសបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅរាជធានីភ្នំពេញ ហើយត្រូវបានគេដឹងថាជននោះមានទីលំនៅស្ថិតក្នុងខេត្តស្វាយរៀង ហើយជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៅសាលាដំបូងខេត្តស្វាយរៀង ។
- ព្រះរាជអាជ្ញានៅទីកន្លែងចាប់ខ្លួនដែលត្រូវបានសង្ស័យបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ **ឧទាហរណ៍៖** ជនល្មើសបានបាញ់ជនរងគ្រោះនៅខេត្តកំពង់ស្ពឺ ហើយបានរត់មកលាក់ខ្លួននៅភ្នំពេញ បន្ទាប់មកក៏ត្រូវចាប់ខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ អយ្យការអមសាលាដំបូងភ្នំពេញមានសមត្ថកិច្ច ។
- ត្រូវពិនិត្យថាតើក្នុងករណីនេះ ត្រូវមានបណ្តឹងរបស់ជនរងគ្រោះដែរឬទេ? **ឧទាហរណ៍៖** ដើម្បីអាចចោទប្រកាន់ពីបទបរិហារកេរ្តិ៍ជាសាធារណៈបាន ចាំបាច់ត្រូវមានបណ្តឹងពីជនរងគ្រោះ ។[25]

[22] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៤០,កថាខណ្ឌទី២ វាក្យខណ្ឌទី២។

[23] រុន ពណ្ណារិទ្ធ និងចាំង ស៊ីណាត,*មេរៀននីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ*,២០១៧,២៧។

[24] ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/១២០៩/០២២,៣០ វិច្ឆិកា ២០០៩,មាត្រា៣៥៥។

[25] ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/១២០៩/០២២,៣០ វិច្ឆិកា ២០០៩,មាត្រា៣០៩។

- ត្រូវពិនិត្យថាតើបណ្ដឹងអាជ្ញាត្រូវរលត់ហើយឬនៅ? ក្រោយពីពិនិត្យមូលហេតុទាំងអស់នេះហើយ ទើបព្រះរាជអាជ្ញាមានមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើបណ្ដឹងអាជ្ញានេះ ។

ដោយបានដឹងហើយថា ការដែលអាចបើកការស៊ើបសួរបាន គឺទាល់តែមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរពីព្រះរាជអាជ្ញា។ ក្នុងករណីនេះ ព្រះរាជអាជ្ញាមានមធ្យោបាយច្រើនដើម្បីដាក់បណ្ដឹងអាជ្ញា។ ការជ្រើសរើសមធ្យោបាយទាំងនេះអាស្រ័យទៅលើស្ថានភាពនៃសំណុំរឿងនីតិវិធី ដែលរួចរាល់អាចបញ្ជូនទៅតុលាការជំនុំជម្រះឬក៏តម្រូវឱ្យមានការបើកការស៊ើបសួរជាទូលំទូលាយផងដែរ។ ភាពចាំបាច់នេះ ជាកាតព្វកិច្ចដោយអាស្រ័យទៅលើប្រភេទបទល្មើសដែលពាក់ព័ន្ធ។ ទោះជាបណ្ដឹងអាជ្ញានេះ អាចប្ដឹងទៅយុត្តាធិការជំនុំជម្រះក៏ដោយការចោទប្រកាន់អាចធ្វើទៅបានតាមរយៈជម្រើសនៃការចោទប្រកាន់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងនោះរួមមាន៖

- ការបើកធ្វើការស៊ើបសួរ
- ការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬ
- តាមនីតិវិធីបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនភ្លាម ។[26]

ជាជម្រើសនៃការចោទប្រកាន់នេះ តាមរយៈការបើកការស៊ើបសួរដែលកំណត់ប្រភេទបទល្មើស រួមមានបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិមដែលច្បាប់តម្រូវ។ ការបើកការស៊ើបសួរតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះត្រូវប្ដឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានអំណាចក្នុងការបើកការស៊ើបសួរ។ ការស៊ើបសួរអាចបើកប្រឆាំងទៅលើបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះ ឬប្រឆាំងទៅលើអញ្ញាតជន ។ ដោយនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះរួមមាន៖

- សេចក្ដីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ
- ការកំណត់ឈ្មោះបទល្មើស
- ការបង្ហាញអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស និង
- ឈ្មោះបុគ្គលដែលត្រូវរងការស៊ើបសួរ ប្រសិនបើអាចកំណត់បាន។

ដីកានេះត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខា ។ ទម្រង់នេះមានលក្ខណៈសំខាន់ដែលត្រូវតែគោរព បើពុំដូច្នេះទេ ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។[27]

ចំពោះភាពចាំបាច់ក្នុងការស្រាវជ្រាវបន្ថែម ដែលត្រូវប្ដឹងទៅយុត្តាធិការស៊ើបសួរនោះ គឺស្ថិតក្នុងការវាយតម្លៃពីស្ថានភាពសំណុំរឿងនៃនីតិវិធីផងដែរ ថាអាចឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាយល់ពីភាពចាំបាច់ក្នុងការបើកការស្រាវជ្រាវ

[26] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៤៣។
[27] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៤៤។

បទល្មើសដើម្បីទទួលបានភស្តុតាងដែលអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តបណ្តឹងអាជ្ញាដោយសមហេតុផល។ ក្នុងទស្សនៈវិស័យនេះព្រះរាជអាជ្ញា មានផ្លូវពីរ៖ ទី១ បន្តការស៊ើបអង្កេត និងទី២ តាមរយៈការធ្វើបណ្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ក្នុងករណីដែលការស៊ើបសួរ ក៏មានលក្ខណៈមិនដាច់ខាត ដូចក្នុងករណីបទមជ្ឈឹម ឬបទលហុ ដោយព្រះរាជអាជ្ញាចេញដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរអាស្រ័យទៅលើការចម្រើនទៅមុខនៃសំណុំរឿងនីតិវិធី។ ជាទូទៅ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចចោទប្រកាន់តាមរយៈការបើកការស៊ើបសួរ នៅពេលណាដែលបុគ្គលពាក់ព័ន្ធមិនបានកំណត់អំពីអត្តសញ្ញាណនិងមិនអាចកំណត់អំពីអត្តសញ្ញាណបានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ដូច្នេះការប្តឹងទៅយុត្តាធិការជំនុំជម្រះមិនអាចធ្វើឡើងបានឡើយ។ ព្រះរាជអាជ្ញា ក៏នឹងអាចចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរផងដែរ ប្រសិនបើក្រោយពីពិនិត្យសំណុំរឿងនីតិវិធីខ្លួនយល់ឃើញថា ភស្តុតាងដែលខ្លួនប្រមូលបាននៅពុំទាន់មានភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីប្តឹងទៅយុត្តាធិការជំនុំជម្រះបានហើយភស្តុតាងដែលខ្វះនោះ អាចប្រមូលបានទាល់តែប្រើអំណាចបង្ខំ ហើយអ្នកមានអំណាចនោះ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរដោយមានមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជាសេនាធិការជំនួយដល់ក្នុងការស្វែងរកភស្តុតាងដើម្បីបង្ហាញនូវភាពពិតក្នុងអង្គហេតុ។

២.១.២ ពាក្យប្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

យើងបានដឹងដូចការរៀបរាប់ខាងលើរួចមកហើយ អំពីបណ្តឹងបរិហារដែលប្តឹងក្នុងគោលបំណងទាមទារឱ្យផ្តន្ទាទោសទៅលើអំពើជាបទល្មើសណាមួយនោះ។ យ៉ាងណាមិញទន្ទឹមគ្នានេះ ក៏មិនភ្លេចបន្ទាប់ពីមានពាក្យបណ្តឹងបរិហារ មានពាក្យបណ្តឹងមួយទៀត គឺដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីផងដែរ។ ពាក្យប្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនេះ គឺធ្វើឡើងតាមរយៈជនរងគ្រោះនៃបទល្មើស អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីបណ្តឹងអាជ្ញា[28] ហើយមួយវិញទៀតការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនេះផងដែរ គឺអាចធ្វើឡើងដោយបុគ្គលគ្រប់រូបដែលប្រកាសថាខ្លួន បាត់បង់ផលប្រយោជន៍ដោយអំពើជាបទល្មើស អាចដាក់ពាក្យប្តឹងបាន។ ចំពោះពាក្យប្តឹងសាមញ្ញនេះ គ្មានអានុភាពនាំឱ្យធ្វើការចោទប្រកាន់ជាបទព្រហ្មទណ្ឌទេ។ នៅក្នុងបញ្ញត្តិដំបូងនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការធានារ៉ាប់រងនូវជោគវាសនារបស់ជនរងគ្រោះ។ ក្នុងករណីនេះយើងមិនអាចបដិសេធក្នុងការរៀបចំបណ្តឹងតវ៉ាបានទេបើសិនជនរងគ្រោះបានបង្ហាញខ្លួន។ ហើយមានតែបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចដាក់ឱ្យបណ្តឹងអាជ្ញាមានចលនាឬដំណើរការបាន។ មួយវិញទៀតដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិដល់ជនដែលរងគ្រោះដោយសារតែអំពើនោះ តាមរយៈបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដើម្បីជួសជុលនូវព្យសនកម្មមួយចំនួនដែលត្រូវតែ៖

- ជាផលវិបាកផ្ទាល់នៃបទល្មើស

[28] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ.លេខនស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៥។

- ជាព្យសនកម្មផ្ទាល់ខ្លួន
- បានកើតនិងមាននៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ។

ចំពោះព្យសនកម្មនេះរួមមានព្យសនកម្មផ្នែកសម្ភារៈ ផ្លូវចិត្តនិងរូបកាយ។[29] ទាំងនេះហើយជាហេតុនាំឱ្យមានការប្តឹងដើម្បីទាមទារសំណងនូវរាល់ព្យសនកម្ម ដែលកើតឡើងនិងទាមទារឱ្យតុលាការអនុវត្តតាមច្បាប់ឬផ្តន្ទាទោសលើជនល្មើស។ ដូច្នេះព្រះរាជអាជ្ញាខ្លួនឯងផ្ទាល់ត្រូវធ្វើការសម្រេចថ្លឹងថ្លែងអំពីចំណាត់ការក្នុងពាក្យបណ្តឹងនិងពាក្យបណ្តឹងបរិហារដែលខ្លួនបានទទួលដោយផ្ទាល់ ឬដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ បញ្ជូនមកថា[30] ត្រូវធ្វើបណ្តឹងអាជ្ញា ចំពោះបទល្មើសដែលនីតិវិធីបានកសាង ឬទេ? ទោះជាជនរងគ្រោះមានត្រឹមតែតួនាទីបន្ទាប់បន្សំក៏ដោយ ក៏ជននេះមានសិទ្ធិស្វ័យសម្រេច លើការអនុវត្តជាយថាហេតុនូវសិទ្ធិក្នុងការធ្វើបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងតុលាការរដ្ឋប្បវេណី ដែលជាញឹកញយអាស្រ័យទៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ មានន័យថាបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចធ្វើឡើងក្នុងពេលតែមួយនឹងបណ្តឹងអាជ្ញា នៅចំពោះមុខសាលាជម្រះក្តីព្រហ្មទណ្ឌហើយបណ្តឹងអាជ្ញាក៏អាចធ្វើនៅមុខសាលាជម្រះក្តីរដ្ឋប្បវេណីក្នុងករណីនេះបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវព្យួរសិន ដរាបណាមានសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពរមួយត្រូវបានប្រកាសលើបណ្តឹងអាជ្ញា។[31] ហេតុដូច្នេះ ដំណាក់កាលនៃចំណាត់ការសំណុំរឿងត្រូវបានស្ថិតក្នុងការសម្រេចថា តើព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវយកផ្លូវណាមួយសម្រាប់ដើរ ដោយអាចតាមរយៈការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅអោយយុត្តាធិការស៊ើបសួរ ដើម្បីរៀបរៀងសំណុំរឿងនេះ ឬបញ្ជូនផ្ទាល់ទៅយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ ឬការតម្កល់ទុកឥតបានការ។

ចំពោះសេចក្តីសម្រេចនៃចំណាត់ការសំណុំរឿង ត្រូវគោរពនូវលក្ខខណ្ឌនៃការពិនិត្យទៅលើភាពអាចទទួលយកបាន(ផ្ទៀងផ្ទាត់ថាតើបទល្មើសផុតអាជ្ញាយុកាលហើយឬនៅ) បន្ទាប់មកត្រូវពិនិត្យទៅលើវិធានសមត្ថកិច្ចរបស់យុត្តាធិការដែលសំណុំរឿងនេះនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅ។ ត្រង់ចំណុចនេះដែលប្រសិនបើសំណុំរឿងដែលទទួលបានមានភាពខ្វះខាតគឺ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើការអនុវត្តវិធានការមួយដោយចេញជាដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។ យោងតាមស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ យើងឃើញថាការស៊ើបសួរអាចប្រព្រឹត្តទៅបានដោយមូលហេតុពីរយ៉ាងគឺ "ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ" និង "ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអាចនិយាយម៉្យាងទៀតថា ការដាក់បណ្តឹងអាជ្ញាឱ្យមានចលនាដោយជនរងគ្រោះ"។

[29] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០,សីហា ២០០៧,មាត្រា១៣។

[30] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ.លេខនស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៤០ កថាខណ្ឌទី១ ។

[31] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ.លេខនស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២២។

ដើម្បីអាចដំណើរការនៃកិច្ចនីតិវិធីបើកការស៊ើបសួរនេះបាន គឺក្រោយពីទទួលបានសំណុំរឿងពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មកកាន់អយ្យការ ឬបណ្តឹងពីជនរងគ្រោះផ្ទាល់ ដែលទាំងអស់នេះជាមូលដ្ឋានដើម្បីអាចឱ្យព្រះរាជអាជ្ញា ធ្វើការចោទប្រកាន់ចំពោះបទល្មើសណាមួយបាន។ ក្នុងករណីនេះផងដែល បើទោះជាមានសំណុំរឿងដែលបញ្ជូនពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬដាក់ដោយជនរងគ្រោះផ្ទាល់មកកាន់ព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ តែបើព្រះរាជអាជ្ញាយល់ថា សំណុំរឿងដែលបញ្ជូនមកមិនមែនជាបទល្មើស ឬពិតជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមែន តែមានព្យសនកម្មតិចតួច ដែលព្រះរាជអាជ្ញាគាត់អាចធ្វើការតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការបាន។ ក្នុងករណីនេះកាលណាបណ្តឹងមួយត្រូវបានតម្កល់ទុកឥតចាត់ការ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែឱ្យដំណឹងដល់អ្នកប្តឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុត ហើយយ៉ាងយូរបំផុតរយៈពេល០២ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃចុះពាក្យប្តឹង។ កាលតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការនេះត្រូវមានសំអាងហេតុ និងសំអាងច្បាប់។ ការតម្កល់ទុកឥតចាត់ការនេះដែរគ្មានអាជ្ញាអស់ជំនុំទេ។ **ឧទាហរណ៍៖** បុគ្គល ក បានដាក់ពាក្យប្តឹងមកកាន់អយ្យការលើបុគ្គល ខ ដោយប្តឹងពីបទ "ហិង្សាដោយចេតនា" ក្នុងករណីនេះ ព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថាព្យសនកម្មតិចតួចពេកដោយពិនិត្យជាក់ស្តែងគ្រាន់តែបុគ្គល ខ រអិលជើងធាក់ចំ ក តែប៉ុណ្ណោះ។ ករណីមួយទៀត ប្រសិនបើបទល្មើសនោះជាបទឧក្រិដ្ឋវិញ នោះជាកាតព្វកិច្ចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងការចេញដីកាសន្និដ្ឋានឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបើកការស៊ើបសួរភ្លាម តែបើជាបទមជ្ឈិមក្នុងច្បាប់ក៏បានកំណត់ថាអាចធ្វើការបើកការស៊ើបសួរក៏បាន និងមិនបាច់ក៏បាន[32] មានន័យថា អាស្រ័យលើភាពស្មុកស្មាញនៃរឿងក្តី។ ករណីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបើកការស៊ើបសួរបានទេ បើសិនគ្មានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរពីព្រះរាជអាជ្ញា។[33]

តាមរយៈការបើកការស៊ើបសួរនេះ គឺជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីស្វែងរកការពិត និងករណីយកិច្ចស៊ើបសួររកទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុក។[34] ម៉្យាងវិញទៀត ចំពោះការបើកការស៊ើបសួរផងដែរ នៅក្នុងករណីមានការតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការពីព្រះរាជអាជ្ញានោះមិនមែនជាផ្លូវចុងក្រោយនោះទេ មានន័យថាច្បាប់បានទុកផ្លូវមួយទៀតដល់ជនទាំងឡាយដែលយល់ថាខ្លួនរងគ្រោះ ឬប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍របស់ខ្លួននោះអាចធ្វើការដាក់បណ្តឹងអាជ្ញាឱ្យមានចលនាបាន ដោយជនរងគ្រោះអាចធ្វើឡើងតាមរយៈពាក្យប្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។[35]

[32] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២២។

[33] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៤ កថាខណ្ឌទី៣។

[34] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៧ កថាខណ្ឌទី២។

[35] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៥។

ដូចគ្នាដែលបើសិនជនរងគ្រោះពុំបានទទួលដំណឹងពីការវិវត្តរបស់បណ្តឹងអាជ្ញានោះទេ ខ្លួនមានជម្រើសក្នុងការប្តឹងទៅអគ្គព្រះរាជអាជ្ញា។ បន្ទាប់ពីបានដឹងហើយថា ការតម្កល់ទុកឥតចាត់ការរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា មិនមានអានុភាពអាជ្ញាអស់ជំនុំទេ កាលណាជនរងគ្រោះនៃរឿងក្តីយល់ថារឿងគាត់គឺជារឿងព្រហ្មទណ្ឌ ហើយនៅតែចង់បន្តធ្វើការផ្តន្ទាទោសលើជននោះ គាត់អាចដាក់ពាក្យប្តឹងទៅកាន់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ក្នុងរយៈពេល០២ខែ ក្រោយពេលទទួលដំណឹងពីការតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការពីព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងករណីបណ្តឹងអាជ្ញាមិនទាន់ផុតរលត់។ បណ្តឹងអាជ្ញានេះ អាចធ្វើទៅបានក្នុងករណីដែលមានពាក្យបណ្តឹង ដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់ជនរងគ្រោះទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។

មួយវិញទៀត នៅក្នុងករណីដែលពាក្យប្តឹងរបស់ជនរងគ្រោះស្ថិតនៅដោយគ្មានចម្លើយ ឬត្រូវបានតម្កល់ទុកឥតចាត់ការពីសំណាក់ព្រះរាជអាជ្ញា ជនរងគ្រោះអាចប្តឹងទៅកាន់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍។[36] ចំពោះការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនេះ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើការកត់សម្គាល់នូវការដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមរយៈដីកា។ ចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងនេះទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ក្រោយពីបានឃើញពាក្យប្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវប្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ តាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ។ ដីកានេះអាច ធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹងអញ្ញាតជន ទោះបីជាបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចោទលើឈ្មោះបុគ្គលម្នាក់ឬច្រើននាក់ក៏ដោយ។ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចសុំដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរកុំឱ្យស៊ើបសួរប្រសិនបើបណ្តឹងអាជ្ញាត្រូវបានផុតរលត់ ឬប្រសិនបើអំពើនោះមិនមែនជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទេ។ ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចមិនស៊ើបសួរដោយចៅក្រមរូបនេះត្រូវចេញដីកាសម្រេចដោយមានសំអាងហេតុដែលត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ម៉្យាងវិញទៀតក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរនៅតែសម្រេចស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួររូបនេះត្រូវចេញដីកាសម្រេចមានសំអាងហេតុ ហើយត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា។[37] ជនរងគ្រោះនៃបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈឹម(ចំពោះបទលហុ មិនអាចធ្វើតាមវិធីនេះបានទេ) អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបាន។ នៅក្នុងករណីបែបនេះលំហូរនៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមានដូចតទៅ៖[38]

ទោះបីជាចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលបានពាក្យបណ្តឹង ដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ក៏ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវទទួលបាននូវដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរពីព្រះរាជអាជ្ញាជាមុនសិន ទើបអាចធ្វើការស៊ើបសួរបាន។ ក្នុងន័យនេះ ក្រោយពីបានទទួលបានពាក្យប្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចៅក្រម

---

[36] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៦។

[37] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៣៩។

[38] លោក រុន ពណ្ណារិទ្ធ និងចាំង ស៊ីណាត, *មេរៀននីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,២០១៧,៣៨*។

ស៊ើបសួរធ្វើការកត់សម្គាល់នូវការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតាមដីកាហើយបញ្ជូនបណ្តឹងនេះទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា។[39] ពេលដែលទទួលបានការបញ្ជូនបណ្តឹងនេះព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវប្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ(បើការស៊ើបសួរប្រឆាំងអញ្ញាតជន ឬចោទប្រកាន់លើបុគ្គលចំពោះម្នាក់ ឬច្រើន) ប៉ុន្តែព្រះរាជអាជ្ញាក៏អាចប្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ប្រសិនបើអាជ្ញាយុកាលផុតរលត់ ឬប្រសិនបើអំពើនោះមិនមែនជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទេ។ ក្នុងករណីនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាសម្រេចស៊ើបសួរ ឬដីកាម្រេចមិនស៊ើបសួរដោយមានសំអាងហេតុ។ គួរកត់សម្គាល់ដែរថា បណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនឲ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ជាបណ្តឹងមួយថ្មីដែលទើបតែបញ្ចូលក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌថ្មីនេះ ហើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបង់ប្រាក់តម្កល់ទុកតាមការកំណត់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរតាមដីកាសម្រេចដោយផ្អែកលើធនធាននៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងទៅលើការលំបាកនៃរឿងក្តីដែលអាចឃើញជាមុន តែចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចលើកលែងមិនឱ្យបង់ប្រាក់នេះដែរ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរ តម្រូវឱ្យបង់ប្រាក់តំកល់ទុក តែដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីពុំបង់ក្នុងរយៈពេលកំណត់ដោយចៅក្រមទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវប្រកាសថាមិនអាចទទួលពាក្យបណ្តឹងនេះបាន។ ការតម្រូវឱ្យមានបង់ប្រាក់តម្កល់នេះដើម្បីធានាការបង់ប្រាក់ពិន័យរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនជាចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា នីតិវិធីធ្វើឡើងដោយរំលោភឬដោយអូសបន្លោយពេលវេលា ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាសម្រេចឱ្យបង់ប្រាក់ពិន័យរដ្ឋប្បវេណី។[40] តែប្រាក់ពិន័យនេះមិនអាចលើពីប្រាក់តម្កល់បានទេ។ ផ្ទុយទៅវិញប្រសិនបើមិនបង់ប្រាក់ពិន័យរដ្ឋប្បវេណីទេ ប្រាក់តម្កល់នេះត្រូវបង្វិលឱ្យសាមីខ្លួនវិញនៅពេលបញ្ចប់នីតិវិធី។[41] ក្នុងករណីនេះដែរ ព្រះរាជអាជ្ញាសុំកុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ ធ្វើការស៊ើបសួរ ចៅក្រមមានជម្រើសពីរយ៉ាង៖

- មិនធ្វើការស៊ើបសួរ ដោយចេញដីកាសម្រេចមានសំអាងហេតុ ហើយធ្វើការជូនដំណឹងទៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។
- ធ្វើការស៊ើបសួរ ដោយចេញដីកាសម្រេចមានសំអាងហេតុ ហើយធ្វើការជូនដំណឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញា ។

បុគ្គលដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង អាចប្តឹងសុំការជួសជុលសំណងពីអ្នកដែលប្តឹងពីខ្លួនបាន ប្រសិនបើមានការបើកការស៊ើបសួរ បន្ទាប់ពីមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយក្រោយមកចៅក្រមស៊ើបសួរបានលើកលែងចោទប្រកាន់កាលបើនីតិវិធីបានធ្វើឡើងដោយរំលោភ ឬដោយអូសបន្លាយពេលវេលា។[42]

[39] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៣៩។

[40] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៤១។

[41] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៤០។

[42] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៤២។

កថាខណ្ឌទី២៖ អធិបញ្ញារបស់នាយឋានានុក្រម

ក្រៅតែពីព្រះរាជអាជ្ញាជាតួអង្គធ្វើការចោទប្រកាន់នេះ នៅពេលមានករណីដែលមានអង្គហេតុ ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមានភាពមិនប្រក្រតីដែលសង្គមយល់ឃើញថាប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍សង្គម ក៏ដូចជាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈជាដើម។ ក្នុងករណីទាំងនេះ នៅពេលដែលអយ្យការអមសាលាដំបូងសម្រេចធ្វើការមិនចោទប្រកាន់ ឬតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការ ឬក្នុងករណីដែលមានអង្គហេតុជារឿងព្រហ្មទណ្ឌដែលអ្នកមាននាយឋានានុក្រម យល់ឃើញថាចាំបាច់ក្នុងករណីធ្វើអធិបញ្ញាទៅកាន់អយ្យការ ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ភ្លាមៗនោះ គឺព្រះរាជអាជ្ញាដែលស្ថិតនៅក្រោមអំណាច ក៏ដូចជាការបង្គាប់បញ្ជានោះ គឺជាចាំបាច់ត្រូវតែគោរពតាម។ ចំពោះតួអង្គដែលជានាយឋានានុក្រម មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើអធិបញ្ញានេះរួមមាន៖ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍។ តួអង្គទាំងពីរនេះ គឺរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌មាននាយឋានានុក្រមលើគេ។

២.២.១ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍

នៅក្នុងចំណុចនេះ តួនាទីរបស់អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា ដែលជានាយឋានានុក្រមរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទាំងអស់ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន មានន័យថាព្រះរាជអាជ្ញានៅសាលាដំបូងតាមបណ្តាលរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការបង្គាប់បញ្ជា និងការពិន័យលើព្រះរាជអាជ្ញា ព្រះរាជអាជ្ញាវង្សណាដែលធ្វើខុសទៅនឹងច្បាប់ ឬក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈផ្សេងៗ។ ចំពោះដំណាក់កាលនៃការបើកការស៊ើបសួរនេះដែរ យើងដឹងរួចមកហើយថា គឺទាល់តែមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ទើបចៅក្រមស៊ើបសួរមានអំណាចក៏ដូចជាមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការបើកនីតិវិធីស៊ើបសួរនេះបាន តែក្នុងករណីមួយថា ក្នុងរឿងក្តីណាមួយដែលជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមតែព្រះរាជអាជ្ញាមិនចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដោយមានការជូនដំណឹងពីចៅក្រមស៊ើបសួរត្រង់ចំណុចនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចប្តឹងទៅអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាដែលជានាយឋានានុក្រម ក្នុងករណីនេះអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើអធិបញ្ញាឱ្យចោទប្រកាន់ ឬក៏ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានយ៉ាងណាដែលខ្លួនយល់ថាជាការគួរ។ ក្នុងករណីនេះ ថ្វីត្បិតតែអគ្គព្រះរាជអាជ្ញា មានអំណាចចាត់ឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនធ្វើការចោទប្រកាន់ ឬចេញដីកាសន្និដ្ឋានពិតមែន អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាគ្មានសិទ្ធិឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាតម្កល់រឿងទុកមិនចាត់ការបានទេ។[43]

២.២.២ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

បន្ទាប់ពីបានដឹងថា អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាជានាយឋានានុក្រមមានអំណាចលើចៅក្រម អយ្យការទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន។ ក្នុងនោះដែលគួរគប្បីដឹងដែរថា បន្ទាប់ពីអគ្គព្រះរាជអាជ្ញា គឺនៅមានរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ដែលជានាយឋានានុក្រមលើគេ ដោយគាត់អាចប្តឹងបរិហារទៅអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាសាលា

[43] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៩។

ឧទ្ធរណ៍ ឬព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាដំបូង អំពីបទល្មើសដែលខ្លួនបានដឹង អាចធ្វើអធិបញ្ញាតាមការណែនាំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងឱ្យអគ្គព្រះរាជអាជ្ញា ឬព្រះរាជអាជ្ញា ធ្វើការចោទប្រកាន់ ឬធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានយ៉ាងណាតាមដែលរដ្ឋមន្ត្រីយល់ឃើញថាជាការគួរ។ ហើយចៅក្រម អយ្យការគ្រប់រូបត្រូវតែគោរពតាមអធិបញ្ញាថ្នាក់លើរបស់ខ្លួនតាមឋានានុក្រម។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងសវនាការ ចៅក្រម អយ្យការធ្វើការកត់សម្គាល់ផ្ទាល់មាត់ដោយសេរីតាមដែលខ្លួនយល់ឃើញថា ស្របទៅតាមសតិសម្បជញ្ញៈរបស់ខ្លួន។ គ្មានការចោទប្រកាន់ណាមួយដែលអាចធ្វើចំពោះមុខចៅក្រមអយ្យការ ដោយសារតែវាចាររបស់ខ្លួនដែលបានបញ្ចេញនៅពេលសវនាការសោះឡើយ។[44]

ផ្នែកទី៣៖ សិទ្ធិអំណាចនៃការប្រើប្រាស់វិធាននិរន្តរាយ

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការនៃកិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនិងតម្រូវឱ្យជនជាប់ចោទ ឬបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធចូលមកបង្ហាញខ្លួនដោយស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ខ្លួននោះ ដោយប្រើប្រាស់នូវវិធានបង្ខំណាមួយទើបអាចឱ្យជនត្រូវចោទចូលមកបានតាមរយៈដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន និងដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។[45] ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនជាវិធានការមានវិសាលភាពអាចចេញទៅលើជនជាប់ចោទ ឬជនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនោះ។ ជាគោលការណ៍វិធានការនិរន្តរាយអនុវត្តក្នុងដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តែដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនក្នុង ករណីមានភាពចាំបាច់អាចធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាអន្តរជាតិដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌គ្រប់មធ្យោបាយឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព។ វិធានការនិរន្តរាយ គឺជាបណ្តុំបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចាប់ពីមាត្រា១៨៥ រហូតដល់មាត្រា២២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ សម្រាប់ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងផលប្រយោជន៍ស្រាវជ្រាវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ និងគោលដៅបង្គាប់ឱ្យជនត្រូវចោទ ឬជនដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរឬអ្នកជំនួស និងអាចបង្គាប់ឱ្យជនត្រូវចោទទៅពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន។

កថាខណ្ឌទី១៖ វិធានការបង្ខំរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

វិធានការបង្ខំ(អន្តរាយ) គឺការរំលោភសិទ្ធិសេរីភាពបុគ្គលដែលត្រូវបានការពារដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញក្នុងគោលបំណងដំណើរការស្រាវជ្រាវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនិងផលប្រយោជន៍សង្គមជាតិ ឬបង្ការនូវការកើតឡើងបទល្មើសជាថ្មី។ ជាគោលការណ៍សិទ្ធិសេរីភាពបុគ្គល ត្រូវបានការពារដោយច្បាប់ធានារ៉ាប់រងមិនឱ្យមានការរំលោភលើរូប

[44] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៩។

[45] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៨៥។

កាយបុគ្គលណាមួយឡើយ។ មួយវិញទៀតការពារជីវិតកិត្តិយសសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរប្រជាពលរដ្ឋ ការចាប់ខ្លួនរបស់បុគ្គល និងឃុំខ្លួនទៅលើជនអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែអនុវត្តត្រឹមត្រូវតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ដែលមានជាធរមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។[46]

៣.១.១ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន

ជាបញ្ជាដល់បុគ្គលដែលជាជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពឱ្យចូលមកបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ក្នុងដីកា។ សាមីខ្លួនដែលទទួលបានដីកានេះ អាចមកដោយសេរីនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរតាមកាលកំណត់ ដើម្បីមកធ្វើការឆ្លើយបំភ្លឺនូវអ្វីៗដែលចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការសាកសួរក្នុងឋានៈជាជនត្រូវចោទ ដែលត្រូវបានតំណាងអយ្យការធ្វើការប្ដឹងចោទប្រកាន់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ។[47] ជាទូទៅដីកានេះប្រើប្រាស់នៅពេលដែលជនត្រូវចោទឬបុគ្គលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពមិនបានរត់គេចពីការទទួលខុសត្រូវអំពីអំពើបទល្មើសក្នុងការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬកងរាជអាវុធហត្ថមិនបានឆ្លើយតបនឹងការកោះហៅ ឬនៅដំណាក់កាលអយ្យការ។ ក្រោយពេលដែលជនត្រូវចោទ បានចូលខ្លួនមកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរតាមការបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសួរចម្លើយភ្លាមៗ។ អ្នកដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការអនុវត្តដីកានេះគឺមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានសមត្ថកិច្ច នាទីលំនៅរបស់ជនត្រូវចោទបានស្ថិតនៅដោយបញ្ជូនដីកានេះទៅតាមនីតិវិធី និងព្រមបង្វិលចុងដីកាដើមដោយមានចុះហត្ថលេខារបស់អ្នកទទួល ឬអ្នកប្រគល់ ឬរបាយការណ៍ស្ដីពីការបញ្ជូនទៅជនត្រូវចោទកំពុងស្ថិតនៅក្រៅ របស់តុលាការមានសមត្ថកិច្ចតាមនីតិវិធីច្បាប់ដែលបានចែងអំពីរបៀបស្ដីពីការបញ្ជូន។[48]

៣.១.២ ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន

ជាបញ្ជាកងកម្លាំងសាធារណៈដើម្បីឱ្យចាប់និងនាំខ្លួនជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលមានពិរុទ្ធភាព ដែលបានគេចវេសមិនព្រមចូលមកបង្ហាញខ្លួនមកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬរឹងទទឹងមិនព្រមមកតាមរយៈដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានចេញម្ដងឬជាពីរដងរួចមក តែនៅតែមិនព្រមមកចូលខ្លួនដដែលឬបានរត់គេចចេញពីមូលដ្ឋាន។ ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនអនុញ្ញាតឱ្យកងកម្លាំងសាធារណៈធ្វើការនាំខ្លួនជនត្រូវចោទមកបង្ហាញចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរទេត្រូវយកទៅអង្គភាពនគរបាល ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនឬពន្ធនាគារមិនឱ្យលើសពី២៤ម៉ោងយ៉ាង

---

[46] មាត្រា៣៨ អំពីសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ចុះថ្ងៃទី២១ កញ្ញា ១៩៩៣។

[47] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៣២។

[48] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៣២។

យូរក្រោយពីការឃុំខ្លួន។[49] នៅថ្ងៃបន្ទាប់បើសិនមិនបានមកបង្ហាញខ្លួនទេត្រូវដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពវិញ។[50] អ្នកដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តដីកានេះ គឺជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងករណីបន្ទាន់នោះដីកានេះត្រូវផ្សព្វផ្សាយគ្រប់មធ្យោបាយទាំងអស់ដល់អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ។ ចំពោះការចាប់ខ្លួន និងនាំខ្លួនមិនអាចចូលទៅលំនៅឋានរបស់ជនត្រូវចោទមុនម៉ោង០៦ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង១៦ ល្ងាចបានឡើយ។ នៅពេលដែលមានឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តដីកានេះ ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលបានចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួននេះជាបន្ទាន់ដើម្បីសុំគោលការណ៍បន្ថែម។

៣.១.៣ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន

ជាបញ្ជាទៅដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឱ្យធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងស្វែងរកចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទដែលកំពុងតែរត់គេចខ្លួនមិនដឹងស្ថិតនៅទីណាមួយពិតប្រាកដ។

បញ្ជាឱ្យចាប់ខ្លួនគឺជាលក្ខខណ្ឌដែរតឹងរឹងបំផុត ដោយសារតែវាប៉ះពាល់នូវសិទ្ធិសេរីភាពយ៉ាងខ្លាំងដែលច្បាប់តម្រូវឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ គោរពនូវលក្ខខណ្ឌទាំងនោះ ទើបអាចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនបាន។ ជាគោលការណ៍មុននឹងចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនទៅលើជនត្រូវចោទ ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅតំណាងអយ្យការ ដែលបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ។[51]

លក្ខខណ្ឌ អាចចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលមានពិរុទ្ធភាពដូចជា៖ ជនត្រូវចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសឧក្រិដ្ឋឬមជ្ឈឹមដែលដាក់ទោសពន្ធនាគារ និងជនត្រូវចោទត្រូវបាននគរបាលមានសមត្ថកិច្ចបានបញ្ជាក់អំពីការរត់គេចខ្លួន ឬចាកចេញពីមូលដ្ឋានមិនដឹងស្ថិតនៅទីកន្លែងណា ឬស្ថិតនៅក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួននេះគឺជាវិធានការស្រាវជ្រាវតាមចាប់ខ្លួន និងនាំខ្លួនជនត្រូវចោទទៅពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនដែលមានបញ្ជាក់បង្គាប់ឱ្យទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទក្នុងដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬប្រធានមណ្ឌលតែម្តង។[52] ត្រូវតែគោរពលើពេលវេលាដែលច្បាប់ហាមឃាត់ការចូលទៅក្នុងលំនៅឋានមុនពេលម៉ោង០៦ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង១៨។ ក្នុងករណីដែលត្រូវឃុំខ្លួននៅក្រៅដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងមិនអាចបញ្ជូនខ្លួនជនត្រូវចោទមកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរបានទេ ត្រូវបានស្តាប់ចម្លើយដោយតំណាងអយ្យការនាទីកន្លែងត្រូវបានចាប់ខ្លួន។

[49] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃរ.ប.ស.វ.ត ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំ,ទំព័រទី៥៧ ចុះថ្ងៃទី២៥ សីហា ២០០៦។

[50] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៩០,១៩២។

[51] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៩៧។

[52] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០១ ការបង្ហាញខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន។

កថាខណ្ឌទី២៖ វិធានការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ

ជាយន្តការមួយនៅដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការសម្រេចអំពីសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទដែលកំពុងតែបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះខ្លួនថា តើគួរតែមានវិធានការយ៉ាងណា? ដើម្បីធានាឱ្យជនត្រូវចោទនឹងបង្ហាញខ្លួនគ្រប់ពេលដែលនីតិវិធីត្រូវការ និងការបង្ការនូវការប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាថ្មី ឬបង្កនូវឧបសគ្គដល់ការស្រាវជ្រាវការពិតក្នុងសំណុំរឿងក្តី។ តែទោះបីជាមានវិធានការណាមួយត្រូវតែគោរពនៅផលប្រយោជន៍នៃការស្រាវជ្រាវបទល្មើស ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈដីកាសម្រេចដោយមានសំអាងហេតុនិងសំអាងច្បាប់។

៣.២.១ ដីកាសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជាគោលការណ៍ដីកាសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរពាក់ព័ន្ធ និងសេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទមានពីរប្រភេទដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចសេចក្តីដោយមានសំអាងហេតុចំពោះដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នដែលមិនចាំបាច់មានសំអាងហេតុអ្វីឡើយ ចំពោះករណីចេញដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន។[53]

- ***ករណីសម្រេចឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន***

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវតែសម្រេចឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនឬតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានស្នើសុំឱ្យឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នរបស់តំណាងអយ្យការ។ ចំពោះការសម្រេចឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នអាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី០១ឆ្នាំឡើងទៅ និងជនត្រូវចោទមានអាយុយ៉ាងតិច ១៤ ឆ្នាំ ឡើងទៅរួមទាំងមានមូលហេតុណាមួយក្នុងបញ្ញត្តិច្បាប់បានកំណត់ជាមុន។

- ***ករណីសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន***

ការសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែពិនិត្យនិងពិចារណានូវលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការចូលបង្ហាញខ្លួននៅតុលាការគ្រប់ដំណាក់កាលនីតិវិធី និងបង្ការឱ្យបាននូវការបង្កនូវឧបសគ្គ ដល់ដំណើរការនៃនីតិវិធីស្រាវជ្រាវបទល្មើស ឬអាចត្រូវបានជនត្រូវចោទដែលខ្លួនបានអនុញ្ញាតឱ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្នបំផ្លាញនូវស្នាកស្នាម ឬតម្រុយពិរុទ្ធជាងនេះទៅទៀតអាចប្រព្រឹត្តបទល្មើសទៅលើជនរងគ្រោះ ឬសិទ្ធិវន្តព្រមទាំងសាក្សីដែលបានដឹងហេតុការណ៍ផងដែរ។

[53] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០៧។

៣.២.២ ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ជាបញ្ជាបង្គាប់មកប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនឱ្យទទួល និងឃុំជនដែលមានក្នុងកម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់មានការសម្រេចផ្សេងពីនេះ។[54] ប្រធានពន្ធនាគារ ឬប្រធានមណ្ឌលត្រូវតែទទួល និងឃុំខ្លួនជនដែលមានក្នុងកម្មវត្ថុនៃដីកាបង្គាប់ឱ្យខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នរហូតទាល់តែបានទទួលដំណឹងអំពីការដោះលែងឱ្យមានសិទ្ធិសេរីភាពវិញ។[55]

៣.២.៣ ដីកាបង្គាប់ដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ជាវិធានមួយសម្រាប់ដាក់ឱ្យជនត្រូវចោទ ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន។ ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការត្រូវតែកំណត់កាតព្វកិច្ចចំពោះជនត្រូវចោទឱ្យបានជាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលច្បាប់កំណត់មានរហូតដល់ទៅ **១២**ចំណុច ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចសំអាងមានច្រើនឬមួយ ទៅតាមកាលៈទេសៈនៃបទល្មើស ឬមានការព្រួយបារម្ភខ្លាចជនត្រូវចោទរត់គេចខ្លួន ឬលែងចូលមកបង្ហាញខ្លួនតាមការកោះហៅពីអាជ្ញាធរតុលាការ។[56] កាតព្វកិច្ចដែលចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចជ្រើសរើសបានមានដូចជា៖

១.មិនត្រូវចាកចេញក្រៅពីព្រំប្រទល់ដែនដីកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

២.មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ

៣.មិនត្រូវទៅកាន់ទីកន្លែងខ្លះដែលកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

៤.ត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខមន្ត្រីនគរបាលជាតិឬកងរាជអាវុធហត្ថតាមការកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

៥.ត្រូវឆ្លើយតបនិងការកោះហៅដោយអ្នកជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ

៦.ប្រគល់ជូនដល់ក្រឡាបញ្ជីនូវឯកសារអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

៧.មិនត្រូវបើកបររថយន្ត

៨.មិនត្រូវទទួល ឬជួបបុគ្គលមួយចំនួនដែលចង្អុលបង្ហាញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

៩.ដាក់ប្រាក់ធានា ដែលទឹកប្រាក់នេះ និងថេរវេលាបង់ប្រាក់ត្រូវកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

១០.មិនត្រូវកាន់កាប់ ឬយកតាមនូវអាវុធ និងអាវុធដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ត្រូវប្រគល់ជូនក្រឡាបញ្ជី

១១.ត្រូវប្រគល់ខ្លួនឱ្យគ្រូពេទ្យពិនិត្យ ដែលដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមរបបព្យាបាលរោគក្នុងមន្ទីរពេទ្យ

[54] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៩០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២១៩,២២០។

[55] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៩០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២២២។

[56] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៩០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២២៣ ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ។

១២.មិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈខ្លះ។ តែការអនុវត្តចំណុចទី១២ នេះចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចហាមឃាត់វិជ្ជាជីវៈខាងសហជីព និងអាណត្តិបោះឆ្នោត បានឡើយដោយសារតែវាជាការប៉ះពាល់សិទ្ធិសេរីភាពដែលធានាដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងខូចខាតប្រយោជន៍របស់កម្មករនិយោជិត និងផលប្រយោជន៍ដែលកើតចេញពីការបោះឆ្នោតដោយប្រជាពលរដ្ឋ។

កថាខណ្ឌទី៣៖ លក្ខខណ្ឌ និងរយៈពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ជាគោលការណ៍សេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទត្រូវតែមាន។ ច្បាប់ត្រូវតែគោរពនូវសិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗដែលមាន ប៉ុន្តែការគោរពនូវសិទ្ធិសេរីភាពចំពោះបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើណាមួយ ដែលច្បាប់បានហាមឃាត់សិទ្ធិសេរីភាព មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយក្នុងលក្ខខណ្ឌ ដើម្បីការពារនូវការប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាថ្មី និងការពារសុវត្ថិភាពសង្គម។ ប៉ុន្តែដើម្បីអាចដកហូតនូវសិទ្ធិសេរីភាពដើរហើរច្បាប់បានបញ្ញត្តិអំពីលក្ខខណ្ឌ ដើម្បីដកហូតនូវសេរីភាពបណ្តោះអាសន្ន។ ដោយសារតែរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានកំណត់ថា ជនជាប់ចោទកាលណាក៏ដោយត្រូវចាត់ទុកថាជាមនុស្សឥតទោស ដរាបណាតុលាការមិនទាន់កាត់ទោសជាស្ថាពរ។[57] ទោះបីជាច្បាប់អនុញ្ញាតផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការដកហូតនូវសិទ្ធិសេរីភាពយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ច្បាប់បានកំណត់រយៈពេលមួយជាក់លាក់ក្នុងការឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន កាលណាហួសរយៈពេលដែលច្បាប់បានកំណត់ត្រូវតែដោះលែងឱ្យជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិសេរីភាពវិញ និងអាចវិធានការផ្សេងៗដែលបានបញ្ញត្តិក្នុងការអនុវត្តវិធានការត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានជនត្រូវចោទដើម្បីឱ្យដំណើរការនីតិវិធី និងធានាថាជនត្រូវចោទចូលមកបង្ហាញគ្រប់ដំណាក់កាលនីតិវិធីរបស់តុលាការ។

៣.៣.១ លក្ខខណ្ឌនៃបុគ្គលដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់

គោលការណ៍អនីតិជន ដែលមានអាយុក្រោម១៤ឆ្នាំដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមិនអាចទទួលខុសត្រូវខាងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនោះទេ ប៉ុន្តែក៏ត្រូវបន្តវិធីរហូតមកដល់ដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរ ចំណុចនេះអាចកើតមានឡើងដោយសារតំណាងអយ្យការ បានបើកការស៊ើបសួរដែលមានអនីតិជនដែលមានអាយុតិចជាង១៤ឆ្នាំមកជាមួយ ហើយមិនអាចវិនិច្ឆ័យអំពីអាយុរបស់ជនជាប់សង្ស័យទើបចេញដីកាបញ្ជូនសំណុំឱ្យស៊ើបសួរមកកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ទើបចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចលើកលែងបទចោទប្រកាន់របស់អនីតិជនអាយុក្រោម១៤ឆ្នាំដោយផ្អែកទៅលើភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចបញ្ជាក់អំពីនត្តិភាពនៃការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ។[58] ជនត្រូវចោទ ត្រូវតែចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋឬមជ្ឈិម ដែលមានទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី០១ ឆ្នាំករណីក្រៅ

---

[57] រដ្ឋធម្មនុញ្ញព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២១ កញ្ញា ១៩៩៣ មាត្រា៣៨ កថាខណ្ឌទី៧។

[58] ដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន ចុះថ្ងៃទី១៤ កក្កដា ២០១៦ នៃមាត្រា៤២។

ពីនេះ មិនអាចអនុវត្តទៅនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបានឡើយ ដោយសារបទបញ្ញត្តិនេះការពារនូវការដកហូតសិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គល។[59]

៣.៣.២ មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

មូលហេតុដែលច្បាប់អនុញ្ញាត ចំពោះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវតែមានយោងមូលហេតុក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលអាចមានមួយឬច្រើន។ ចៅក្រមស៊ើបសួរដាច់ខាតត្រូវតែមានសំអាងហេតុក្នុងមូលហេតុណាមួយដែលច្បាប់បានកំណត់។ មូលហេតុទាំងនោះមានដូចជា៖

១. ដើម្បីបញ្ឈប់បទល្មើស និងបង្ការបទល្មើសកុំឱ្យកើតមានជាថ្មី

២.ដើម្បីរារាំងកុំឱ្យមានការគាបសង្កត់លើសាក្សី ឬជនរងគ្រោះ ឬដើម្បីកុំឱ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទនិងអ្នកសមគំនិត

៣.ដើម្បីរក្សាភស្តុតាង និងតម្រុយជាសម្ភារៈ

៤.ដើម្បីធានារក្សាទុក ជនត្រូវចោទជូនតុលាការតាមនីតិវិធី

៥.ដើម្បីការពារសន្តិសុខឱ្យជនត្រូវចោទ

៦.ដើម្បីធានាការពារនូវសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឱ្យមានភាពច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស។[60] **ឧទាហរណ៍៖ ក** ជាជនត្រូវចោទដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស "***ឃាតកម្មគិតទុកជាមុន***" ទៅលើជនរងគ្រោះ **ខ** ដែលបានស្លាប់បាត់បង់ជីវិតនិងជនត្រូវចោទនេះធ្លាប់មានប្រវត្តិប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាច្រើនដង។

៣.៣.៣ រយៈពេល និងការពន្យាពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

រយៈពេល គឺជាកាលកំណត់មួយដែលច្បាប់បានគណនាពិចារណាជាមុននូវអំឡុងពេលសម្រាប់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យជាប់ពន្ធនាគារជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយធ្វើការបែងចែកករណីជាពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នាគឺ ករណីនីតិជន និងករណីអនីតិជន។ ដោយនីតិជនត្រូវបានកំណត់រយៈពេលសម្រាប់បទល្មើសឧក្រិដ្ឋនិងសម្រាប់បទល្មើសមជ្ឈឹម។ ចំពោះអនីតិជនត្រូវបែងចែកជាអាយុមានអាយុ១៤ឆ្នាំ ទៅដល់១៦ឆ្នាំ និង១៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម១៨ឆ្នាំ ដោយអាចធ្វើការឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នទៅតាមប្រភេទនៃបទល្មើសនីមួយៗដែលមានបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬបទល្មើសមជ្ឈិម។ ចំណែកឯការពន្យាពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារតែត្រូវការចំណាយពេលវេលាសម្រាប់ស្រាវជ្រាវបទល្មើសបន្ថែម ប៉ុន្តែការពន្យាពេលឃុំខ្លួននេះបានតែចំពោះនីតិជនតែប៉ុណ្ណោះដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ចំពោះករណីអនិតិជនវិញមិនអាចពន្យាពេលបានឡើយ។ ចំពោះនិតិជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានអំណាចទូលំទូលាយក្នុងការពន្យាពេលឃុំខ្លួនជនត្រូវ

---

[59] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៩០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០៤ករណីនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

[60] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៩០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០៥ មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

ចោទជាបន្តបាន។ ដោយច្បាប់បានកំណត់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិពន្យាពេលបាន០២ដង និងរយៈពេល ០៦ខែ ក្នុងមួយដងៗ។[61] ចំណែកបទល្មើសមជ្ឈិមវិញ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចពន្យាពេលបាន ០២ខែ ប៉ុន្តែបានតែម្តងប៉ុណ្ណោះ។[62]

-ករណីឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះនីតិជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ និងមជ្ឈិម

ជាទូទៅនីតិជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នអតិប្បរមាមិនឱ្យលើសពី០៦ខែ ចំពោះជនត្រូវចោទ។[63] បទល្មើសមជ្ឈិមវិញ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការសម្រេចឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន អតិប្បរមាមិនឱ្យលើសរយៈពេល០៤ខែ ចំពោះជនត្រូវចោទ។[64]

-ករណីឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអនីតិជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ និងមជ្ឈិម៖

ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុចាប់ពី១៤ឆ្នាំ ដល់១៦ឆ្នាំ ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចធ្វើការឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នបានចំពោះការប្រព្រឹត្តបទល្មើសមជ្ឈិម និងមានរយៈពេលអតិប្បរមាមិនឱ្យលើសពី០២ខែ ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុតិចជាង ១៦ឆ្នាំ និងរយៈពេល ០៤ខែ ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុចាប់ពី ១៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ឆ្នាំ។[65] ចំពោះអនីតិជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ចៅក្រមស៊ើបសួរ នឹងអាចសម្រេចឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នបានដែលមានថេរវេលាអតិប្បរមាមិនឱ្យលើសពី០៤ខែ ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុតិចជាង១៦ឆ្នាំ និងចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុចាប់ពី១៦ឆ្នាំ ដល់ក្រោម១៨ឆ្នាំ ការឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នមិនឱ្យលើសពីរយៈពេល ០៦ខែឡើយ។[66] ជាពិសេសនោះការឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអនីតិជន ក្នុងបទល្មើសមជ្ឈិមមិនត្រូវលើសពីពាក់កណ្តាល នៃអប្បរមានៃទោសដែលច្បាប់បានកំណត់ឡើយ។ **ឧទាហរណ៍៖** ក បានប្រព្រឹត្តបទល្មើស "លួច"ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារកំណត់ពី០៦ខែទៅ ០៣ឆ្នាំ ដែលខ្លួនទើបតែមានអាយុ១៧ឆ្នាំ។ អប្បរមានៃទោសកំណត់សម្រាប់អនីតិជននោះ០៣ខែ ដូច្នេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបានតែរយៈពេលអតិប្បរមាត្រឹមតែ០៣ខែមិនមែន ០៤ខែ តាមការកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនោះទេ។

[61] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៥០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០៨ កថាខណ្ឌទី២។
[62] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៥០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០៩ វាក្យខណ្ឌទី១។
[63] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៥០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០៨ថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នឧក្រិដ្ឋ។
[64] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខនស/រកម/០៥០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២០៩ថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបទមជ្ឈិម។
[65] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៥០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២១៤។
[66] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៥០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២២៣។

ជំពូកទី២
អំណាចសំខាន់ៗលើការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជំពូកទី២

អំណាចសំខាន់ៗលើការស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ក្រោយពីបានសិក្សា ពីជំពូកទី១ ទាក់ទងនឹងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការស៊ើបសួររួចមក បានដឹងថាអំពីចៅក្រមស៊ើបសួរជាអ្នកណា គេបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរនេះក្នុងគោលបំណងអ្វី ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរគាត់មានសមត្ថកិច្ចអ្វីខ្លះ ក្នុងកិច្ចបើកការស៊ើបសួរនេះដែលត្រូវតែបំពេញ ក៏ដូចជាសិទ្ធិអំណាចដែលច្បាប់ប្រគល់ឱ្យ។ មួយវិញទៀត ប្រភពចម្បងដែលអាចឱ្យព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរដែលទាំងនេះជាមូលហេតុនាំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរមានអំណាចក៏ដូចជាសិទ្ធិអំណាចមួយចំនួន ក្នុងការបើកការស៊ើបសួរដើម្បីធានាដល់ការស្វែងរកការពិត នៃអង្គហេតុជាបទល្មើសដែលទាំងនេះហើយជាមូលដ្ឋានក្នុងការសម្រេចសេចក្តីរបស់ចៅក្រមជំនុំជម្រះប្រកបដោយយុត្តិធម៌។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីឱ្យការស៊ើបសួរមានប្រសិទ្ធិភាពនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរគាត់បំពេញកិច្ចស្រាវជ្រាវដោយប្រើប្រាស់អំណាចដែលខ្លួនមាន ដើម្បីធ្វើការស៊ើបសួរដោយផ្អែកលើអំណាចមួយចំនួនដែលនឹងធ្វើការអត្ថាធិប្បាយខាងក្រោមនេះរួមមាន៖ អំណាចស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ អំណាចស្រាវជ្រាវតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស និងអំណាចស្រាវជ្រាវតាមការស្នើសុំ។

ផ្នែកទី១៖ អំណាចស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់

ដើម្បីធ្វើការបកស្រាយអំណាចក្នុងការស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯងនេះ ដោយត្រូវគប្បីដឹងថាចៅក្រមស៊ើបសួរគឺគាត់មានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ ដែលខ្លួនយល់ថាមានប្រយោជន៍សម្រាប់បង្ហាញឱ្យឃើញការពិត។[67] ដូច្នេះគាត់ដឹកនាំដោយសេរី និងឯករាជ្យនូវកិច្ចស៊ើបសួររបស់ខ្លួន និងមិនទទួលអធិបញ្ជាពីភាគីឬអាជ្ញាធរណាមួយឡើយ។ កិច្ចស្រាវជ្រាវដែលធ្វើឡើងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនមានភាពខុសប្លែកពីកិច្ចដែលបំពេញដោយនគរបាលទេ ព្រោះក្នុងករណីនេះ វាជាកិច្ចបង្ហាញនូវភស្តុតាងដល់តុលាការ។ ព្រះរាជអាជ្ញា អាចជួយគ្រប់កិច្ចស៊ើបសួរ និងអាចសុំឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរនេះទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។

កថាខណ្ឌទី១៖ អង្គហេតុដែលមានសញ្ញាណធាតុផ្សំបទល្មើស

ដូចដែលបានសិក្សារួចមកហើយ ក្នុងអំពើអាចចាត់ទុកជាបទល្មើសមួយបាន គឺត្រូវគោរពនូវធាតុផ្សំបទល្មើស រួមមាន៖ ធាតុអន្តោម័ត ធាតុសត្យានុម័ត និងធាតុនីត្យានុកូល។ អាចធ្វើការស្រាវជ្រាវបាន គឺទាល់តែមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ទើបចៅក្រមស៊ើបសួរមានអំណាចបើកការស៊ើបសួរ យើងត្រូវគិតពីអំពើដែលបានប្រព្រឹត្តក៏ដូចជាចារិកគ្រោះថ្នាក់នៃអំពើនោះ ជាសញ្ញាណនៃបទល្មើស។ ការស្រាវជ្រាវនេះ គឺរកឱ្យឃើញនូវភាពពិតនៃអង្គហេតុ រួមមានស៊ើបសួរទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុក។ ពាក្យថាភស្តុតាងដាក់បន្ទុកនេះ

[67] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៧។

និងភស្តុតាងដោះបន្ទុកនេះដោយយោងទៅលើកម្មវត្ថុនៃការចោទប្រកាន់ គេអាចឃើញនូវស្ថានការណ៍ទាំងឡាយរបស់ជនត្រូវចោទដែលបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ ហើយនឹងអ្វីៗដែលបានបន្សល់ទុកពីអំពើនោះ ក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការចោទប្រកាន់។ ពីព្រោះថាការចោទប្រកាន់ទៅលើជនណាម្នាក់ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចត្រូវតែមានភស្តុតាងសមល្មមដែលអាចយល់បានក្នុងដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីនៃការចោទប្រកាន់។ ភស្តុតាងនៅក្នុងក្រុមនេះគេសំអាងសំខាន់នៅការផ្ដើមចោទប្រកាន់ពីដំបូង និងដោយយោងទៅលើកម្មវត្ថុនៃការចោទប្រកាន់នោះភស្តុតាងចែកចេញជាពីរប្រភេទ គឺដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុក។ ចំពោះភស្តុតាងដាក់បន្ទុក គឺជាភស្តុតាងទាំងឡាយណាដែលធ្វើឱ្យមានពិរុទ្ធភាពលើជនត្រូវចោទ ឬភស្តុតាងដែលធ្វើឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវនូវកំហុសរបស់ជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះ។ ទំនាក់ទំនងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភស្តុតាងរបៀបនេះវាឈរនៅលើមូលដ្ឋាននៃការចោទប្រកាន់ ឬក៏លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយណាដែលធ្វើឱ្យមានស្ថានទម្ងន់ទោស ឬស្ថានសម្រាលដល់ការទទួលខុសត្រូវរបស់ជនជាប់ចោទ។ ចំណែកឯ ភស្តុតាងដោះបន្ទុកវិញ គឺជាភស្តុតាងទាំងឡាយណាដែលច្រានចោលការចោទប្រកាន់ដោយកំណត់បាននូវភាពគ្មានពិរុទ្ធរបស់ជនជាប់ចោទ ឬក៏ភស្តុតាងនោះធ្វើឱ្យថយចុះកាន់តែតូចនូវពិរុទ្ធភាព។ តែអាចនិយាយបានទៀតថា ជាភស្តុតាងដែលកំណត់បាននូវលក្ខខណ្ឌនានាប្រកបដោយមានស្ថានសម្រាលទោសក្នុងការទទួលខុសត្រូវរបស់ជនជនត្រូវចោទ បានផងដែរ។ ចំពោះការមានការបែងចែកដាក់បន្ទុកនិងដោះបន្ទុកនេះ វាមានលក្ខខណ្ឌដោយឡែកត្រង់ថា គ្រប់ភស្តុតាងវាពុំមានចរិតដូចគ្នាទេ ប៉ុន្តែវាមានព្រំដែនរបស់វាច្បាស់លាស់ថាភស្តុតាងជាច្រើន វានាំមកនូវចរិតដាក់បន្ទុក និងចរិតដោះបន្ទុកក្នុងពេលតែមួយ។[68]

ក្នុងករណីក្រោយពីការស៊ើបសួរចប់ ចៅក្រមស៊ើបសួរគាត់រកមិនឃើញថាមានបទល្មើសឬធាតុផ្សំបទល្មើសមិនគ្រប់គ្រាន់ ឬគ្រប់គ្រាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាមួយដើម្បីបិទ គឺការចេញដីកាដំណោះស្រាយ។ ដីកានេះអាចជាដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់។[69] ត្រង់ចំណុចនេះ ចំពោះដីកាសន្និដ្ឋានដែលព្រះរាជអាជ្ញាបញ្ជូនឱ្យស៊ើបសួរត្រូវបានបែងចែកជាពីរ គឺអង្គហេតុក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងអង្គហេតុគ្មានក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ។

១.១.១ អង្គហេតុក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ

ក្រោយពីបានស្វែងយល់អំពីមូលហេតុដែលនាំឱ្យចៅក្រមមានអំណាចក្នុងការស៊ើបសួររួចមក កិច្ចស្រាវជ្រាវ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនេះផងដែរ ក៏មិនមានសភាពខុសប្លែកពីកិច្ចដែលបំពេញដោយនគរបាលយុត្តិធម៌ទេ ព្រោះថាករណីទាំងពីរនេះវាជាកិច្ចបង្ហាញភស្តុតាងដល់តុលាការ។ ដោយការស្រាវជ្រាវនេះចៅក្រមស៊ើបសួរ អាច

[68] អ៊ិន បូផា, នីតិភស្តុតាង,២០១២,៣៥។

[69] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៤៧។

បើកការស៊ើបសួរបានត្រឹមកម្រិតដែលមានកំណត់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរតែប៉ុណ្ណោះ។ ការបើកការស៊ើបសួរនេះត្រូវតែមានដីកាសន្និដ្ឋានពីព្រះរាជអាជ្ញា ទើបចៅក្រមស៊ើបសួរមានអំណាចបើកការស៊ើបសួរនេះបាន។ ការស៊ើបសួរអាចបើកប្រឆាំងលើបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះ ឬប្រឆាំងនិងអញ្ញាតជន។ ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររួមមាន៖

- សេចក្តីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ
- ការកំណត់ឈ្មោះបទល្មើស
- ការបង្ហាញអត្ថបទច្បាប់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស និង
- ឈ្មោះបុគ្គលដែលត្រូវរងការស៊ើបសួរ ប្រសិនអាចកំណត់បាន។
- ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខា។ ទម្រង់ការបែបនេះត្រូវតែមានលក្ខណៈដាច់ខាតត្រូវតែគោរព បើមិនដូច្នេះទេ ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះត្រូវចាត់ទុកមោឃៈ។[70]

ចំពោះការស្រាវជ្រាវនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញតាមកិច្ចមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

១.១.២ ការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ

ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិអំណាចដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ នូវបុគ្គលគ្រប់រូបដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពច្បាស់លាស់ហើយស៊ីចង្វាក់គ្នាយ៉ាងខ្លាំងថាបានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស ទោះបីជាមិនមានការចង្អុលបង្ហាញប្រាប់ឈ្មោះ នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរក៏ដោយ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចដាក់បុគ្គលនោះក្នុងឋានៈជា ចារី ជាអ្នកផ្តើមគំនិត ឬអ្នកសមគំនិត។[71] ចំពោះការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ គឺជាវិធីដែលទើបតែមានក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌថ្មីនេះប៉ុណ្ណោះ ដោយនេះជាកាតព្វកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ផងដែរការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យធ្វើនៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវអនុវត្ត៖

- ពិនិត្យអត្តសញ្ញាណរបស់ជនជាប់ចោទ
- ប្រាប់ពីជនត្រូវចោទពីរឿងរ៉ាវដែលចោទប្រកាន់
- ប្រាប់ពីឈ្មោះបទល្មើសដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់
- ប្រាប់ជនត្រូវចោទថា អាចឆ្លើយ ឬមិនឆ្លើយបានដោយសេរី
- ប្រាប់ពីសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការជ្រើសរើសមេធាវី ឬសុំឱ្យចាត់តាំងមេធាវីឱ្យខ្លួនដោយអនុវត្តតាមច្បាប់លក្ខន្តិកៈមេធាវី។

---

[70] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា៨៤។

[71] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១២៦។

- ចំពោះជនត្រូវចោទជាអនីតិជនត្រូវមានមេធាវីអមជានិច្ច។ បើគ្មានការជ្រើសរើសដោយជនត្រូវចោទទេ មេធាវីត្រូវបានចាត់តាំងនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ដែលចែងដោយច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។[72]

១.១.៣ ការសួរចម្លើយ និងស្តាប់ចម្លើយរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ

- ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ អាចធ្វើឡើងនៅចំពោះមុខមេធាវីជនត្រូវចោទ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើមេធាវីត្រូវបានកោះហៅយ៉ាងត្រឹមត្រូវហើយ មិនចូលបង្ហាញខ្លួននៅថ្ងៃ និងម៉ោងកំណត់ទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ដោយគ្មានវត្តមានមេធាវី។ ក្នុងករណីពិសេសចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទបានដោយមិនចាំបាច់កោះហៅមេធាវីបានដូចជាមានគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលឱ្យស្លាប់ ឬមានការភ័យខ្លាចបាត់បង់តម្រុយនៃភស្តុតាង។ នៅពេលសួរចម្លើយ ព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីក៏មានវត្តមានដែរ ហើយអាចលើកសំណួរទៅជនត្រូវចោទបានបន្ទាប់ពីមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌផ្តល់សិទ្ធិឱ្យជនត្រូវចោទស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ សួរចម្លើយខ្លួន ឬសួរតទល់ កាលណាថេរវេលា ០៤ខែបានកន្លងផុតទៅចាប់ពីពេលសួរចម្លើយនៅពេលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមកោះហៅក្នុងចិរវេលា០១ខែ បន្ទាប់ពីការសុំទេ ជនត្រូវចោទអាចប្តឹងផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរដែលទទួលចម្លើយនេះដោយខ្លួនឯងបាន។ ចំពោះកំណត់ហេតុសួរចម្លើយនេះត្រូវបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។

- ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ក៏ដូចជាជនត្រូវចោទផងដែរ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺជាភាគីនៃការស៊ើបសួរ។ ដូច្នេះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចត្រូវស្តាប់ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ លុះត្រាតែគាត់បានសុំ។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានសិទ្ធិទទួលជំនួយពីមេធាវីក្នុងពេលកំពុងស្តាប់ចម្លើយដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដូច្នេះមេធាវី ត្រូវទទួលបានការកោះហៅក្នុងថេរវេលា ០៥ថ្ងៃមុនការស្តាប់ចម្លើយ មានសិទ្ធិពិនិត្យសំណុំរឿងក្នុងចិរវេលានេះ និងអាចទទួលបានដោយចេញសោហ៊ុយខ្លួនឯងនូវឯកសារថតចម្លង និងលិខិតផ្សេងៗទៀតនៃនីតិវិធី ដោយមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រម។ ការស្តាប់ចម្លើយអាចធ្វើបានដោយពុំចាំបាច់មានវត្តមានមេធាវីរបស់ខ្លួន និងពុំចាំបាច់កោះហៅមេធាវី ក្នុងករណីបន្ទាន់(គ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិត ហានីភ័យនៃការបាត់បង់តម្រុយភស្តុតាង)។ ដូចពេលសួរចម្លើយជនត្រូវចោទដែរ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចមានវត្តមាន។ ព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីរបស់ជនរងគ្រោះអាចសួរជនរងគ្រោះបានដោយមានការអនុញ្ញាតរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។

[72] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៤៣។

- ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី

សាក្សីអាចត្រូវបានគេឱ្យនិយមន័យបានថា ជាបុគ្គលដែលស្ថិតនៅក្រៅអង្គហេតុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការចោទប្រកាន់ និងអាចផ្តល់ព័ត៌មានដែលជាប្រយោជន៍ ដល់ការបង្ហាញការពិតទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា សាក្សីមានសារៈសំខាន់គាត់អាចបញ្ជាឱ្យកោះហៅសាក្សីនោះ។ ដូច្នេះសាក្សីមានកាតព្វកិច្ច ០៣យ៉ាង៖ ចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាម ធ្វើពាក្យសម្បថ(ត្រូវបានរួចផុតពីពាក្យសម្បថ បុគ្គលដែលស្និតជាមួយជនត្រូវចោទ ដូចជាបុព្វញាតិ បច្ឆាញាតិ ឬបងប្អូនជាដើម)។[73] បើសាក្សីបដិសេធមិនបង្ហាញខ្លួនចៅក្រមស៊ើបសួរសុំឱ្យកងកម្លាំងសាធារណៈបង្ខំសាក្សីឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួន ដោយចេញបញ្ជាឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួន ដែលមានចុះពីអត្តសញ្ញាណរបស់សាក្សី កាលបរិច្ឆេទចេញបញ្ជា ហត្ថលេខា និងត្រារបស់ចៅក្រម។ ក្នុងករណីចាំបាច់ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចហៅអ្នកបកប្រែដើម្បីស្តាប់ចម្លើយសាក្សី។

កថាខណ្ឌទី២៖ ការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង

ក្នុងការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាងនេះ ផ្ទុយពីគំនិតដែលទទួលបានជារួម ការស៊ើបសួរមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការឆែកឆេរគ្រប់ទីកន្លែងដោយពុំមានលក្ខខណ្ឌ ដូចក្នុងករណីស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងនោះទេ។ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបសួរការឆែកឆេរត្រូវគោរព ពេលម៉ោងដែលច្បាប់កំណត់ដូចក្នុងក្របខណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដែរ គឺចន្លោះម៉ោង១៨ល្ងាច និងម៉ោង ៦ព្រឹក។ គោលការណ៍នេះត្រូវបានលើកលែងក្នុងករណីឆែកឆេរ ដែលបើកឱ្យសាធារណៈជន កន្លែងដែលមានបុគ្គលប្រព្រឹត្តព្យសនកម្ម និងកន្លែងបុគ្គលលក់ ឬប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន។ ដូចគ្នានេះដែរការឆែកឆេរក្នុងការិយាល័យមេធាវី ត្រូវធ្វើឡើងដោយមានវត្តមានប្រធានគណៈមេធាវីឬប្រតិភូរបស់គាត់។ ចំពោះអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង គឺត្រូវមានវត្តមាន ឬបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទេត្រូវមានសាក្សីពីរនាក់ដែលបានចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលសាក្សីនោះមិនអាចជាកងរាជអាវុធហត្ថ ឬមន្ត្រីនគរបាលទេ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឆែកឆេរ ដែលត្រូវមានចុះអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬរបស់សាក្សីនីមួយៗ និងដោយយថាហេតុ អត្តសញ្ញាណរបស់ប្រធានគណៈមេធាវី។ ជាចុងក្រោយកំណត់ហេតុនេះត្រូវចុះហត្ថលេខាពីចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជី។

ចំពោះការចាប់យកវត្ថុតាងវិញ ច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរចាប់យកវត្ថុតាង និងបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាងនោះ។ នៅពេលក្រោយមកទៀត ដើម្បីឱ្យមានភាពប្រាកដថាវត្ថុដែលបានចាប់យកមកនោះពិតជាវត្ថុដែលបានចាប់យកក្នុងសំណុំរឿងនីតិវិធី វត្ថុ ឬឯកសារត្រូវស្ថិតក្រោមទម្រង់តែមួយនៃការបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណដូចក្នុងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជាក់ស្តែងដែរ។ ជាអាទិ៍វត្ថុត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ និងមានបិទស្លាកបន្ទាប់ពីបាន

[73] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៥៦។

បង្ហាញដល់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សី។ នៅគ្រប់ពេលនៃការស៊ើបសួរ ចៅក្រមមានអំណាចប្រគល់សងវត្ថុដែលបានចាប់យកនោះវិញ។ គាត់អាចធ្វើដោយឯកឯងបន្ទាប់ពីមានយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញា ឬតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬដោយមានការស្នើសុំពីគូភាគី ឬពីគ្រប់បុគ្គលទាំងអស់ដែលអះអាងថាមានសិទ្ធិលើវត្ថុដែលបានចាប់។ គាត់អាចធ្វើការបដិសេធប្រគល់វត្ថុដែលជាឧបសគ្គដល់ការសម្ដែងឱ្យឃើញការពិត នៅពេលដែលវត្ថុមានគ្រោះថ្នាក់ដល់បុគ្គល ឬទ្រព្យសម្បត្តិ និងនៅពេលដែលត្រូវបានកាន់កាប់ដោយខុសច្បាប់។ គាត់ត្រូវចេញសេចក្ដីសម្រេចដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រគល់សងនេះ តាមរយៈដីកាដែលមានសំអាងហេតុដែលបើកផ្លូវបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍។

១.២.១ ការធ្វើកោសលវិច័យ

វត្ថុតាងទាំងឡាយណាដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនអាចវាយតម្លៃបានដោយខ្លួនឯង ឬមានភាពចាំបាច់ក្នុងការចាត់តាំងអ្នកជំនាញ ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃជំនួសខ្លួនបាន។ អ្នកជំនាញត្រូវតែបានចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានលក្ខណៈជាបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធក្នុងការធ្វើតេស្ត និងផ្ដល់នូវលទ្ធផលមកចៅក្រមស៊ើបសួរវិញក្នុងការវិនិច្ឆ័យចំណាត់ការបន្ត។ អ្នកជំនាញទាំងនោះអាចមានពីរប្រភេទគឺអ្នកជំនាញដែលមានក្នុងបញ្ជីថ្នាក់ជាតិ ដោយសេចក្ដីប្រកាសរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌និងអ្នកជំនាញដែលក្រៅពីបញ្ជីថ្នាក់ជាតិចៅក្រមស៊ើបសួរអាចជ្រើសតាំងបាន។ ចំពោះករណីដែលមានភាពចាំបាច់ក្នុងការធ្វើកោសលវិច្ច័យទៅលើស្លាកស្នាម ឬវត្ថុតាងណាមួយដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចវិនិច្ឆ័យដោយខ្លួនឯងបាននោះ។ ការចាត់តាំងអ្នកជំនាញក្រៅពីបញ្ជីថ្នាក់ជាតិចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវតែឱ្យអ្នកជំនាញនោះ ធ្វើការសម្បថទៅតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួននៅចំពោះមុខវត្ថុស័កសិទ្ធ។ ករណីចាត់តាំងអ្នកជំនាញថ្នាក់ជាតិ មិនចាំបាច់ធ្វើសម្បថម្ដងទៀតឡើយ។ ដូចជាករណី សារធាតុញៀន ស្នាមម្រាមដៃ សរសៃសក់ ស្នាមបាតជើង ឈាម ឬស្បែក មធ្យោបាយនៃការប្រព្រឹត្តបទល្មើស.ល.។

ការស្ដាប់ទូរស័ព្ទ

ចំពោះការស្ដាប់ទូរស័ព្ទនេះ គឺជាការស្ដាប់ និងការថតការសន្ទនាតាមទូរស័ព្ទ ការចាប់និងការថតគ្រប់ការឆ្លើយឆ្លងគ្នា តាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ ដូចជា សារតាមទូរស័ព្ទ ឬសារតាមអិនធឺណែត។[74] មានតែចៅក្រមស៊ើបសួរដែលទទួលពាក្យបណ្ដឹងដោយស្របច្បាប់ប៉ុណ្ណោះ ដែលមានអំណាចបញ្ជាឱ្យមានការចាប់ការថត និងការចម្លងអក្សរនៃការឆ្លើយឆ្លងគ្នាតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍។ ម្យ៉ាងទៀត គាត់អាចចុះដល់ទីកន្លែងដែរធ្វើការចាប់ និងការថតនេះ។ ប៉ុន្តែវិធានការនៃការស៊ើបសួរនេះ ត្រូវតែចាំបាច់ដើម្បីបង្ហាញការពិត និងត្រូវមានគ្រប់ធាតុ

[74] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៧២។

នៃការកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃការទាក់ទងដែលចាប់បទល្មើស ដែលជាមូលហេតុនាំឱ្យមានការចាប់ និងថេរវេលានៃការចាប់នេះ។ ក្នុងការអនុវត្ត សេចក្តីសម្រេចនេះគឺជាដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសដែលជាក់លាក់ពិសេស ដែលប្រគល់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។ ចំពោះសេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវមានចុះការចង្អុលបង្ហាញជាក់លាក់នៃឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានស្តាប់ លេខទូរស័ព្ទ បើពុំនោះទេនឹងត្រូវមានមោឃភាព។

១.២.២ ដីកាសម្រេចចាត់តាំងអ្នកជំនាញ

នៅពេលដែលវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើកោសលវិច័យដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែចេញដីកាសម្រេចចាត់តាំងអ្នកជំនាញ ដែលមានក្នុងប្រកាសក្រសួងយុត្តិធម៌ ឬអ្នកជំនាញក្រៅពីបញ្ជីថ្នាក់ជាតិ ចំពោះតែលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេសរបស់អ្នកជំនាញពិសេសក្នុងការធ្វើកោសលវិច័យទៅលើវត្ថុនោះតែម្តង ដែលគ្មានអ្នកជំនាញក្នុងបញ្ជីថ្នាក់ជាតិ។ ការធ្វើកោសលជាមួយនឹងដីកាសម្រេចចាត់តាំងអ្នកជំនាញ។

១.២.៣ លទ្ធផលនៃការធ្វើកោសលវិច័យ

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលបានចាត់តាំងអ្នកជំនាញឱ្យបំពេញនូវកិច្ចបច្ចេកទេសផ្នែកកោសលវិច័យទៅលើវត្ថុតាង ឬស្លាកស្នាមអ្វីមួយដែលខ្លួនបានសង្ស័យថាមានការពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសនិងសំណុំរឿងដែលកំពុងមានចំណាត់ការនោះ។ ម្យ៉ាងទៀតដោយខ្លួនមិនអាចវិនិច្ឆ័យបានដោយប្រើភ្នែកទទេថា តើវត្ថុតាងនោះ ឬស្លាកស្នាមនោះមានភាពត្រូវគ្នាជាមួយនឹងអំពើជនត្រូវចោទបានប្រព្រឹត្តឬមិនមែន? ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីពិរុទ្ធរបស់ជនត្រូវចោទ។ ដោយសារវត្ថុតាងមួយចំនួនមានតែវិទ្យាសាស្ត្រ និងឯកទេសផ្នែកនោះតែប៉ុណ្ណោះដែលអាចមានចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍អំពីកម្មវត្ថុដែលត្រូវធ្វើកោសលវិច័យ។

អ្នកជំនាញដែលត្រូវបានខ្លួនចាត់តាំងឱ្យបំពេញកិច្ចផ្នែកបច្ចេកទេស ក្រោយពីការបំពេញភារកិច្ចរួចហើយត្រូវតែបញ្ជូននូវៈ របាយការណ៍ស្តីពីការធ្វើកោសលវិច័យ សេចក្តីសន្និដ្ឋាននិងវត្ថុតាងដែលនៅសល់នោះ មកខ្លួនវិញតាមការកំណត់ពេលវេលាជាក់លាក់របស់ខ្លួនក្នុងដីកាសម្រេចចាត់តាំងអ្នកជំនាញ។ នៅពេលដែលដល់ការកំណត់អ្នកជំនាញត្រូវតែបញ្ជូនលទ្ធផលនោះមកចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ករណីមិនឃើញ ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចធ្វើការដាស់តឿន អ្នកជំនាញឱ្យបំពេញកិច្ចរបស់ខ្លួនឱ្យចប់ និងប្រគល់នូវលទ្ធផលមកខ្លួនឱ្យបានឆាប់ហ័ស។ ក្រោយពេលដែលបានទទួលនូវលទ្ធផល និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានពីអ្នកជំនាញនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចវាយតម្លៃបានគ្រប់គ្រាន់នូវវត្ថុតាងនោះនិងបង្ហាញភាពស៊ីចង្វាក់នៃអំពើដែលជនត្រូវចោទបានប្រព្រឹត្ត ឬមិនបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចដែលតំណាងអយ្យការបានធ្វើការចោទប្រកាន់ និងការវិនិច្ឆ័យផ្ទាល់ខ្លួនឈានដល់ការសម្រេចសេចក្តីមួយត្រឹមត្រូវចំពោះជនត្រូវចោទ។

ផ្នែកទី២៖ អំណាចស្រាវជ្រាវតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស

បើពីនិត្យមើលក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក៏បានពន្លេចឡើងនូវអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការធ្វើការស្រាវជ្រាវទៅលើដែនសមត្ថកិច្ចផ្សេង ក្រៅពីដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនបានក្នុងនោះទៅតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ដែលមានចែងនៅក្នុង **ផ្នែកទី៨ ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ** ។

អ្វីទៅជា"**ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស**"?

តាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចប្រគល់សិទ្ធិឱ្យចៅក្រមនៃតុលាការរបស់ខ្លួន ឬតុលាការផ្សេងទៀត ហើយក៏អាចចាត់ឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ ដើម្បីបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបានដែរ។[75] ក្នុងន័យនេះដែលជាលក្ខណៈទ្រឹស្តីអាចឱ្យអត្ថន័យបានថា ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស គឺជាការផ្ទេរនូវអំណាចស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានសមត្ថកិច្ចទៅចៅក្រមផ្សេង ឬចៅក្រមស៊ើបសួរដទៃទៀតឱ្យបំពេញកិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសជំនួសខ្លួន គឺផ្តល់ទាំងសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចដែលខ្លួនប្រើប្រាស់ទាំងអស់ដូចគ្នា។ ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបានធ្វើឡើងជាពីរបែបគឺ៖ ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសទៅចៅក្រមស៊ើបសួរផ្សេង និងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសចាត់តាំងឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការចាត់តាំងចៅក្រមផ្សេងឱ្យស៊ើបសួរជំនួស

ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលកំពុងបំពេញសំណុំរឿងក្តី ដែលមាននៅក្នុងដៃខ្លួន ហើយយល់ឃើញថាមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើកិច្ចអ្វីមួយដើម្បីបំភ្លឺនូវអង្គហេតុ ឬភាពសង្ស័យរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែខ្លួនមិនអាចចុះទៅដោយផ្ទាល់បានដោយសារតែកាលៈទេសៈឬស្ថានភាពក្នុងការធ្វើដំណើរពិបាក និងត្រូវចំណាយក្នុងការចុះទៅទីកន្លែងឆ្ងាយៗពីទីកន្លែងបទល្មើស។ ដោយហេតុផលទាំងនេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចពឹងពាក់ចៅក្រមផ្សេង ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឱ្យធ្វើកិច្ចការជំនួសខ្លួនបានតាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស។ ក្នុងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសដោយមានការចាត់តាំងចៅក្រមផ្សេងឱ្យប្រតិបត្តិការជំនួសនេះត្រូវបានបែងចែកជាពីរផងដែរ៖ ការចាត់តាំងចៅក្រមនៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ច និងការចាត់តាំងចៅក្រមនៃសាលាដំបូងផ្សេងទៀត។ ក្នុងការចាត់តាំងចៅក្រមដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅសាលាដំបូងដូចគ្នា ឬចៅក្រមផ្សេងដែលពុំស្ថិតនៅក្នុងសាលាដំបូងតែមួយ តើមានលក្ខណៈដូចគ្នាឬខុសគ្នាយ៉ាងណា ហើយសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចត្រូវតម្រូវយ៉ាងដូចម្តេចដែរ? ទាំងអស់នេះយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយ ក៏ដូចជាលើកយកមកបង្ហាញទៅលើការចាត់តាំងចៅក្រមឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៃចំណុចទាំងពីរនេះឱ្យបានក្បោះក្បាយ។

[75] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៩០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៧៣។

២.១.១ ការចាត់តាំងចៅក្រមនៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ច

នៅក្នុងសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត នីមួយៗមានចៅក្រមដែលបំពេញការងារជាច្រើនរូបដើម្បីដោះស្រាយនូវវិវាទក៏ដូចជាបង្រ្កាបនូវបទល្មើសដែលកើតឡើង។ ចៅក្រមស៊ើបសួរក្រោយពីបានសិក្សាទៅលើសំណុំរឿងរបស់ខ្លួនហើយនោះ ខ្លួនយល់ឃើញថានូវមានការសង្ស័យ ឬពុំច្បាស់លាស់ទៅលើភស្តុតាងដើម្បីដាក់បន្ទុក ឬដោះបន្ទុកណាមួយ នោះមានការចាត់តាំងចៅក្រមសាលាដំបូងដែលខ្លួនកំពុងស្ថិតនៅជាមួយគ្នា អាចធ្វើទៅបានដោយសារតែមានភាពចាំបាច់ក្នុងករណីដែលខ្លួនមិនអាចបំពេញកិច្ចការស្រាវជ្រាវនោះបាន ក្នុងនោះដែលឃើញថាមានការចេញនូវដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះ ទៅចៅក្រមដែលនៅក្នុងសមត្ថកិច្ចសាលាដំបូងជាមួយនឹងខ្លួននោះហើយចៅក្រមស៊ើបសួរដែលជាអ្នកកាន់សំណុំរឿងត្រូវចេញដីកាដោយមានបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃកិច្ចស៊ើបសួរនោះឱ្យច្បាស់លាស់នឹងដាក់លាក់តាមការណែនាំដែលចាត់ទៅឱ្យចៅក្រមដែលជំនួសខ្លួន ដើម្បីធ្វើកិច្ចនោះបន្តតាមអំណាចនៃដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះផងដែរ។ **ឧទាហរណ៍៖** ក្នុងករណីចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការចេញដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ទៅលើការធ្វើកំណត់ហេតុសួរចម្លើយ និងការចាត់ឱ្យចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនទៅចៅក្រមម្នាក់ទៀតជាអាទិ៍ នេះមានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរដែលទទួលនូវដីកានេះត្រូវអនុវត្តតែអំណាចធ្វើកំណត់ហេតុសួរចម្លើយ និងបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ។

កាលណាដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបានចេញឱ្យដល់ចៅក្រមណាម្នាក់ ហើយចៅក្រមរូបនេះអាចប្រើប្រាស់អំណាចទាំងអស់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។[76] ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ។ កិច្ចនោះត្រូវតែមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយបទល្មើសដែលចោទប្រកាន់។ ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសមិនអាចមានលក្ខណៈជាទូទៅទេ ត្រូវតែណែនាំឱ្យបានច្បាស់លាស់។

ចៅក្រមស៊ើបសួរកំណត់ថិរវេលាដែលអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស។

ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវតែមានចុះកាលបរិច្ឆេទ ចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ នឹងមានបោះត្រាផងដែរ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចដកហូតដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសបានគ្រប់ពេល។[77] ក្នុងស្នារតីនេះចង់បង្ហាញឱ្យឃើញនូវការប្រើប្រាស់នូវអំណាចជំនួស គ្នាទៅវិញទៅមករវាងចៅក្រមស៊ើបសួរ និងចៅក្រមផ្សេងដែលនៅក្នុងសាលាដំបូងតែមួយ ប៉ុន្តែមិនមែនប្រើប្រាស់ទៅតាមអំពើចិត្តឡើយ គឺធ្វើស្របទៅតាមការកំណត់ដែលមាននៅក្នុងដីកាដែលចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនោះ ស្របទៅតាមច្បាប់នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលផ្តល់ឱ្យ។ ក្នុងនោះដែលបើពិនិត្យ

[76] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៧៥។

[77] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៧៤។

លើក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏បានបញ្ជាក់ឱ្យកាន់តែច្បាស់ទៀតថាការអនុវត្តខ្លឹមសារនៃដីកានេះ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរដែលទទួលការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស គឺប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួនដូចទៅនឹង ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលជាអ្នកទទួលនូវសំណុំរឿងនោះផ្ទាល់ដែរ។

២.១.២ ការចាត់តាំងចៅក្រមសាលាដំបូងផ្សេងទៀត

ការចាត់តាំងចៅក្រមនៅសាលាដំបូងផ្សេងនេះ គឺស្របពេលដែលស្ថិតនៅក្នុងកាលៈទេសៈ ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរដែលជាអ្នកទទួលបន្ទុកសំណុំរឿងពិបាកក្នុងការធ្វើចំណាត់ការ ទៅលើការស្រាវជ្រាវស្វែងរកនូវភាពពិតរបស់អង្គហេតុដែលខ្លួនបានសិក្សា ដោយសារតែជនត្រូវចោទពុំមានវត្តមាននៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ឬអាចនិយាយបានថាដោយសារបទល្មើសកើតឡើងនៅលើដែនសមត្ថកិច្ចនៃសាលាដំបូងផ្សេងបែបនេះ ហើយទើបក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានរំលេចឡើងយន្តការថ្មីនេះឡើងដើម្បីស្វែងរកឱ្យឃើញនូវភាពពិតប្រាកដនិងផ្តល់នូវភាពយុត្តិធម៌ទៅដល់ជនរងគ្រោះថែមទាំងជនត្រូវចោទផងដែរ។ ស្របទៅតាមខ្លឹមសារនូវដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះ គឺមានលក្ខខណ្ឌក្នុងការអនុវត្តអំណាចដូចគ្នាទៅនឹងការចាត់តាំងទៅតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសដែលចេញឱ្យចៅក្រមនៅសាលាដំបូងដូចគ្នានោះដែលបានបកស្រាយខាងលើផងដែរ។

ឧទាហរណ៍៖ ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានចេញដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសទៅឱ្យចៅក្រមនៅសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ឱ្យបំពេញកិច្ច កោសលវិច័យ ធ្វើការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង និងធ្វើការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាអាទិ៍។

កថាខណ្ឌទី២៖ ការចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស

យើងបានដឹងហើយថា មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជាជំនួយរបស់អំណាចតុលាការ។ ក្នុងនោះដែលមន្ត្រីនគរបាលមានតួនាទីក៏ដូចជាភារកិច្ចធ្វើការត្រួតពិនិត្យបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម និងបទលហុ កំណត់អត្តសញ្ញាណនិងចាប់ខ្លួនជនល្មើសផងដែរ។ បើយើងពិនិត្យឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ ឃើញថាវត្តមានរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ នៅគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ។ គ្រាន់តែថា ភារកិច្ច នឹងអំណាចត្រូវបានកំណត់ជាក់លាក់នៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ គឺថានៅដំណាក់កាលអយ្យការ មន្ត្រីនគរបាលមានតួនាទីផ្សេង នៅដំណាក់កាលស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានតួនាទីផ្សេង និងមិនតែប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានតួនាទីផ្សេងផងដែរ។ តាមតម្រូវការជាក់ស្តែងដើម្បីភាពងាយស្រួលក្នុងការស្រាវជ្រាវបទល្មើសមួយផ្នែកនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរច្រើនតែចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឱ្យបំពេញកិច្ចស្រាវជ្រាវណាមួយតាមលទ្ធផលដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើទៅបាន។ យ៉ាង

ណាមិញ ក្នុងន័យនេះយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយតែទៅលើតួនាទីរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានលើភារកិច្ចរបស់គាត់ ដែលត្រូវចាត់ឱ្យដោយចៅក្រមស៊ើបសួរតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសតែប៉ុណ្ណោះ។

២.២.១ ការចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាល ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌

កាលណាដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបានប្រគល់ឱ្យដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ នោះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់អំណាចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៧៨(កំណត់ហេតុស្ដីពីការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យ) ដល់មាត្រា១៨៤ (កំណត់ហេតុកសាងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌) នៃក្រមនេះ។

ចំពោះការអនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្ថិតនៅក្រោមអំណាចចៅក្រមស៊ើបសួរយើងត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរនេះតែប៉ុណ្ណោះ។[78] ក្នុងការចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើប្រតិបត្តិ ជំនួសទៅតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស គឺហាក់ដូចជាមានភាពល្អិតល្អន់ជាង ពីព្រោះថាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើការបំពេញភារៈកិច្ចរបស់ខ្លួនពេលនេះ គឺស្ថិតក្នុងការបង្គាប់បញ្ជារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ជាអ្នកកំណត់អំពីសិទ្ធិដែលខ្លួនត្រូវធ្វើទៅតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះផងដែល ត្រង់ចំណុចនេះចង់បង្ហាញថាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺជាជំនួយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះយើងឃើញថាចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺខ្លួនអាចចាត់តាំងតែចំពោះមន្ត្រីនគរបាល ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធឱ្យធ្វើការស្រាវជ្រាវ ក៏ដូចជាប្រតិបត្តិការជំនួសខ្លួនផងដែលទាក់ទងទៅនឹងការពន្លាតសមត្ថកិច្ចក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ ក៏អាចធ្វើបានដែលប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរគិតថាមានភាពចាំបាច់ក្នុងការស្វែងរកតម្រុយនូវភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់នូវភាពពិត។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បំពេញកិច្ចដែលមានចែងក្នុងដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនៅក្នុងសមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួនលើកលែងតែបទប្បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ និងទី៣ មាត្រា៦៨ (ការពន្លាតសមត្ថកិច្ចដែនដី)នៃក្រមនេះ។[79]អ្វីដែលសំខាន់សម្រាប់ការការចេញនូវដីកាឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ដែលចាត់តាំងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើដែលស្ថិតនៅក្រោមការកំណត់ដោយដីកានេះ នឹងក្រោមអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងដែលអាចនិយាយបានថាជាបញ្ជាដាច់ខាតដោយដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសចេញឱ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌។

២.២.២ ប្រតិបត្តិការតាមការចង្អុលបង្ហាញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

នៅក្នុងការប្រតិបត្តិការ ក៏ដូចជាការអនុវត្តទៅតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះ គឺមានការចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់លាស់ និងជាក់លាក់ទៅលើបុគ្គល ទីកន្លែងដែលមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវចុះទៅស្រាវជ្រាវដោយមានការចុះនូវនិទ្ទេសដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដែលបានចេញដីកានោះ។ ក្នុងនោះដែលយើងឃើញថា ការ

[78] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៧៦។

[79] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៧៧។

ប្រតិបត្តិការនេះមានដូចជា ការធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្រាវជ្រាវនិងការពិនិត្យ, វិធានទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយ ការឆែកឆេរនិងការចាប់យក, ការឃាត់ខ្លួននៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស, ការស្តាប់ទូរស័ព្ទជាអាទិ៍។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្រាវជ្រាវ និងការពិនិត្យរបស់ខ្លួន។[80] ក្នុងនោះដែលយើងឃើញថា ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយដែលធ្វើដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺធ្វើទៅតាមដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងនោះដែលយើងពិនិត្យទៅលើក្រមនិតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌយើង គឺផ្តល់នូវសិទ្ធិអំណាចតែទៅតាមការបង្គាប់បញ្ជារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរតែប៉ុណ្ណោះ តាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស។ ចំពោះការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានឱ្យស្តាប់ចម្លើយជំនួសអាចធ្វើការកោះហៅសាក្សីឱ្យចូលមកចំពោះមុខខ្លួនបាន តែក្នុងករណីរឹងទទឹងមិនព្រមចូលខ្លួនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចស្នើសុំបញ្ជាឱ្យចូលខ្លួន ចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរបាន។ ករណីដែលស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សីណាមួយហើយបានលេចឡើងតម្រុយពិរុទ្ធភាពលើជននោះគឺត្រូវបញ្ឈប់និងរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ចំពោះវិធានការនៃការស្រាវជ្រាវ ក៏ដូចជាការអនុវត្តរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ គឺអនុវត្តទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

[80] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៧៨។

ជំពូកទី៣

ការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជំពូកទី៣

ការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើស បើសិនជាចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាគ្មានប្រយោជន៍អ្វីដល់កិច្ចនីតិវិធីដែលតម្រូវឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរស្វែងរកភស្តុតាង ដាក់បន្ទុក ឬដោះបន្ទុកទៀតទេនិងគ្មានលទ្ធផលអ្វីលើសពីកិច្ចដែលបានធ្វើកន្លងមក ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបិទស៊ើបសួរត្រឹមតែកិច្ចដែលខ្លួនបានធ្វើកន្លងមកនោះ។ ការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរដែលមានលក្ខណៈពិសេសជាងគេ គឺការទទួលមរណៈភាពរបស់ជនត្រូវចោទការស៊ើបសួរបានកន្លងហួស០១ឆ្នាំ ដែលភាគីពាក់ព័ន្ធបានស្នើសុំ និងការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ដល់ពេលវេលាដែលត្រូវបញ្ចប់។[81]

ចំពោះការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសអាចផ្តល់នូវគុណសម្បត្តិ ច្រើនជាងបន្តក្នុងការស្រាវជ្រាវដែលគ្មានសង្ឃឹមថាអាចបង្ហាញអ្វីៗលើសពីភស្តុតាងដែលមានក្នុងសំណុំរឿង។ ការផ្តល់នុវយុត្តិធម៌ដល់ជនដែលជាភាគីព្រហ្មទណ្ឌផងដែរ[82] ដោយសារគោលការណ៍មួយបានលើកឡើងថាភាពយឺតយ៉ាវ នៃការចាត់ការរឿងក្តីជាភាព "ភាពអយុត្តិធម៌" ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ គួរតែបិទការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនដើម្បីអាច បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬលើកលែងចោទ និងសម្រេចអំពីការប្រគល់វត្ថុតាងដែលបានចាប់យក(ប្រសិនបើមាន) ដល់ភាគីដែលមានសិទ្ធិលើវត្ថុតាង ករណីវត្ថុតាងមានលក្ខខណៈគ្រោះថ្នាក់ដល់សង្គម ឬមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ដាក់បន្ទុកជនត្រូវចោទមិនអាចប្រគល់វិញបានឡើយ។

ផ្នែកទី១៖ នីតិវិធីដើម្បីបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើស

ដើម្បីអាចបញ្ចប់នូវកិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ បានបំពេញកន្លងមកក្នុងភាពជាតួអង្គនៅកណ្តាលនៃភាគី ដើម្បីបង្ហាញនូវការពិតដែលបានលាក់បាំងពីក្រោយហេតុការណ៍ផ្សេងៗដែលបានកើតឡើងហើយដល់ពេលការពិតត្រូវបានបង្ហាញចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវតែបង្ហាញការពិតដោយផ្អែកទៅលើភស្តុតាងដែលខ្លួនស្រាវជ្រាវនេះ។ ដើម្បីអាចបង្ហាញនូវការពិតបានចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែបញ្ចប់នូវកិច្ចរបស់ខ្លួនហើយនោះ និងប្រមូលគ្រប់ភស្តុតាងដែលបានស្រាវជ្រាវនោះធ្វើកន្លងមក ដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការពិចារណានិងសម្រេចសេចក្តី។ ចៅក្រមស៊ើបសួរមុននឹងសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន ត្រូវតែជូនដំណឹងទៅគ្រប់ភាគីនៃបទល្មើសដែលមានក្នុងសំណុំរឿងគោលបំណងដើម្បីប្រាប់អំពីសិទ្ធិដែលអាចស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ បំពេញកិច្ច

[81] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៨៦។

[82] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា១៦១។

ស្រាវជ្រាវបន្ថែម ឬយល់ស្របជាមួយអ្វីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវដោយផ្អែកទៅលើភស្តុតាងដែលបានរកឃើញក្នុងការស្រាវជ្រាវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌកន្លងមក។

កថាខណ្ឌទី១៖ ដីកាបញ្ជូនពត៌មាន និងលិខិតជូនដំណឹងបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវ

ដោយអនុលោមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបាន តម្រូវឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើការជូនដំណឹងធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅភាគីក្នុងកិច្ចស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន ជាពិសេសតំណាងអយ្យការ ជនត្រូវចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះ។ ដោយមានដីកាបញ្ជូនពត៌មានទៅតំណាងអយ្យការដែលធ្វើការចោទប្រកាន់ លិខិតជូនដំណឹងអំពីការបិទការស៊ើបសួរ(ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះ ឬជនរងគ្រោះនិងមេធាវីការពារសិទ្ធិ និងតំណាងដោយអាណត្តិ)។

១.១.១ ដីកាបញ្ជូនពត៌មានទៅអយ្យការ

កាលណាដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចចិត្តក្នុងការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសដែល បើកការស្រាវជ្រាវដោយព្រះរាជអាជ្ញាដែលជាម្ចាស់បណ្តឹងអាជ្ញា មកខ្លួនជាចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែជូនដណ្តឹងអំពីកិច្ចដែលខ្លួនបម្រុង នឹងបញ្ចប់តាមរយៈដីកាបញ្ជូនពត៌មានទៅព្រះរាជអាជ្ញា។ ដើម្បីទទួលយោបល់វិញថាតើការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួននោះមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ហើយឬនៅសម្រាប់បញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវនោះ ឬព្រះរាជអាជ្ញាដែលធ្វើការចោទប្រកាន់នោះ អាចយល់ឃើញថាសំណុំរឿងមិនទាន់ពេលលេញហើយមានការបញ្ចេញយោបល់មិនឯកភាព និងអាចស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចស្រាវជ្រាវបន្ថែមទៅលើចំណុចណាមួយឡើងវិញ។ ករណីដែលព្រះរាជអាជ្ញា និងការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនោះមានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរ និងបន្តនីតិវិធីដើម្បីបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌរបស់ខ្លួនបានហើយ។

១.១.២.លិខិតជូនដំណឹងដល់ភាគីក្នុងរឿងក្តី

ភាគីក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌអាចជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬជនរងគ្រោះអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី និងជនត្រូវចោទជាដើម។ កាលណានីតិវិធីនៃការស្រាវជ្រាវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបានដល់ទីបញ្ចប់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែជូនដំណឹងទៅភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីទទួលដំណឹងអំពីការបញ្ចប់ការស៊ើបសួរ របស់ខ្លួនក្នុងគោលបំណងឱ្យភាគីអាចស្នើសុំឬធ្វើកិច្ចអ្វីមួយដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍មុនពេលចៅក្រមស៊ើបសួរ បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីពិនិត្យនិងធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរមកចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ រួចបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសត្រឹមដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលអាចជាដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ ឬបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ។

១.១.៣ ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យពិនិត្យ

ការបញ្ជូនសំណុំរឿងឱ្យពិនិត្យ ធ្វើនៅពេលដែលដីកាបញ្ជូនពត៌មានអំពីការបិទការស៊ើបសួរបានកន្លងផុតពីរថ្ងៃមកចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវតែចេញដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅ ព្រះរាជអាជ្ញាឱ្យពិនិត្យ និងតំណាងអយ្យការត្រូវតែបន្តធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរមួយត្រឡប់មកចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ។ ដែលដីកានោះគឺជាការបញ្ចេញមតិយោបល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញាទៅលើសំណុំរឿងក្តីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានស្រាវជ្រាវ និងភស្តុតាង មានក្នុងដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលអាចធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរនោះមកចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ បានដឹងអំពីមូលហេតុនៃការស្នើសុំ ឬសំណូមពររបស់តំណាងអយ្យការដែលអាចជាការស្នើសុំធ្វើការចោទប្រកាន់ កែប្រែបទចោទ ឬលើកលែងការចោទប្រកាន់។

១.១.៤ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់តំណាងអយ្យការ

ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ ជាការបញ្ចេញមតិក្នុងការវិនិច្ឆ័យទៅលើអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់តំណាងអយ្យការនីមួយៗ ដែលបានធ្វើការចោទប្រកាន់ និងការបើកការស៊ើបសួរមកកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវបទល្មើសឱ្យមានលក្ខណៈពេញលេញ។ ការយល់ឃើញថាយ៉ាងណាជាគំនិតរបស់តំណាងអយ្យការ គ្មានអនុភាពដាក់កាតព្វកិច្ចឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចតាមឡើយ។ ជាករណីពិសេសបញ្ញត្តិច្បាប់បានតម្រូវឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែទទួលដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរជាមុនសិន ទើបអាចបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសបាន។ បើគ្មានដីកាសន្និដ្ឋានជាស្ថាពរទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនបានឡើយ តែតំណាងអយ្យការគ្មានអនុភាពបដិសេធ មិនធ្វើការសន្និដ្ឋានស្ថាពរមកចៅក្រមស៊ើបសួរនោះទេ មានន័យថាតំណាងអយ្យការត្រូវតែធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរមកចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរជាផ្នែកមួយដើម្បីឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើជាមូលដ្ឋាន ក្នុងការពិចារណាតែប៉ុណ្ណោះ ចំពោះការវិនិច្ឆ័យទៅលើបទល្មើសដែលខ្លួនបានស្រាវជ្រាវ និងការសម្រេចជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា តំណាងអយ្យការអាចសន្និដ្ឋានស្ថាពរជាបីទម្រង់៖ ទម្រង់ស្នើសុំលើកលែងបទចោទប្រកាន់, ទម្រង់កែប្រែបទចោទ, ទម្រង់រក្សាការចោទប្រកាន់ដោយមានការស្នើសុំបញ្ជូនជនត្រូវចោទ ឬវត្ថុតាងទៅជំនុំជម្រះ។

ក. ប្តឹងសុំឱ្យលើកលែងការចោទប្រកាន់

ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលើកលែងការចោទប្រកាន់ ជាកាលៈទេសៈពិសេសដែលតំណាងអយ្យការបានបើកការស៊ើបសួរ តែក្រោយពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ រកមិនឃើញថាមានពិរុទ្ធភាពរបស់ជនត្រូវចោទ ឬគ្មានសារតាជាតិគ្រប់គ្រាន់និងជនត្រូវចោទបានទទួលមរណៈភាពដែលមូលហេតុបណ្តឹងអាជ្ញាត្រូវរលត់។ តំណាងអយ្យការមិនអាចធ្វើការប្តឹងសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ បញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះបានឡើយ។ តែមានករណីខ្លះដែល

តំណាងអយ្យការធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានលើកលែងបទចោទ ទោះបីជាបទល្មើសនោះមានព្យសនកម្មតិចតួចក្រោយពីពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចបញ្ជាក់អំពីអំពើរបស់ជនត្រូវចោទបាន។

ខ. ប្តឹងសុំឱ្យកែប្រែបទចោទ

ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរដែលស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរកែប្រែបទចោទខុសពីអ្វីៗ ដែលខ្លួនបានចោទប្រកាន់ពីមុនដំបូងដោយសារតែខ្លួនបានពិនិត្យ និងសំណុំរឿងដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានធ្វើការស្រាវជ្រាវឃើញថា វាមិនមានធាតុផ្សំគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ដាក់បន្ទុកទៅលើជនត្រូវចោទ ដែលបានធ្វើការចោទប្រកាន់ និងការបើកការស៊ើបសួរមកចៅក្រមស៊ើបសួរ។ តែវាបែរជាបទល្មើសផ្សេងពីអង្គហេតុដំបូងដែលតំណាងអយ្យការបានសន្មត់ថាជាអំពើអ្វីមួយដែលបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌតែក្រោយមក យល់ឃើញថាវាមិនមែនជាបទល្មើស ដូចការចោទប្រកាន់ពីដំបូងដោយផ្អែកទៅលើភស្តុតាងដោយអាចជាសម្តីជនត្រូវចោទ សាក្សី ជនរងគ្រោះ ភស្តុតាងកោសលវិច្ច័យផ្សេងៗទៀតជាដើម។ ***ដូចជាករណី*** ៖ **ក** ត្រូវបានតំណាងអយ្យការចោទប្រកាន់ពីបទ "ប្រទស្តកេរ្តិ៍" តែក្រោយពីការស៊ើបសួរឃើញថា"ប៉ុនប៉ងរំលោភសេពសន្ថវៈ"តាមបញ្ញត្តិមាត្រា២៧ និងមាត្រា២៣៩ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌទៅវិញ។

គ. ប្តឹងសុំឱ្យបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ

ការបញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះជាការស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចចេញដីកាដំណោះស្រាយបញ្ជូនសំណុំរឿង ដែលខ្លួនបានចោទប្រកាន់នោះទៅចៅក្រមជំនុំជម្រះ ដោយគ្មានការកែប្រែការចោទប្រកាន់អ្វីឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀតដោយសារតែការបើកការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានភស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿងដែលខ្លួនបានពិនិត្យ ឃើញថាមិនមានអ្វីប្រែប្រួលទេ គឺប្តឹងសុំឱ្យបញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះតែម្តង។

កថាខណ្ឌទី២៖ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្រោយពីបានទទួលសំណុំរឿងបញ្ជូនត្រឡប់មកវិញពីតំណាងអយ្យការត្រូវតែពិនិត្យទៅលើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់តំណាងអយ្យការក្នុងគោលបំណងត្រួតពិនិត្យតាមការស្នើសុំ និងការយល់ឃើញរបស់តំណាងអយ្យការដែលបានសម្រេចប្តឹងសុំ ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរក្នុងទម្រង់ណាមួយជាមុនសិនទើបចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវធ្វើការសម្រេចវិនិច្ឆ័យថាត្រូវតែចេញដីកាដំណោះស្រាយសម្រេចយ៉ាងណាចំពោះអំពើនោះ។ ទោះបីជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានបែបណានោះ មិនមែនជាកាតព្វកិច្ចបង្ខំចៅក្រមស៊ើបសួរនោះទេ។ ម្យ៉ាងទៀតបើសិនជាចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចផ្ទុយពីការយល់ឃើញរបស់តំណាងអយ្យការនោះ ព្រះរាជ

អាជ្ញាអាចបន្តប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ដែលប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយចំពោះជនត្រូវចោទ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឬជនរងគ្រោះ អាចប្តឹងបាន ដែលមានរយៈពេលនៃការប្តឹងតាមការកំណត់របស់ច្បាប់។[83]

១.២.១ ដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ដីកាដំណោះស្រាយជាការវិនិច្ឆ័យនូវភស្តុតាងនិងតម្រុយផ្សេងៗ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធរួមទាំងដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់តំណាងអយ្យការ ដែលជាមូលដ្ឋានក្នុងការពិចារណាសេចក្តីសម្រេចជាចុងក្រោយនៃការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។ជាគោលការណ៍ដីកាដំណោះស្រាយត្រូវតែមានសំអាងហេតុ*(ការយល់ឃើញ)* ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរមុននឹងឈានទៅដល់ការវិនិច្ឆ័យក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ដោយពិនិត្យទៅលើកំណត់ហេតុផ្សេងតាមពីដំណាក់កាលនគរបាលនិងដំណាក់កាលរបស់អយ្យការ រួមទាំងយោងតាមកំណត់ហេតុធ្វើតេស្តកោសលវិនិច្ឆ័យ និងវត្ថុតាងផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿងដែលខ្លួនបានធ្វើការស្រាវជ្រាវកន្លងមក។ ការសម្រេចសេចក្តីមួយប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ និងក្រៅពីការយល់ឃើញនានារួចមក រួមទាំងពិចារណាលើអំពើដែលជនត្រូវចោទបានប្រព្រឹត្ត ឬមិនបានប្រព្រឹត្តដោយផ្អែកទៅលើភស្តុតាង ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចវិនិច្ឆ័យសម្រេចដូចជា៖ ដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជម្រះឬដីកាសម្រេចលើកលែងបទចោទ។

១.២.២ ការសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់

ការលើកលែងការចោទប្រកាន់ចំពោះជនត្រូវចោទ ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចធ្វើក្នុងការបញ្ចប់កិច្ចស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនដោយច្បាប់បានចែងយ៉ាងច្បាស់សម្រាប់ការចេញដីកាដំណោះស្រាយ។ មូលហេតុដែលមានក្នុងបញ្ញត្តិក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក្នុងការនាំឱ្យបណ្តឹងអាជ្ញារលត់។ កាលណាមានមូលហេតុនោះនាំឱ្យមានការរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញាតំណាងអយ្យការអាចធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានលើកលែងបទចោទប្រកាន់ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែលើកលែងបទចោទដោយចេញដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់។ ករណីក្រៅពីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែមានភស្តុតាងជាក់លាក់ ដោយមានសំអាងនៅក្នុងដីការបស់ខ្លួននិងសម្រេចលើកលែងបទចោទដោយអាចយកមូលហេតុទាំងនេះដូចជា៖ ជនត្រូវចោទទទួលមរណៈភាព ជនត្រូវចោទមិនត្រូវបានស្គាល់អត្តសញ្ញាណ និងអង្គហេតុដែលតំណាងអយ្យការធ្វើការចោទប្រកាន់ តែវាមិនមែនជាបទល្មើស ឬគ្មានភស្តុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ចំពោះជនត្រូវចោទ ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាលើកលែងបទចោទ ចំពោះជនត្រូវចោទ ទោះបីគ្មានការឯកភាពពីតំណាងអយ្យការយ៉ាងណាក៏ដោយ។

ចំណែកឯការកែប្រែឬរក្សាការចោទប្រកាន់របស់តំណាងអយ្យការ គឺការសម្រេចតាមដីកាដំណោះស្រាយបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ នៅក្នុងដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចមានការ

[83] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៦៦។

យល់ឃើញថាអំពើដែលកើតឯងជាបទល្មើសផ្សេងគ្នាដោយផ្អែកទៅលើភស្តុតាង ឬការបកស្រាយអង្គច្បាប់ និងរួមទាំងអង្គហេតុផ្សេងពីតំណាងអយ្យការ។ ក្នុងករណីចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងក្តីទៅជំនុំជម្រះដោយយល់ឃើញថា ដូចនឹងការយល់ឃើញរបស់តំណាងអយ្យការ ឬក៏អាចមានការយល់ឃើញដោយខ្វែងគំនិតគ្នាទៅលើបទល្មើសដែលកំណត់ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌក្នុងអង្គហេតុជាបទល្មើសដូចគ្នា។

ទោះបីជាមានការយល់ឃើញយ៉ាងណាក៏ដោយ អំពើដែលជាបទល្មើសដែលខុសពីការចោទប្រកាន់និងប្តឹងសុំតាមដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ ក៏គ្មានកាតព្វកិច្ចចងជើងចៅក្រមស៊ើបសួរនោះឡើយ។

១.២.៣ ការសម្រេចអំពីសិទ្ធិជនត្រូវចោទក្នុងឃុំ និងវត្ថុតាង

ជាគោលការណ៍ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានបញ្ចប់នៅពេលដែល ដីកាដំណោះស្រាយបានចេញក្រោយពីការវិនិច្ឆ័យទៅលើវត្ថុតាងនិងរបាយការណ៍ ឬដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពររបស់តំណាងអយ្យការដែលបានសម្រេចនិងបញ្ចេញយោបល់តាមបែបណានោះ គឺត្រូវសម្រេចដោយភក្តីភាពរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរបានសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌទៅជំនុំជម្រះ។[84] តែចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (***ប្រសិនបើមាន***) និងសម្រេចអំពីការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ រហូតដល់ជនត្រូវចោទ ត្រូវបានបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមជំនុំជម្រះ។ក្រោយពីរយៈពេល០៤ខែ កន្លងផុតត្រូវតែបានដោះលែងឱ្យជនត្រូវចោទមានសេរីភាពវិញលើកលែងតែបានការសម្រេចផ្សេងពីនេះ។ ការសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួនឬប្រគល់វត្ថុតាងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយរបស់ខ្លួនទាំងអស់តែម្តង។

[84] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/០៤០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧,មាត្រា២៤៩។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សរុបសេចក្តីមក អត្ថន័យនៃការស្រាវជ្រាវមួយនេះផ្តោតទៅលើកិច្ចនីតិវិធីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏ដូចជាសិទ្ធអំណាចដែលទទួលបាននៅពេលដែលមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ និងនៅពេលដែលមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរបស់ជនរងគ្រោះជាដើម។ អ្វីដែលសំខាន់បំផុតនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីនេះ គឺជាការស្រាវជ្រាវស្វែងរកការពិតនៃអង្គហេតុដែលជារឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដើម្បីផ្តល់យុត្តិធម៌ដល់ជនរងគ្រោះ ក៏ដូចជាធានាឲ្យបាននូវជំនឿទុកចិត្តពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងសង្គមទាំងមូលក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ មានតម្លាភាព និងធានាឲ្យបាននូវសមភាពក្នុងការទទួលនូវការផ្តល់យុត្តិធម៌ ពីសំណាក់ស្ថាប័នតុលាការទៅប្រជាពលរដ្ឋទូទៅទាំងអស់ដោយមិនប្រកាន់នូវឋានៈតួនាទី កម្រិតជីវភាព និងកម្រិតចំណេះដឹង។

ចំណុចទាំងនេះ បានធ្វើឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ មានតួនាទីសំខាន់ត្រង់ថាប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរជាប្រព័ន្ធមួយដែលស្ថិតនៅចន្លោះកណ្តាលនៃដំណាក់កាលផ្តើមចោទប្រកាន់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងការស៊ើបអង្កេតដោយនគរបាលយុត្តិធម៌ និងដំណាក់កាលចៅក្រមជំនុំជម្រះ។ បង្ហាញឲ្យឃើញថាដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះជាស្នូលនៃកិច្ចនីតិវិធីនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌ ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរជាតួអង្គម្នាក់ ដែលឯករាជ្យស្ថិតនៅកណ្តាល ដែលច្បាប់ប្រគល់ឲ្យដោយមិនលម្អៀងទៅរកភាគីណាម្ខាង នៃរឿងក្តីឡើយ។ ចំពោះកាតព្វកិច្ចរបស់គាត់ គឺស្រាវជ្រាវទៅលើភស្តុតាងទាំងឡាយ រួមមានភស្តុតាងដាក់បន្ទុកនិងភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏ត្រូវធ្វើកិច្ចស្រាវជ្រាវដោយផ្អែកជាចម្បងលើមូលដ្ឋានច្បាប់ និងការវិនិច្ឆ័យលើភាពសមហេតុផលប្រកបដោយយុត្តិធម៌សមស្របតាម គុណធម៌ សីលធម៌ និង វិជ្ជាជីវៈ មិនមែនសុទ្ធតែតម្រូវធ្វើការជូនដំណឹង ដល់ព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿង ឲ្យស៊ើបសួរថ្មីនោះទេ គឺនៅក្នុងករណីមួយនៅពេលដែលកំពុងដំណើរការនៃកិច្ចនីតិវិធីស្រាប់តែ ចៅក្រមស៊ើបសួរគាត់រកឃើញនូវភស្តុតាងថ្មីដែលត្រឹមតែជាស្ថានទម្ងន់ទោសនៃបទល្មើសដែលព្រះរាជអាជ្ញាចោទតាមរយៈដីកា។ បន្ទាប់ពីចៅក្រមស៊ើបសួរ បានពិនិត្យឃើញនូវតម្រុយពិរុទ្ធភាពរបស់ជនល្មើស ភស្តុតាងដែលប្រមូលបាន និងលទ្ធភាពមួយដែលខ្លួនយល់ថាអាចបង្ហាញនូវការពិតបានហើយនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាមួយ ហៅថាដីកាដំណោះស្រាយ ដើម្បីជាកិច្ចបញ្ចប់នីតិវិធី។

អនុសាសន៍

ដើម្បីជាការផ្តល់គំនិតក្នុងគោលបំណងមួយ ដែលធ្វើយ៉ាងណាឱ្យប្រព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវក៏ដូចជាសិទ្ធិអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងការស្វែងរកការពិតប្រកបដោយសុក្រិត្យភាព តម្លាភាព សមភាព និងធានាឱ្យមានភាពជឿទុកចិត្តពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋក៏ដូចជា ធានានូវភាពស្អាតស្អំរបស់ស្ថាប័នតុលាការដែលមានតួនាទីផ្តល់នូវសេវាយុត្តិធម៌ផងដែរ។ គឺត្រូវរៀបចំអោយមានមន្ទីរស៊ើបសួរមួយច្បាស់លាស់ ដែលបំពេញតែកិច្ចស៊ើបសួរ និងទទួលបណ្តឹងពីតំណាងអយ្យការ ឬបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី តែប៉ុណ្ណោះដែលជាសមត្ថកិច្ចដាច់ដោយឡែក។ កាតព្វកិច្ចក្នុងការស៊ើបសួរមិនត្រូវមានការថ្លោះធ្លោយនោះឡើយដែលវាសំខាន់ណាស់ ចាំបាច់ឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរមានសមត្ថភាពខ្ពស់ខាងផ្នែកទ្រឹស្តីច្បាប់ និងបច្ចេកទេសខាងផ្នែកចិត្តសាស្ត្រក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការប្រត្តិបត្តិការនៃកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរផងដែរ ដូច្នេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ជាពិសេសទៅលើបច្ចេកទេសស្រាវជ្រាវ, ស៊ើបសួរ និងបទពិសោធន៍ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ។ បង្កើតឱ្យមានមន្ទីរពិសោធន៍មួយស្ថិតក្រោមមន្ទីរស៊ើបសួរ និងមានមន្ត្រីជំនាញដើម្បីជាជំនួយក្នុងកិច្ចការបច្ចេកទេសធ្វើកោសលវិច័យ ទៅលើភស្តុតាងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើស។ មានក្រឡាបញ្ជីសមាមាត្រទៅនឹងចំនួនចៅក្រម ដែលបានមកបំពេញភារកិច្ចក្នុងឋានៈជាចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ក្នុងឋានៈជាចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវមានការផ្តល់កិច្ចសហការចូលរួម ពីគ្រប់ស្ថាប័នដែលមានគុណសម្បត្តិជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ព្រមទាំងផ្តល់នូវកងកម្លាំង និងមន្ត្រីជំនាញតាមតម្រូវការរបស់ចៅក្រមទទួលបន្ទុកកិច្ចស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចប្រើប្រាស់អំណាចរបស់ខ្លួនដោយមិនមានការចូលរួមសហការពីស្ថាប័ននិងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធទេ។ ដោយឡែកចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែជៀសវាងឱ្យបាននូវអគតិទាំង៤ ដើម្បីធ្វើឱ្យការវិនិច្ឆ័យនូវសេចក្តីសម្រេចណាមួយប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ និងគុណតម្លៃនៃគោលការណ៍យុត្តិធម៌ និងភាពសុចរិត ដើម្បីធានាបានថាតុលាការមានប្រព័ន្ធស៊ើបសួរដ៏រឹងមាំនឹងច្បាស់លាស់។ នៅពេលដែលប្រព័ន្ធស៊ើបសួរមានភាពរឹងមាំ និងស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដែលជាជំហច្បាស់លាស់ហើយនោះទើបការស៊ើបសួរប្រកបដោយភាពកក់ក្តៅ សម្រាប់ភាគីដែលមកពឹងតុលាការដើម្បីស្វែងរកយុត្តិធម៌ជូនខ្លួន។ មិនតែប៉ុណ្ណោះភាពរឹងមាំ និងច្បាស់លាស់ទាំងនេះនឹងធ្វើឱ្យសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការប្រកបដោយភាពត្រឹមត្រូវដែលផ្តល់នូវសាលក្រមចេញទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពរឹងមាំតាមផ្លូវច្បាប់។

ជាចុងក្រោយក្នុងការលើកឡើងក្នុងអនុសាសន៍ខាងលើគឺមានគោលបំណងតែម្យ៉ាងគត់ គឺដើម្បីធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធស៊ើបសួររបស់ប្រទេសកម្ពុជាយើងមានស្តង់ដា ដើម្បីជាទីទុកចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមកលើស្ថាប័នតុលាការដែលជាស្ថាប័នស្វែងរកយុត្តិធម៌ជូនប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាននិងគ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣
- ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស /រកម/០៨០៧/០២៤,១០ សីហា ២០០៧។
- ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ,លេខ នស/រកម/៣០០៩/០២២,៣០ វិច្ឆិកា ២០០៩។
- ឯកសារជំនួយស្មារតី ផ្សព្វផ្សាយ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ កើត រិទ្ធ។
- ចក សម្បត្តិ *"ការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យខ្លឹមសារនៃប្រព័ន្ធចៅក្រមស៊ើបសួរ"*,ការផ្សព្វផ្សាយរបស់សមាគមន៍សាលាត្រាជូ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧។
- រុន ពណ្ណារិទ្ធ និងចាំង ស៊ីណាត,*មេរៀននីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ*,២០១៧។
- មាត្រា៣៨ អំពីសិទ្ធិ និងករណីកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ចុះថ្ងៃទី២១ កញ្ញា ១៩៩៣។
- ដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជនចុះថ្ងៃទី១៤ កក្កដា ២០១៦។
- អ៊ិន បូផា.២០១៦. នីតិភស្តុតាង,ភ្នំពេញ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ៖......... អក
ចុះថ្ងៃទី...........................
ស៊ើបសួរលេខ ៖.............. សស
ចុះថ្ងៃទី.............................

កំណត់ហេតុស្តីពី
ការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង

(មាត្រា ១៤៣. ១៤៤. ២៤០ និងមាត្រា ២៤១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ម្ភៃ ខែកុម្ភៈ ថ្ងៃទីម្ភៃមួយ វេលាម៉ោងបួន និងប្រាំនាទីរសៀល

យើង...........................ចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

អមដោយ............................... ជាក្រឡាបញ្ជី សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

បានឃើញបុគ្គលក្នុងនាមជាជនត្រូវចោទបានបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខយើង មានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម ៖

ឈ្មោះ......................ភេទ............ អាយុ.............។ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន...ឪពុកឈ្មោះ.................ម្តាយឈ្មោះ.. ជានីតិជន ទោសពីមុន....................។

លោក-លោកស្រី...ជាមេធាវី នៃជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានកោះហៅនៅ ថ្ងៃទី...........ខែ..............ឆ្នាំ..............ហើយដើម្បីឱ្យលោក-លោកស្រីមេធាវីអាចត្រៀមរៀបចំការពារកូនក្តីខ្លួនបាន ។

យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះអំពីសិទ្ធិទទួលបានជំនួយមេធាវី ដែលជននេះអាចជ្រើសរើសពឹងមេធាវីដោយខ្លួនឯង ឬ អាចសុំឱ្យគេចាត់តាំងមេធាវីណាម្នាក់ឱ្យរូបគាត់ ។

យើងបានប្រាប់ផងដែរដល់ជននេះថា ប្រសិនបើមិនធ្វើការជ្រើសរើសពឹងមេធាវីដោយ ខ្លួនឯងទេ មេធាវីមួយរូប នឹងត្រូវចាត់តាំងដោយឯកឯង ដោយសារតែជននេះជាអនីតិជន ។

ជននេះ បានប្រកាសប្រាប់ថា៖

ខ្ញុំជ្រើសរើសមេធាវីដោយខ្លួនឯង

ខ្ញុំស្នើសុំឱ្យចាត់តាំងមេធាវីមួយរូបឱ្យរូបខ្ញុំ

ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា គាត់មានសិទ្ធិអាចនៅស្ងៀមមិនផ្តល់ចម្លើយក៏បាន ឬ អាចធ្វើសេចក្តីប្រកាសផ្សេងៗ ឬ អាចឱ្យយើងសួរចម្លើយក៏បាន ។

ជននេះ បានប្រកាសប្រាប់ថា៖ ....

....

....

....

....

លោក-លោកស្រី មេធាវី៖ ....បានផ្តល់សេចក្តី កត់សម្គាល់ការពារថា

....

....

....

....

យើងបានជូនដំណឹងដល់ជននេះថា យើងសម្រេចដាក់គាត់ឱ្យ ស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ៖

ចំពោះអង្គហេតុទាំងអស់ដែលយើងបានប្រាប់ឱ្យដឹង ។

ចំពោះតែអង្គហេតុដែលរៀបរាប់ខាងក្រោម ដែលយើងបញ្ជាក់ប្រាប់ជននេះអំពីឈ្មោះនៃបទល្មើស៖ ហិង្សាដោយចេតនា

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទ អំពីសិទ្ធិក្នុងការសុំឱ្យយើងធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរមួយ ឬច្រើន ឬក៏អាចធ្វើពាក្យប្តឹងសុំ មោឃភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយផ្អែកតាមមូលដ្ឋាននៃមាត្រា ២៥៣ ប្តឹង ឧទ្ធរណ៍ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ២៦៧ នៅក្នុងពេល នៃដំណើរការនៃការស៊ើបសួរ ក្នុងលក្ខខណ្ឌ ដែល មានចែងក្នុងមាត្រា ២៧០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទអំពីសិទ្ធិ ក្នុងការជ្រើសរើសមេធាវីសម្រាប់នីតិវិធីបន្ទាប់មកទៀត ហើយប្រសិន បើមិនបានធ្វើការជ្រើសរើសមេធាវីដោយខ្លួនឯងទេ និងបើសិនជាមាន សំណើសុំ យើងនឹងចាត់តាំងមេធាវីមួយរូបជូន (សម្រាប់តែក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទមិនបាន ជ្រើសរើសពឹងពាក់មេធាវីដោយខ្លួនឯង និងមិនបានស្នើសុំឱ្យចាត់តាំងមេធាវីឱ្យ) ។

ជនត្រូវចោទ បានប្រកាសប្រាប់ថា៖

ខ្ញុំជ្រើសរើសពឹងពាក់មេធាវីដោយខ្លួនឯង

ខ្ញុំស្នើសុំឱ្យចាត់តាំងមេធាវីមួយរូបឱ្យរូបខ្ញុំ

ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា គាត់អាចសុំឱ្យបិទការស៊ើបសួរបាននៅក្រោយពេលផុតរយៈពេលមួយឆ្នាំ ដោយអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ២៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា នៅថ្ងៃនេះ យើងសម្រេចឃុំខ្លួនគាត់បណ្តោះអាសន្ន។

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា នៅថ្ងៃនេះ យើងសម្រេចដាក់គាត់ឱ្យនៅក្រោម ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ និងប្រាប់ឱ្យគាត់អំពីកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែលគាត់ត្រូវគោរព ។

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា យើងសម្រេចមិនឃុំខ្លួន (ឱ្យនៅក្រៅឃុំ) ។

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា៖

-គាត់ត្រូវប្រកាសប្រាប់អំពីអាសយដ្ឋានដែលអាចជាអាសយដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួន ឬ ជា អាស័យដ្ឋាន របស់តតិយជនណាម្នាក់ ដែលទទួលបន្ទុកទទួលយកលិខិត ដែលបញ្ជូនទៅឱ្យគាត់ ប្រសិនបើគាត់អាចផ្តល់ឱ្យភ្លាមនូវការព្រមព្រៀង ជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់តតិយជននោះ ។

-អាសយដ្ឋានដែលត្រូវប្រកាសប្រាប់ត្រូវមានទីតាំងស្ថិតនៅ..............................

....

....

ជនត្រូវចោទបានប្រកាសអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖

អាសយដ្ឋាននេះ ជា៖ អាសយដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួន

អាសយដ្ឋានរបស់ ៖ ....

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទបន្ថែមថា៖

-រហូតដល់ការបិទការស៊ើបសួរ គាត់ត្រូវប្រាប់ដល់ យើងគ្រប់ការផ្លាស់ប្តូរអាស័យ ដ្ឋាន ដែលបានប្រកាសប្រាប់ខាងលើដោយការប្រកាសជាថ្មី ឬ ដោយលិខិតអនុសិដ្ឋ

-គ្រប់ការជូនដំណឹង ឬ ការឱ្យដំណឹងដែលបញ្ជូនទៅអាសយដ្ឋាន ដែលបានប្រកាស ប្រាប់ចុងក្រោយបង្អស់ត្រូវចាត់ទុកថា ជូនដំណឹងដល់បុគ្គលជនត្រូវចោទ ។

យើងបានឱ្យជនត្រូវចោទឱ្យអានឡើងវិញនូវសេចក្តីប្រកាសទាំងអស់របស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុង កំណត់ហេតុនេះហើយបើមិនបដិសេធគ្រង់ចំណុចណាទេឱ្យចុះហត្ថលេខា ឬ ផ្តិតមេដៃលើកំណត់ហេតុនេះ ។

បញ្ឈប់កំណត់ហេតុនៅម៉ោងបួន និងដប់នាទីរសៀល នាថ្ងៃខែឆ្នាំដដែល។

ជនត្រូវចោទ មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ......... អក
ចុះថ្ងៃទី១២.០៤.២០២០
ស៊ើបសួរលេខ.......... សស
ចុះថ្ងៃទី.....................

កំណត់ហេតុស្ដីពី
ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

(មាត្រា ១៤៥ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ម្ភៃ ខែឧសភា ថ្ងៃទីប្រាំបី វេលាម៉ោងដប់ និងប្រាំបួននាទីព្រឹក

យើង......................................ចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

អមដោយលោក..................... ជាក្រឡាបញ្ជី សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

បានឃើញបុគ្គលក្នុងនាមជាជនត្រូវចោទបានបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខយើង មានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម ៖

ឈ្មោះ...........................ភេទប្រុស អាយុ.......ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ...........។មានទីកន្លែងកំណើត....................... និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន........................... ឪពុកឈ្មោះ...................ម្ដាយឈ្មោះ..........................(រស់) ជានីតិជន ទោសពីមុន..........។

បន្ទាប់ពីបានផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់ជននេះ យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះ ឱ្យដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីរឿងរ៉ាវ ដែលតំណាងអយ្យការបានប្ដឹង តាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ៖............ ដកសស ចុះថ្ងៃទី....... ខែ.......... ឆ្នាំ២០២០ ដែលជាហេតុនាំឱ្យជននេះត្រូវដាក់ស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួនតាមដីកាសម្រេចលេខ.................... ដកសឃខ ចុះថ្ងៃទី........... ខែ........... ឆ្នាំ២០២០។

យើងបានសួរចម្លើយឈ្មោះនេះ ហើយឈ្មោះនេះបានឆ្លើយប្រាប់យើងដូចខាងក្រោមថា ៖

សួរ-ឆ្លើយ ៖ ខ្ញុំបានដឹងពីបទចោទប្រកាន់ខ្ញុំហើយ។

-ខ្ញុំអាចឆ្លើយដោយខ្លួនឯងបានដោយពុំចាំបាច់មានមេធាវីអមខ្ញុំទេ។

-ខ្ញុំសូមរក្សាចម្លើយដែលខ្ញុំបានឆ្លើយនៅមុខប៉ូលីស កាលពីថ្ងៃទី១១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ទុកនៅដដែល ដោយមិនមានកែប្រែអ្វីឡើយ ។ ខ្ញុំសូមរក្សាចម្លើយដែលបានឆ្លើយនៅមុខតំណាងអយ្យការ កាលពីថ្ងៃ១២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ទុកនៅដដែល តែសុំបដិសេធត្រង់ចំណុចថា "ខ្ញុំទទួលស្គាល់ថ្នាំញៀនជារបស់ខ្ញុំ គឺទិញពីចុងព្រែក ស្រុកមុខកំពូល ០១ កញ្ចប់តូច តម្លៃ ៣ ម៉ឺនរៀល គោលបំណងយកមកប្រើប្រាស់ជាមួយឈ្មោះ" ដោយសារពេលនោះគាត់មិនបានអានឱ្យខ្ញុំស្ដាប់។

សួរ-ឆ្លើយៈ នៅថ្ងៃទី១១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ម៉ោងប្រហែលប្រាំបីព្រឹក ខ្ញុំបានជិះម៉ូតូឌុបទៅផ្ទះរបស់ឈ្មោះ...........ដើម្បីយកម៉ូតូរបស់ខ្ញុំ ដែលឈ្មោះ............ខ្ចីឌុបឈ្មោះ..................ទៅផ្ទះពីព្រឹកម៉ោងប្រហែលប្រាំមួយជាងពេលទៅដល់ផ្ទះរបស់ឈ្មោះ..............ក៏បានជួបឈ្មោះ...........តែមិនឃើញឈ្មោះ..................ទេ គឺវាជិះម៉ូតូចេញទៅក្រៅបាត់។ ហើយខ្ញុំក៏បានអង្គុយលេងជាមួយឈ្មោះ..................... ដល់ចំណុចភូមិក្រងស្វាយ ឃុំស្វាយអំពារ ស្រុកមុខកំពូល ខេត្តកណ្ដាល ស្រាប់តែមានស

ម្ចាស់កិច្ចឃាត់ឆែកឆេរកឃើញថ្នាំញៀនចំនួន ០២ (ពីរ) កញ្ចប់តូច នៅនឹងខ្លួនរបស់ឈ្មោះ ....ចំនួន ០១ (មួយ) កញ្ចប់ និងនៅខ្លួនរបស់ឈ្មោះ...........ចំនួន ០១ (មួយ) កញ្ចប់ ។

សួរ-ឆ្លើយៈ ខ្ញុំសំណូមពរសុំឱ្យតុលាការជួយបន្ធូរបន្ថយទោសដល់រូបខ្ញុំបាទផង។

បញ្ឈប់កំណត់ហេតុនេះនៅម៉ោងដប់ និងសែសិបប្រាំបីនាទី ព្រឹក នាថ្ងៃខែឆ្នាំដដែល។

យើងបានឱ្យជនត្រូវចោទ អានឡើងវិញនូវចម្លើយទាំងអស់របស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ត្រាចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឱ្យចុះហត្ថលេខា ឬឱ្យផ្តិតមេដៃលើកំណត់ហេតុនេះ។

ជនត្រូវចោទ មេធាវី អ្នកបកប្រែ ក្រឡាបញ្ជី ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:........... អក
ចុះថ្ងៃទី............. ខែ....... ឆ្នាំ២០២០
ស៊ើបសួរលេខៈ..............
ចុះថ្ងៃទី........ ខែ......... ឆ្នាំ២០២០

កំណត់ហេតុ
ស្ដីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ

(មាត្រា ២០៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ម្ភៃ ខែកុម្ភៈ ថ្ងៃទីម្ភៃមួយ វេលាម៉ោងបួន និងដប់ពីរនាទីរសៀល

យើង.. ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

អមដោយលោក............................ជាក្រឡាបញ្ជី

យោងតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ.............ដក.ដស/២០២០ ចុះថ្ងៃទី........ ខែ........... ឆ្នាំ២០២០

បុគ្គលដែលនៅចំពោះមុខយើង បានផ្ដល់នូវព័ត៌មានអំពីអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម:

ឈ្មោះ......................ភេទប្រុស អាយុ.........ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ............... ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន..ឪពុកឈ្មោះ............................ម្ដាយឈ្មោះ.......................... ជានីតិជន ទោសពីមុន................................។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: **ហិង្សាដោយចេតនា** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិពាមរាំងលើ ឃុំពាមរាំង ស្រុកលើកដែក ខេត្តកណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ២១៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

□ ដោយមានលោក/លោកស្រី.................ជាមេធាវី ដែលជនត្រូវចោទបានជ្រើសរើសពឹងពាក់ដោយខ្លួនឯង ឬ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងដោយគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខយើង បន្ទាប់ពីបានពិគ្រោះមើលសំណុំរឿង និងបានធ្វើទំនាក់ទំនងដោយសេរីជាមួយ នឹងជនត្រូវចោទ នៅពេលបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូង។

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា:

....

....

....

ជនត្រូវចោទ បានប្រកាសប្រាប់ថា:

....

....

....

ការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខទាក់ទងនឹងការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន:

□ ត្រូវបានធ្វើ

□ ត្រូវបានលើកទៅថ្ងៃទី............ខែ............ឆ្នាំ.............តាមសំណូមពររបស់

....

តំណាងអយ្យការបានបង្ហាញនូវសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនដូចខាងក្រោម:

....

....

....

ជនត្រូវចោទបានបង្ហាញសេចក្ដីសង្កេតរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោម

....

....

....

....

លោក-លោកស្រីមេធាវី.........................បានបង្ហាញសេចក្ដីសន្និដ្ឋានការពារដូចខាងក្រោម:

....
....

....
....

....
....

□ យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា យើងសម្រេចចេញដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ

បណ្ដោះអាសន្នដោយមានសំអាងហេតុ ហើយយើងសម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួននៅថ្ងៃនេះ។

□ យើងបានឱ្យជនត្រូវចោទអានឡើងវិញនូវសេចក្តីប្រកាសទាំងអស់របស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ចម្លងក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឱ្យចុះហត្ថលេខា ឬ ផ្តិតមេដៃលើកំណត់ហេតុនេះ។

□ បានអានឱ្យស្តាប់ចប់សព្វគ្រប់ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬ ផ្តិតមេដៃជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី ។

□ បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃជាមួយយើង ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។

បញ្ឈប់កំណត់ហេតុនេះនៅម៉ោងបួន និងដប់ប្រាំនាទី រសៀល នាថ្ងៃខែឆ្នាំដដែល។

ជនត្រូវចោទ	**អ្នកបកប្រែ**	**មេធាវី**	**ក្រឡាបញ្ជី**	**ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

ចៅក្រមស៊ើបសួរ "គ"

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:.........

ចុះថ្ងៃទី....................................

លេខ: ដក.ស.យខ/២០

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

យើង..................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល អមដោយ លោក/លោកស្រី ....ជាក្រឡាបញ្ជី ។

- បានឃើញមាត្រា២០៣, ២០៤, ២០៥ និងមាត្រា២០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:........... ដកសស/២០ ចុះថ្ងៃទី...... ខែ .... ឆ្នាំ២០២០ដែលបានបើកឲ្យស៊ើបសួរទាក់ទងនឹង:

ឈ្មោះ ....ឈ្មោះហៅក្រៅ....................ភេទ.......... អាយុ........ឆ្នាំ ជាតិ ....កម្រិតវប្បធម៌...................... មុខរបរ..................... ទីកន្លែងកំណើត ....ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ....ឪពុកឈ្មោះ ....(រស់/ស្លាប់) ម្តាយឈ្មោះ .... (រស់/ស្លាប់) នៅលីវ/(ប្តី/ប្រពន្ធ)................................មានកូន.............នាក់។ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ.......................... ។ ជននេះត្រូវបានដាក់នៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: .... ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ .... កាលថ្ងៃទី ....តាមបញ្ញត្តិមាត្រា... .... ។

- បានឃើញកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង
- បានឃើញកំណត់ហេតុស្តីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ
- បានឃើញកំណត់ហេតុស្តីពីការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

I. ស្ថានភាពអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់:

១. ក្នុងករណីបច្ចុប្បន្នជនត្រូវចោទឈ្មោះ .... ត្រូវបានដាក់ នៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: .... ប្រព្រឹត្តនៅ ....កាលពីថ្ងៃទី ....តាមបញ្ញត្តិមាត្រា..................... ។

២.តំណាងអយ្យការបានស្នើសុំដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើឈ្មោះ............. .... ដើម្បីជានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យមានការច្រឡូកច្របល់ដែល បណ្តាលមកពីបទល្មើសនេះ ។

៣. ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....ឆ្លើយថាខ្លួនពិតជាបានប្រព្រឹត្តមែន ។

II. សំអាងហេតុនៃសេចក្តីសម្រេច:

៤. ជនត្រូវចោទឈ្មោះ .... ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទ...........។

៥. ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្ន ផ្អែកតាមមាត្រា២០៥ នៃ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺ:

- ដើម្បីបញ្ចប់បទល្មើសនិងបង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតជាថ្មី
- ដើម្បីរក្សាភស្តុតាង ឬ តម្រុយជាសំភារៈដើម្បីធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការ តាមនីតិវិធី
- ដើម្បីធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យមានការច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាល

មកពីបទ ល្មើសនេះដោយសារមិនមានវិធានការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការណាមួយដែលមានលក្ខណៈតឹងរឹង និង អាចធានាឲ្យមានការបំពេញកិច្ចការប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ចំពោះស្ថានភាពតម្រូវទាំងអស់នេះ ហើយ មានតែការឃុំខ្លួនដែលជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅខាងលើ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....ជាបណ្តោះអាសន្នរយៈពេល អតិបរមា.............
(.....................)ខែ ។

ថ្ងៃ................................ ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
កណ្តាល, ថ្ងៃទី...........ខែ............. ឆ្នាំ២០២០

ក្រឡាបញ្ជី **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ«គ»

លេខ: .... តក.ព្រទ/

ដីកាសម្រេច
ដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

យើង............................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈ នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ............. អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ....... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ.............. សស ចុះថ្ងៃទី......... ខែ........ ឆ្នាំ២០២០។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ...........ដកសស ចុះថ្ងៃទី......... ខែ........ ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខៈ............ សរ.មឃ/២០ ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ........... ឆ្នាំ ២០២០ ។

សំអាងហេតុ

ដើម្បីឲ្យជនត្រូវចោទមានវត្តមានចំពោះមុខតុលាការ និងដើម្បីជៀសវាងការរាំងស្ទះក្នុងដំណើរការនៃនីតិវិធី គប្បីសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យជាប់កាតព្វកិច្ច នៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការតាមមាត្រា ២២៣ , ២២៦ និង មាត្រា ២៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈ នស/ រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ក. ដាក់ជនត្រូវចោទ

ឈ្មោះ.........................ភេទប្រុស អាយុ............. ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ........... ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន...................................... ឪពុកឈ្មោះ.............. ម្តាយឈ្មោះ...................ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ.....................។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ...........................ប្រព្រឹត្តនៅ................. .... កាលពីថ្ងៃទី........................។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា .... នៃ....................។

ឲ្យគោរពនូវកាតព្វកច្ចដូចខាងក្រោម:

១. មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

២. ត្រូវឆ្លើយតបនឹងការកោះហៅពីគ្រប់បុគ្គលដែលចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

៥.ក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទរូបនេះគេចវេះមិនគោរពតាមកាតព្វកិច្ចដូចបានកំណត់ខាងលើ យើងនឹងសម្រេចឃុំ ខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្នបាន។

ថ្ងៃ............................... ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

បានទទួលដំណឹងរួចហើយ កណ្តាល ថ្ងៃទី..........ខែ................ឆ្នាំ២០២០

កណ្តាល ថ្ងៃទី.........ខែ............ឆ្នាំ២០២០ **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:..........អក
ចុះថ្ងៃទី.... ខែ......... ឆ្នាំ ២០២០

ដីកាកោះ

យើង......................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

អញ្ជើញឈ្មោះ.....................ភេទប្រុស អាយុ.......ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ។

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិគគីរធំ ឃុំគគីរធំ ស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្ដាល ។

ឲ្យចូលទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល (**បន្ទប់ ត**)

នៅថ្ងៃទី........... ខែ........... ឆ្នាំ២០២០ វេលាម៉ោង..........ព្រឹក /ល្ងាច

ដើម្បី: មកសាកសួរ

ពីដំណើររឿង: **បរិហាបង្កាច់កេរ្តិ៍**

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឲ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗ ដែលទាក់ ទិន និងរឿងខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន ។

ថ្ងៃ........................... ខែ........... ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
កណ្ដាល ថ្ងៃទី......... ខែសី........ ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ

លេខ បគ.ចខ/២០

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន

យើង.......................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៨៦ និង មាត្រា១៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ............ អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ....... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ........... ដកសស/២០ ចុះថ្ងៃទី......... ខែ .... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ..........សស ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ.......... ឆ្នាំ២០២០ ។

បង្គាប់

ឲ្យឈ្មោះ......................ភេទ........ អាយុ........... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន...

មុខរបរ........................ ទោសពីមុន...................................។

ចូលទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល បន្ទប់.........

នៅថ្ងៃទី............ ខែ............. ឆ្នាំ២០២០ វេលាម៉ោង................ព្រឹក/ល្ងាច

ដើម្បីៈមកផ្តល់ចម្លើយ

ពីដំណើររឿងៈ... ដែលទាក់ទិន ក្នុងរឿងខាងលើនេះមកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។ ករណីមិនចូលខ្លួន តាមកាលកំណត់ខាងលើនេះទេ**យើងនឹងចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន** ។

ថ្ងៃ.......................................ខែ.............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

កណ្តាល ថ្ងៃទី.............. ខែ................ ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យើងបានប្រគល់ដីកាបង្គាប់នេះដល់ឈ្មោះ..

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ..................ឃុំ/សង្កាត់ ....ស្រុក/ក្រុង...................................

ខេត្ត...................នៅថ្ងៃទី.............ខែ.........ឆ្នាំ.............ដោយផ្ទាល់រួចហើយ ដោយយើងបានទុកចុងដីកានេះ ឲ្យសាមីខ្លួនហើយប្រាប់ថាឲ្យសាមីខ្លួនប្រគល់ចុងដីកានេះដល់ក្រឡាបញ្ជីនៅពេលខ្លួនចូលទៅដល់តុលាការ ។

អ្នកទទួលលិខិត	**អ្នកប្រគល់**
ហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃ	ហត្ថលេខា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ (........)
លេខ: បគ.នខ/២០

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៨៩, ១៩០, ១៩១, ១៩២, ១៩៣ និងមាត្រា១៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/ ០៨០៧/ ០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:..........អ.ក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:............. ដកសស ចុះថ្ងៃទី..........ខែ....... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:............ សស ចុះថ្ងៃទី..... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០ ។

ដែលមានជនត្រូវចោទៈ ឈ្មោះ............... ភេទ.......... អាយុ........... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន... ទោសពីមុន...........................។

ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: ....
ប្រព្រឹត្តនៅ... កាលពីថ្ងៃទី..........ខែ............. ឆ្នាំ..................... តាមបញ្ញត្តិមាត្រា........... នៃ....................................។

ដើម្បីជានាដល់ការស៊ើបសួរឲ្យមានលក្ខណៈពេញលេញ គប្បីសម្រេចនាំខ្លួនជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ ....មកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីសាកសួរនិងបំភ្លឺការពិតក្នុងសំណុំរឿងខាងលើ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

បង្គាប់មកមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ចធ្វើការចាប់ និងនាំខ្លួនឈ្មោះ ....ភេទ......... អាយុ........ឆ្នាំ ខាងលើមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល **ឲ្យបានមុនថ្ងៃទី........... ខែ....... ឆ្នាំ២០២០** ដើម្បីបានចាត់ការតាមនីតិវិធី ។

ថ្ងៃ............................... ខែ........................ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
កណ្តាល ថ្ងៃទី............. ខែ............. ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:........... អ.ក

ចុះថ្ងៃទី..... ខែ............ ឆ្នាំ២០២០

លេខ:......... វ.ប/២០

<u>ដីកាបញ្ជូន</u>

ផ្ញើជូន: លោក អធិការនគរបាល ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល

ល.រ	រាយឈ្មោះលិខិត	ចំនួន	សេចក្តីផ្សេងៗ
០១	- ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនលេខ: ....តក.ព្រទ/២០ ចុះ ថ្ងៃទី........... ខែ............... ឆ្នាំ២០២០ (ឈ្មោះ...........................)	០២ ច្បាប់	(ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់)
	សរុប	**០២ច្បាប់**	

ថ្ងៃ............................. ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

កណ្តាល ថ្ងៃទី .... ខែ........... ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:.............អ.ក
ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ............. ឆ្នាំ២០២០
លេខ:......... រ.ប/២០

<u>ដីកាបញ្ជូន</u>

ផ្ញើជូន: លោក អធិការនគរបាល ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្តាល

ល.រ	រាយឈ្មោះលិខិត	ចំនួន	សេចក្តីផ្សេងៗ
០១	- ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនលេខ: ....តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី........... ខែ............... ឆ្នាំ២០២០ (ឈ្មោះ**.................................**។)	០២ ច្បាប់	(ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់)
	សរុប	**០២ច្បាប់**	

ថ្ងៃ............................. ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
កណ្តាល ថ្ងៃទី .... ខែ........... ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ(........)
លេខ:.............បគ.ចខ/២០

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៩៥ ,មាត្រា១៩៦ ,មាត្រា១៩៧ ,មាត្រា១៩៨ និងមាត្រា១៩៩ នៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈ នស០២៤/០៨០៧/រកម/ចុះថ្ងៃទី១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០០៧។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ....អក ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:......... ចុះថ្ងៃទី...... ខែ.............ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:............. សស ចុះថ្ងៃទី........ ខែ........... ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខៈ.............តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី.........ខែ.........ឆ្នាំ ២០២០ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់យល់ឃើញថាៈ

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ......................ភេទ....... អាយុ......... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ................ ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅ...ឪពុកឈ្មោះ........................ម្ដាយឈ្មោះ ....។

ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ.. ប្រព្រឹត្តនៅ..កាលពីថ្ងៃទី....... ខែ......... ឆ្នាំ ២០២០ ។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានចែងឲ្យផ្ដន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា..............នៃ.............. ដើម្បីជានាដល់ការស៊ើបសួរឲ្យមានលក្ខណៈពេញលេញ គប្បីសម្រេចចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ........... ....មកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីសាកសួរ និងបំភ្លឺការពិតក្នុងសំណុំរឿងខាងលើ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១. បង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនឈ្មោះ..............................ភេទ...... អាយុ...........ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ (ដែលមានសាវតាជាតិដូចខាងលើ) ។

២. បញ្ជាដល់កងកម្លាំងសាធារណៈ ឲ្យស្រាវជ្រាវរកចាប់ និងនាំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....មកប្រគល់ជូនសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់ ។

ថ្ងៃ............................ខែចេត្រ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី.......... ខែ............. ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ........... អ.ក

ចុះថ្ងៃទី.........ខែ........... ឆ្នាំ២០២០

លេខៈ.................. រ.ប/២០

ដីកាបញ្ជូន

ផ្ញើជូនៈ លោកព្រះរាជអាជ្ញា អមសាលាដំបូង ខេត្តកណ្តាល

ល.រ	រាយឈ្មោះលិខិត	ចំនួន	សេចក្តីផ្សេងៗ
០១	- ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនលេខៈ........... បគ.ចខ/២០ ចុះថ្ងៃទី ..... ខែ............... ឆ្នាំ២០២០ (ឈ្មោះ........................)	០៥ ច្បាប់	(ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់)
	សរុប	**០៥ច្បាប់**	

ថ្ងៃ..................... ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

កណ្តាល ថ្ងៃទី........... ខែ............ ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រម

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ "........"

លេខ: ....តក.ព្រទ/២០

ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៧៣,១៧៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យ ប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈនស១ចុះថ្ងៃទី ០២៤/០៨០៧/រកម/០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ .... ចុះថ្ងៃទី០៧/១១២០១/៨ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ ....ដកសស ចុះថ្ងៃទី ២៣/១២/ ២០១៩។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ ....ចុះថ្ងៃទី១៤/០១២០១/២០ ។
- បានឃើញដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសលេខៈ............. ចុះថ្ងៃទី........./.........../២០២០ និង ដីកា បញ្ជូនលេខៈ.....................ចុះថ្ងៃទី........./........../២០២០ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ដែលមានជនត្រូវចោទ៖

ឈ្មោះ ....ភេទ.......... អាយុ.........ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន .... ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ:... ប្រព្រឹត្តនៅ... កាលពីថ្ងៃទី......... ខែ...................... ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា..............................នៃ..................... ។

យល់ឃើញថា

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ.................................ពុំទាន់មានសាវតារជាតិគ្រប់គ្រាន់ គប្បីស្រាវជ្រាវសាវតាជាតិ លើជនត្រូវចោទខាងលើនេះ ឲ្យបានច្បាស់លាស់ដើម្បីតុលាការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរឲ្យបានពេញលេញទៅតាម ច្បាប់ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១- ចាត់មក **លោក អធិការនគរបាល ក្រុងតាខ្មៅ** ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ធ្វើការស៊ើបសួរជំនួសដើម្បីស្រាវជ្រាវ និងបំពេញសាវតារជាតិរបស់ជនត្រូវចោទខាងលើនេះ ឲ្យបានច្បាស់លាស់ ។

២- ក្រោយពីបានស្រាវជ្រាវ និងបំពេញកិច្ចចប់សព្វគ្រប់ហើយ ត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលមកចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាលវិញ ឲ្យបានឆាប់ដើម្បីតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធីច្បាប់ ។

ថ្ងៃ................ ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

កណ្ដាល ថ្ងៃទី...... ខែ....... ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល
លេខ:......... រ.ប/២០

ដីកាបញ្ជូន

ផ្ញើជូន: លោក អធិការនគរបាល ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្ដាល

ល.រ	រាយឈ្មោះលិខិត	ចំនួន	សេចក្ដីផ្សេងៗ
០១	- ដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួសលេខ: ....តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី........... ខែ............... ឆ្នាំ២០២០ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូង ខេត្តកណ្ដាល។ (ឈ្មោះ...........................)	០២ ច្បាប់	(ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់)
	សរុប	**០២ច្បាប់**	

ថ្ងៃ............................. ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
កណ្ដាល ថ្ងៃទី .... ខែ........... ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:...........
ចុះថ្ងៃទី..........ខែ..........ឆ្នាំ............
លេខ...................../

ដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យពិនិត្យ

យើង......................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

បញ្ជាឲ្យបញ្ជូនសំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹងជនត្រូវចោទឈ្មោះ៖

....

....

..................................ពីបទ:...

ប្រព្រឹត្តនៅ...

....

កាលពីថ្ងៃទី.........ខែ............ឆ្នាំ២០........បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលបញ្ញត្តិអោយផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា

....

ទៅតំណាងអយ្យការ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានឬផ្តល់យោបល់លើការបញ្ជូនរឿងឲ្យពិនិត្យស្របតាមមាត្រា២៤៦ និងមាត្រា២៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ថ្ងៃ...............................ខែ.............ឆ្នាំ..................ព.ស២៥៦......

កណ្តាល, ថ្ងៃទី..........ខែ...........ឆ្នាំ២០.......

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យោបល់តំណាងអយ្យការ

យើង..............................ព្រះរាជអាជ្ញា........អមសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល
បានឃើញដីកាបញ្ជូនពត៌មានខាងលើ
បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលើឈ្មោះ:...
ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងស៊ើបសួរចប់សព្វគ្រប់ស្នើសុំ:

....

កណ្តាលថ្ងៃទី..........ខែ...........ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:...........
ចុះថ្ងៃទី..........ខែ..........ឆ្នាំ............
លេខ...................../

ដីកាបញ្ជូនពត៌មាន

យើង......................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

បញ្ជាឲ្យបញ្ជូនសំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹងជនត្រូវចោទឈ្មោះ

....

....

....................................ពីបទ៖...

....ប្រព្រឹត្តនៅ...

....

....កាលពីថ្ងៃទី........ខែ...........ឆ្នាំ២០.......បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

ដែលបញ្ញត្តិអោយផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា..

....

ទៅតំណាងអយ្យការ ដើម្បីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានឬផ្តល់យោបល់លើការបិទបញ្ចប់ការស៊ើបសួរ

ស្របតាម មាត្រា ២៤៦ និងមាត្រា២៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ថ្ងៃ..............................ខែ.............ឆ្នាំ..................ព.ស២៥៦៤

កណ្តាល, ថ្ងៃទី...........ខែ....................ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យោបល់តំណាងអយ្យការ

យើង..............................ព្រះរាជអាជ្ញា........អមសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

បានឃើញដីកាបញ្ជូនពត៌មានខាងលើ

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលើឈ្មោះ:...

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងស៊ើបសួរចប់សព្វគ្រប់ស្នើសុំ:

....

កណ្តាលថ្ងៃទី..........ខែ............ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

លេខ:.........................

លិខិតជូនដំណឹងអំពីការបិទការស៊ើបសួរ

យើង................................. ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

សូមជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទឈ្មោះ..............................ភេទ...........អាយុ..........ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ជាជនត្រូវចោទ(ក្រៅឃុំ/ក្នុងឃុំ) មានទីលំនៅភូមិ................................... ឃុំ/សង្កាត់ ....ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង............................ខេត្ត/ក្រុង.......................... ។

ជ្រាបថា: ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល បានបិទការស៊ើបសួរនៃ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ លេខ:.........................អកចុះថ្ងៃទី.........ខែ............ឆ្នាំ..............ពីបទ............................... ....ប្រព្រឹត្តនៅ ភូមិ.................................ឃុំ/សង្កាត់.......................................ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង......................... ខេត្ត/រាជធានី..កាលពីថ្ងៃទី............... ខែ...............ឆ្នាំ.................. បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងនិងឲ្យផ្តន្ទា ទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា...នៃ ....។

អាស្រ័យហេតុនេះសូមលោក- លោកស្រីជ្រាបជាដំណឹង ។

ថ្ងៃ........................ខែ.............ឆ្នាំ................ព.ស២៥៦៤

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី..........ខែ...........ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យើង.................................បានប្រគល់លិខិត
ជូនដំណឹងនេះដល់ឈ្មោះ.............................
ទីលំនៅភូមិ......................ឃុំ......................
ស្រុក.......................ខេត្ត........................
នៅថ្ងៃទី.........ខែ...........ឆ្នាំ............ផ្ទាល់ដៃរួចហើយ។
ធ្វើនៅថ្ងៃទី............ខែ..........ឆ្នាំ................

អ្នកទទួល អ្នកប្រគល់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ (.....)
លេខ:........... តក២០/ព្រទ.

ដីកាដំណោះស្រាយ

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា២៤៧ថ្មីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាស ឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ:នស០០៩/០៦១៣/រកម/ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: .... អក ចុះថ្ងៃទី០៣/០៧ ២០១៨/។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:.........ដកសស ចុះថ្ងៃទី១៨/០៧ / ។២០១៨
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: .... សស ចុះថ្ងៃទី២៤/០៧។ ២០១៨/
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ: ....ដកសព ចុះថ្ងៃទី២១/០១/២០២០ ។

ក្រោយពីបានស៊ើបសួរ និងពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ យល់ឃើញថា:

- តំណាងអយ្យការបានប្តឹងសុំបញ្ជូនៈ ឈ្មោះ.......................ទៅជំនុំជម្រះពីបទៈ **លួច (មានស្ថានទម្ងន់ទោស)**ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣៥៣ និងមាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។
- មានភស្តុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនជាប់ចោទៈ ឈ្មោះ................. ភេទ........ អាយុ............ ឆ្នាំ ពីបទៈ **លួច (មានស្ថានទម្ងន់ទោស)**ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា៣៥៣ និងមាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។
- លើកលែងចោទប្រកាន់លើឈ្មោះ................. ភេទ.......... (គ្មានសាវតាជាតិគ្រប់គ្រាន់) ពីបទៈ**លួច (មានស្ថានទម្ងន់ទោស)**ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា៣៥៣ និងមាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១ .បញ្ជូនជនត្រូវចោទឈ្មោះ **.................**ភេទ........... អាយុ.......... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ

.... ទីកន្លែងកំណើត... ឪពុកឈ្មោះ.............................ម្តាយឈ្មោះ ....ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ ....។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ **លួច** **(មានស្ថានទម្ងន់ទោស)** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ លេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣៥៣ និង មាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

និងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ ....អក ចុះថ្ងៃទី............ ខែ........... ឆ្នាំ២០១៨ ព្រមទាំងវត្ថុតាង និងបញ្ជីរាយនាមជនដែលជាប់ទាក់ទិនក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទៅសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ដើម្បីជំនុំជម្រះតាមច្បាប់ ។

២បង្គាប់ឲ្យរក្សាជនជាប់ចោទឈ្មោះ...ឲ្យនៅជាប់ឃុំបណ្តោះអាសន្នសិន រហូតដល់ពេលចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការជំនុំជម្រះ ។

ថ្ងៃឆ្នាំ ....ខែ.................................ជូត ទោស័ក ព២៥៦.ស.៤

កណ្តាល២០២០ឆ្នាំ ....ខែ............ថ្ងៃទី ,

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

កណ្តាល២០២០ឆ្នាំ ....ខែ.............ថ្ងៃទី ,

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ (.........)
លេខ:........... តក២០/ព្រទ.

ដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា២៤៧ថ្មីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាស ឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ:នស០០៩/០៦១៣/រកម/ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:........... អក ចុះថ្ងៃទី១៣/១២ ២០១៩/។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:...........។ដកសសចុះថ្ងៃទី១៣/១២២០១៩/។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ....សស ចុះថ្ងៃទី១៣/១២។ ២០១៩/
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ:.......... ដកសព ចុះថ្ងៃទី២១/០៤/២០២០ ។

ក្រោយពីបានស៊ើបសួរ និងពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ យល់ឃើញថា:

- តំណាងអយ្យការបានប្តឹងសុំបញ្ជូនៈ ឈ្មោះ......................... ទៅជំនុំជម្រះពីបទ: **ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារជាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិគីរីថ្មី ឃុំសំរោងលើ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្ត កណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។
- មានភស្តុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនជាប់ចោទៈ ឈ្មោះ ....ភេទប្រុស អាយុ ....ឆ្នាំ ពីបទៈ **ជួញដូរ ដោយខុសច្បាប់នូវសារជាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិគីរីថ្មី ឃុំសំរោងលើ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យ គ្រឿងញៀន។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១ .បញ្ជូនជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ ....ភេទប្រុស អាយុ២១ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ................. ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន... . ឪពុកឈ្មោះ..................ម្តាយឈ្មោះ .... ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ .... ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ **ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារជាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិគីរីថ្មី ឃុំសំរោងលើ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសព្រហ្ម ទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

និងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ.................... អក ចុះថ្ងៃទី............ ខែ........... ឆ្នាំ២០១៩ ព្រមទាំងវត្ថុតាង និង បញ្ជីរាយនាមជនដែលជាប់ទាក់ទិនក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទៅសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ដើម្បីជំនុំជម្រះតាមច្បាប់ ។

២. បង្គាប់ឲ្យរក្សាជនជាប់ចោទឈ្មោះ...................ឲ្យនៅជាប់ឃុំបណ្តោះអាសន្នសិនរហូតដល់ ពេលចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការជំនុំជម្រះ ។

ថ្ងៃ ....ខែឆ្នាំជូត ទោស័ ....ក ៣២៥៦.ស.៤

កណ្តាល ....ថ្ងៃទី ,ខែ២០២០ឆ្នាំ ....

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

កណ្តាល ,ថ្ងៃទី២០២០ឆ្នាំ ....ខែ.............

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ(គ)

ថ្ងៃ............................. ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
កណ្តាល ថ្ងៃទី........ ខែ........... ឆ្នាំ២០២០

លិខិតជូនដំណឹង

យើង.......................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

ជូនដំណឹងមកៈ ជនជាប់ចោទឈ្មោះ..............ភេទ.......... អាយុ........ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន.. ។

ឲ្យបានដឹងថាៈ ចៅក្រមស៊ើបសួរបានសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះតាមដីកាលេខៈ .... តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ............. ឆ្នាំ២០២០ ពីបទៈ **បើកបរដោយធ្វេសប្រហែសបណ្តាល ឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃ** ប្រព្រឹត្តនៅកំណាត់ផ្លូវលេខ៣៨១ ស្ថិតក្នុងភូមិព្រែកតាបែន ឃុំស្វាយរមៀត ស្រុក ខ្សាច់កណ្តាល ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨៣ កថាខណ្ឌទី ២ ចំណុច ខ នៃច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ(......)

ថ្ងៃ.............................. ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤

កណ្តាល ថ្ងៃទី........ ខែ........... ឆ្នាំ២០២០

លិខិតជូនដំណឹង

យើង..................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

ជូនដំណឹងមកៈ លោក/លោកស្រី...........................ជាមេធាវីការពារសិទ្ធិឲ្យជនជាប់ចោទ ឈ្មោះ.....................ភេទ........... មានការិយាល័យ...។

ឲ្យបានជ្រាបថាៈ ចៅក្រមស៊ើបសួរបានសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ តាមដីកាលេខៈ **..............** តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ............. ឆ្នាំ២០២០ ពីបទៈ **បរិហារកេរ្តិ៍ជាសាធារណៈ** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិទួលក្របៅ ឃុំគគីរ ស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល កាលពីឆ្នាំ២០១០ ។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោស តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៣០៥ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

លេខ:........................

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតជូនដំណឹងពីការសម្រេចបញ្ជូន
សំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ

យើង...................................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:........................ចុះថ្ងៃទី....... ខែ......... ឆ្នាំ២០....... របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

សូមជូនដំណឹងដល់ជនរងគ្រោះឈ្មោះ...................................ភេទ...........អាយុ...........ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មានទីលំនៅភូមិ......................................ឃុំ/សង្កាត់.................................ស្រុក/ក្រុង ....ខេត្ត................................។

ត្បិតសំណុំរឿងខាងលើនេះយើងបានសម្រេចៈ

បញ្ជូនសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ.....................ចុះថ្ងៃទី........ខែ..........ឆ្នាំ២០.......និងជនត្រូវចោទឈ្មោះ....................................ភេទ..........អាយុ...........ឆ្នាំ(ក្នុងឃុំ/ក្រៅឃុំ)ពីបទ:.................. ....ប្រព្រឹត្តនៅ... ....កាលពីថ្ងៃទី.........ខែ..........ឆ្នាំ២០២០ ....បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលបញ្ញត្តិអោយផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា... ទៅជំនុំជម្រះតាមនីតិវិធីច្បាប់។

អាស្រ័យហេតុនេះសូមលោក- លោកស្រីជ្រាបជាដំណឹង ។

ថ្ងៃ...............................ខែ..............ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី...........ខែ............ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យើង................................បានប្រគល់លិខិត
ជូនដំណឹងនេះដល់ឈ្មោះ.............................
ទីលំនៅភូមិ.....................ឃុំ......................
ស្រុក.......................ខេត្ត........................
នៅថ្ងៃទី.........ខែ............ឆ្នាំ.............ផ្ទាល់ដៃរួចហើយ។
ធ្វើនៅថ្ងៃទី............ខែ..........ឆ្នាំ................

អ្នកទទួល អ្នកប្រគល់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

លេខ៖......................

ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

គោរពជូន

ឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការ

នៃអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន

កម្មវត្ថុ៖ សំណើសុំធ្វើកោសលវិច័យលើសំណាក ដែលសង្ស័យថាជាគ្រឿងញៀន ។

យោង ៖ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ៖ .... អក ចុះថ្ងៃទី.......... ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ។

ព័ត៌មានសង្ខេបពីបទល្មើស៖

ថ្ងៃខែឆ្នាំបង្ក្រាប៖ ថ្ងៃទី.............ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ។

កន្លែងបង្ក្រាប ៖ភូមិក្បាលជ្រោយ ឃុំព្រែកគយ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល ។

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ..................ភេទ........... អាយុ........... ឆ្នាំ (ក្នុងឃុំ/ក្រៅឃុំ)

វត្ថុតាងដកហូត៖

....

....។

សភាពរឿងហេតុ៖

....

....

....

....

....។

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងលើសូម **ឯកឧត្តម** ចាត់មន្ត្រីជំនាញនៅមន្ទីរពិសោធន៍ របស់អាជ្ញាធរជាតិ ប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ធ្វើកោសលវិច័យលើសំណាក ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ដើម្បីវិភាគវាយតម្លៃពីសារធាតុញៀន ឬគ្មាន បញ្ជាក់អំពីប្រភេទឈ្មោះ បរិមាណសុទ្ធ ផលប៉ះពាល់ដែលស្ថិតក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ។

ក្រោយពីបានធ្វើកោសលវិច័យ សូម **ឯកឧត្តម** ផ្តល់លទ្ធផលនៃការធ្វើកោសលវិច័យនេះមកសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាលវិញ តាមនីតិវិធីដោយក្តីអនុគ្រោះ។

ថ្ងៃ................................ ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

កណ្តាល,ថ្ងៃទី........... ខែ.............. ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

<u>សូមភ្ជាប់ជូនជាមួយៈ</u>

-កំណត់ហេតុធ្វើតេស្តបឋម និងវេចខ្ចប់វត្ថុតាង ចុះថ្ងៃទី......... ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ របស់ស្នងការនគរបាលខេត្តកណ្តាល ។

-កញ្ចប់រក្សាវត្ថុតាងពណ៌ ស លេខៈ ....។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

-សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ៖............ អ.ក
ចុះថ្ងៃទី..... ខែ............... ឆ្នាំ២០២០

លេខ..............................

ដីកាបញ្ជូន

គោរពជូន: ឯកឧត្តមអគ្គលេខាធិការ
នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន

ល.រ	រាយឈ្មោះលិខិត	ចំនួន	សេចក្ដីផ្សេងៗ
		ច្បាប់	"ដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធី"
១	លិខិតស្នើសុំធ្វើកោសលវិច័យលេខ .... ចុះថ្ងៃទី........ ខែ............... ឆ្នាំ២០២០	០២	
	សូមភ្ជាប់ជូន៖ -កញ្ចប់រក្សាវត្ថុតាងពណ៌ស គ្មានលេខកូដ។ -កំណត់ហេតុធ្វើតេស្តបឋម និងវេចខ្ចប់វត្ថុតាង ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ២០២០ ។		
	សរុប ចំនួន	០២ច្បាប់	

ថ្ងៃ.................................. ខែ................ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី .... ខែ.............. ឆ្នាំ ២០២០

ប្រធានសាលាដំបូង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ«....»

លេខ:.................តក.ព្រទ/២០

ដីកាសម្រេច
ឲ្យពន្យាពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

យើង.....................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញមាត្រា២០៥,២០៩ និងមាត្រា២១១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:........... អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ.......... ឆ្នាំ២០......... ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:........... ចុះថ្ងៃទី........ ខែ......... ឆ្នាំ២០.... ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: .... សស ចុះថ្ងៃទី........ ខែ......... ឆ្នាំ២០...... ។
- បានឃើញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ:............. ដក.បឃខ ចុះថ្ងៃទី......... ខែ...... ឆ្នាំ២០...... ។
- បានឃើញយោបល់របស់តំណាងអយ្យការ តាមដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខលេខ:................ចុះថ្ងៃទី .... ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់
យល់ឃើញថា:

នីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរមិនទាន់ចប់សព្វគ្រប់នៅឡើយ គប្បីតុលាការធ្វើការពន្យាពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះ អាសន្ន ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១. ពន្យាពេលការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលើឈ្មោះ...................ភេទប្រុស អាយុ២១ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ មិនពិតប្រាកដ ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នព្រែកថ្លឹង សង្កាត់ព្រែកកំពឹស ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ។ ឪពុកឈ្មោះ..................(រ) ម្ដាយឈ្មោះ..............(រ) នៅលីវ ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោស ដោយតុលាការគ្មាន ។

ពីបទ: លួចមានស្ថានទម្ងន់ទោស ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្ដាល កាល ពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្ដន្ទាទោសតាមមាត្រា ៣៥៣ ,មាត្រា ៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

២. បង្គាប់ឲ្យប្រធានពន្ធនាគារខេត្តកណ្ដាល រក្សាទុកជនត្រូវចោទតាមដីកាសម្រេចខាងលើ ។

ថ្ងៃ.......................ខែ............ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

បានទទួលដំណឹង

កណ្ដាល ថ្ងៃទី........ខែ...........ឆ្នាំ២០២០

កណ្ដាល ថ្ងៃទី.........ខែ............ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

លេខ: ....**ឥក.ព្រឧ/២០**

ដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយ

យើង....................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:................អក ចុះថ្ងៃទី១៥/០៧/២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:............ដកសសចុះថ្ងៃទី១៥/០៧/២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:............សស ចុះថ្ងៃទី១៥/០៧/២០២០ ។

បញ្ជាឲ្យបញ្ជូនសំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹង:

ជនជាប់ចោទឈ្មោះ.....................ភេទប្រុស អាយុ១៧ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ ពីបទ:**រក្សាទុកដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ............ ឃុំ................ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្ដាល កាលពី ថ្ងៃទី............. ខែ............ ឆ្នាំ២០២០ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការ ត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

ទៅតំណាងអយ្យការដើម្បីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ឬផ្តល់យោបល់លើៈ **ការពន្យាពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នជន ត្រូវចោទឈ្មោះ................................**។

ថ្ងៃ..............................ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤

កណ្ដាល ថ្ងៃទី .... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០

ក្រឡាបញ្ជី

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យោបល់របស់តំណាងអយ្យការ

យើង .... តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

-បានឃើញដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយខាងលើៈ

-បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹងឈ្មោះ... ។

-ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ស្នើសុំ:..។

☐- ចោទប្រកាន់បន្ថែម តាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរបន្ថែមដែលមានជូនភ្ជាប់មកជាមួយ ។

☐- បន្តការស៊ើបសួរ ។

កណ្ដាល ,ថ្ងៃទី............ខែ.......... ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

លេខ:................../២០

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំជនត្រូវចោទទៅតុលាការ

យើង.........................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

បង្គាប់មក: លោកប្រធានពន្ធនាគារខេត្តកណ្ដាល

ឲ្យនាំជនត្រូវចោទដូចមានឈ្មោះខាងក្រោមនេះ ទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

នៅថ្ងៃទី...... ខែ.......... ឆ្នាំ២០២០ វេលាម៉ោង ៨:៣០ ព្រឹក បន្ទប់(ត)

ដើម្បី: មកសាកសួរ

ក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:.................. អ.ក ចុះថ្ងៃទី........ ខែ........... ឆ្នាំ២០......

ល.រ	នាមត្រកូល.នាមខ្លួន	អាយុ	ភេទ	បទល្មើស
០១ ០២	....	៣១ ឆ្នាំ ២៤ ឆ្នាំ	ប្រុស ប្រុស	**លួចមានស្ថានទម្ងន់ទោស**(ប្រើអាវុធ),**កាន់កាប់ ឬដឹកជញ្ជូនអាវុធដោយគ្មានការអនុញ្ញាត** កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃ ....ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤

កណ្ដាល ថ្ងៃទី........ខែ............... ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យើង.....................................ប្រធានពន្ធនាគារខេត្តកណ្ដាល សូមបញ្ជាក់ថា ឈ្មោះខាងលើនេះពិតជាបានជាប់ឃុំឃាំងនៅមន្ទីររបស់យើងប្រាកដមែនហើយយើងនឹងចាត់ការបញ្ជូនខ្លួនជននេះឲ្យបានទាន់ ពេលវេលាតាមការកំណត់របស់តុលាការ ។

កណ្ដាល ថ្ងៃទី...........ខែ.............ឆ្នាំ២០២០

ប្រធានពន្ធនាគារ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ (........)
លេខ: .... បគ២០/ជល.

ដីកាបង្គាប់ឲ្យដោះលែង

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:........... អក ចុះថ្ងៃទី....../......../២០..... ។
- បានឃើញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខ:.........ដក.បឃខ/២០ចុះថ្ងៃទី...... ខែ.............ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ:.......... ដកសព ចុះថ្ងៃទី....../....../២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះលេខ: ....តក.ព្រទចុះថ្ងៃទី....... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០។

បង្គាប់

ឲ្យលោកប្រធានពន្ធនាគារខេត្តកណ្ដាល ដោះលែងជាបន្ទាន់ឈ្មោះ.....................ភេទ ប្រុស អាយុ២៥ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរកសិករ ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិសារិកាកែវ ឃុំដីកណ្ដាល ស្រុកល្វាឯម ខេត្ត កណ្ដាល។ ឪពុកឈ្មោះ.............(រ) ម្ដាយឈ្មោះ ....(រ) នៅលើវប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។ ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ:......... ដក.បឃខ ចុះថ្ងៃទី....... ខែ........ ឆ្នាំ ២០២០ ពី បទ: **បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្ជីខ្ជា មិនប្រុងប្រយ័ត្នបណ្ដាលឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃ** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិព្រែកលួង ឃុំ ព្រែកលួង ស្រុកខ្សាច់កណ្ដាល ខេត្តកណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី២២ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៨៣ នៃច្បាប់ស្ដី ពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ។ ប្រសិនបើជននេះមិនត្រូវបានឃុំខ្លួនពីបទល្មើសផ្សេងទៀត ។

ថ្ងៃ.......................... ខែ.............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
កណ្ដាល, ថ្ងៃទី........ ខែ........ ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

លេខ: .... តក.ព្រន/២០

ដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយ

យើង...................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:................ អក ចុះថ្ងៃទី....../......./២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:............ដកសសចុះថ្ងៃទី...../........./២០២០។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:.............សស ចុះថ្ងៃទី...../........../២០២០ ។

បញ្ជាឲ្យបញ្ជូនសំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹង:

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ **.............**ភេទប្រុស អាយុ២៦ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោម ការពិនិត្យពីបទ: **បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្ជីខ្ជា មិនប្រុងប្រយ័ត្នបណ្ដាលឱ្យស្លាប់អ្នកដទៃ** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិព្រែក សំរោង៣ សង្កាត់តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ។ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨៥ នៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ។

ទៅតំណាងអយ្យការដើម្បីធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានឬផ្តល់យោបល់លើ:**ពាក្យសុំឲ្យដោះលែងនៅក្រៅឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន** លើឈ្មោះ....................។

ថ្ងៃ....................... ខែ........... ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤

កណ្ដាល ថ្ងៃទី..... ខែ............ ឆ្នាំ២០២០

ក្រឡាបញ្ជី **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

យោបល់របស់តំណាងអយ្យការ

យើង.................................... តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

-បានឃើញដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយខាងលើ:

-បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹងឈ្មោះ

....។

-ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់លើពាក្យស្នើសុំ:

.... ។

☐- ចោទប្រកាន់បន្ថែម តាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរបន្ថែមដែលមានជូនភ្ជាប់មកជាមួយ ។

☐- បន្តការស៊ើបសួរ ។

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី.............ខែ............ ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

លេខ: .... សរ.ក្រឃ/២០

ដីកាសម្រេចដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជ ក្រមលេខៈនស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ................អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ........... ដកសស ចុះថ្ងៃទី........ ខែ............ ឆ្នាំ២០២០។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ.......... សស ចុះថ្ងៃទី..... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខៈ......... ដក.បឃខ/២០ ចុះថ្ងៃទី.... ខែ.............. ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញពាក្យសុំដកពាក្យបណ្ដឹង ចុះថ្ងៃទី...........ខែ............ ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញពាក្យសុំដោះលែងនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី.........ខែ.......... ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញយោបល់របស់តំណាងអយ្យការតាមដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខៈ.................. តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី....... ខែ............ ឆ្នាំ២០២០ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ហើយ:
យល់ឃើញថា:

- ជាបទល្មើសមជ្ឈិម ។
- ដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ។
- ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ................បានទទួលសំណងរួច និងបានដកពាក្យបណ្ដឹងឈប់ ប្ដឹងពីឈ្មោះ..................តទៅទៀតហើយ ។
- ជនត្រូវចោទមានទីលំនៅពិតប្រាកដនៅភូមិពន្លៃ ឃុំព្រែកណ្ដៀង ស្រុកពាមរោទិ៍ ខេត្តព្រៃវែង ។
- ការស៊ើបសួរមានការជឿនលឿន បើឲ្យជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្ន ពុំធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ នីតិវិធីស៊ើបសួរឡើយ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

-ឲ្យជនត្រូវចោទឈ្មោះ................................ភេទប្រុស អាយុ២៦ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិពន្លៃ ឃុំព្រែកណ្ដៀង ស្រុកពាមរោទិ៍

ខេត្តព្រៃវែង ។ ឪពុក ឈ្មោះ................(ស) ម្ដាយឈ្មោះ ....(រ) នៅលីវ ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។ ជាប់ចោទ ពីបទ: **បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្ជីខ្ជា មិនប្រុងប្រយ័ត្នបណ្ដាលឱ្យស្លាប់អ្នកដទៃ** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិព្រែកសំរោង៣ សង្កាត់តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨៥ នៃច្បាប់ ស្ដីពី ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក។ ត្រូវបានឃុំខ្លួននៅមន្ទីរឃុំឃាំងខេត្តកណ្ដាលតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ:............... ដក.បយខ ចុះថ្ងៃទី............ ខែ..............ឆ្នាំ២០២០ ។ បាននៅក្រៅឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន ហើយយើងនឹងបង្គាប់ឲ្យដោះលែងជននេះ តាមអំណាចដីកាបង្គាប់ឲ្យដោះលែង ។

ថ្ងៃ................. ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤

កណ្ដាល ថ្ងៃទី.......... ខែ.............. ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី........ខែ............ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ **ក្រឡាបញ្ជី**